

Evaluering af de reviderede mundtlige modul- test fra 2017 og deres indvirkning på tilrette- læggelsen af begynderundervisningens beskæftigelsesrettede indhold

---

Rapporten redegør for analyser og resultater af to interne undersøgelser af henholdsvis kvaliteten af de nye mundtlige modultest, SIRI udviklede og udgav i 2017 som et led i implementeringen af danskuddannelsesreformen 2017, og deres indvirkning på tilrettelæggelsen af begynderundervisningens beskæftigelsesrettede indhold.

Resumé

Baggrund for evalueringen

SIRI udgav i oktober 2017 en række reviderede mundtlige modultest til modul 1 og 2 på Danskuddannelse 1 og 2 som følge af danskuddannelsesreformen af 7. juli 2017. Formålet med at forny de mundtlige test på begyndermodulerne var dels at understøtte sammenhængen mellem modultestningen og undervisningens beskæftigelsessigte dels at forny eksisterende forældede testopgaver og kvalitetssikre materialet. Målet for modultestrevisionsarbejdet var 1) de nye opgaveformater skulle fremme undervisningens beskæftigelsessigte, og 2) at testenes kvalitet blev højnet ved, at testene lægger op til kommunikation med afsæt i, at det er kursistens faktiske sprogbehov i en jobsammenhæng, der testes ved modultesten. Desuden var det et mål, at testene i større udstrækning end tidligere skulle inddrage kursisternes egen erfaringsverden fx som egne fotos, og at den kommunikation, der finder sted under testningen, er 'ægte' i den forstand, at kursist og tester har et faktisk behov for at kommunikere om noget. Fx ved at information udveksles mellem kursist og tester.

I september 2018 gennemførte SIRI en intern evaluering af 1) kvaliteten af de reviderede mundtlige modultest fra 2017 og 2) af testenes indvirkning på tilrettelæggelsen af den beskæftigelsesrettede begynderundervisning på Danskuddannelse 1 og 2. Formålet med evalueringen var at kvalificere den nuværende modultestrevision bedst muligt.

Evalueringens design og grundlag

Evalueringens første del er designet med udgangspunkt i rammebeskrivelsen for de nye modultest, hvoraf de faglige og kvalitetsmæssige mål for de reviderede testformater fremgår. I evalueringens anden del er fokus på, *hvordan* og *for hvem* de reviderede test indvirker på tilrettelæggelsen af det beskæftigelsesrettede indhold i undervisningen (designet som en procesbaseret effektevaluering kaldet virkningsevaluering).

Evalueringen har derfor svaret på:

- I hvilken grad frembringer de nye mundtlige modultest sprog, der kan siges at være beskæftigelsesrettet og relevant for kursisten?
- *Hvad* indvirker på, *hvordan* testopgaverne gennemføres i testsituationen?
- *I hvilken grad, hvordan* og *for hvem*, har de nye modultest bevirket et øget beskæftigelsesrettet fokus i begynderundervisningen?

De to devalueringer er gennemført som elektroniske spørgeskemaundersøgelser til testere og undervisere på Danskuddannelse 1 og 2, modul 1 og 2 på udvalgte sprogcentre. Respondenterne er udvalgt på baggrund af deres ansættelse ved sprogcentre, der repræsenterer et bredt udsnit af sektoren mht. spredning i størrelse og geografisk placering. Der har i begge undersøgelser deltaget ca. 100 respondenter og været en svarprocent på ca. 50 %. Antallet af respondenter er repræsentativt, da gruppen af undervisere og testere på de niveauer, evalueringen her retter sig i mod, er en meget lille gruppe. Undervisere og testere har svaret på baggrund af erfaringer med såvel kursister, der er omfattet af et integrationsprogram med arbejdspraktik, og selvforsørgende kursister, der enten er i job eller er uden for arbejdsmarkedet. Spørgeskemaerne er konstrueret således, at de både giver respondenterne mulighed for at vurdere test og

undervisning og mulighed for mere udfoldede besvarelser i fritekstfelter. De indkomne data består dermed af skalavurderinger, kvalitative udsagn og uddybninger, som tilsammen giver mulighed for at nuancere de oplevelser, respondenterne formidler.

Evalueringernes samlede resultater

Evalueringen har samlet set vist, at:

- Testene ikke fungerer lige godt for Danskuddannelse 1 og 2 kursister, hvilket får betydning for det sprog, der produceres i testene og for den måde testene kan gennemføres på. Særligt kursister på danskuddannelse 1 har svært ved at forstå test, hvor de skal tale om noget, de ikke selv har konkret erfaring med. Desuden synes særligt Danskuddannelse 1-kursister at have særlig svært ved at tale om konkret arbejdsrelateret indhold fx billeder af arbejdssituationer
- De reviderede tests på modul 1 i *overvejende grad* frembringer kommunikation, der er relevant for kursisterne både på Danskuddannelse 1 og 2
- De reviderede test på modul 2 kun i *nogen grad* frembringer kommunikation, der er relevant for kursisterne både på Danskuddannelse 1 og 2 (dog i ringest grad for kursisterne på danskuddannelse 1). Kursisternes sprog i testene er generelt karakteriseret ved, at det fortrinsvis knytter sig til *hverdagsdomænet* og det personligt oplevede og mindre grad til noget specifikt arbejdsrelateret. Dette forhold konflikter med, at testene særligt på modul 2 lægger op til en kommunikation, der tager afsæt i erfaringer (egne eller andres) fra *arbejdsdomænet*
- Undervisere og testere i *høj grad* har taget det beskæftigelsesrettede fokus i danskuddannelserne til sig
- Underviserne i overvejende grad oplever, at arbejdet med at forberede de nye test har styrket niveauet af sprog i undervisningen, der opleves som relevant af kursisterne og givet dem fokus på undervisningens beskæftigessigte.

Evalueringen viser desuden, at underviserne oplever, at de nye test har bevirket, at de i højere grad end tidligere inddrager kursisternes egne materialer i undervisningen. Underviserne oplever også, at kursisterne på hhv. Danskuddannelse 1 og 2 generelt har forskellige kommunikative behov og forudsætninger for at tilegne sig kommunikative kompetencer på dansk, og at dette forhold får afgørende betydning for, *hvad* der kan arbejdes med i undervisningen med *hvem* og *hvordan*.

Samlet set bidrager evalueringen med viden om 1) de reviderede mundtlige modultests formålsopfyldelse, 2) kvaliteten af de enkelte modultests samt 3) de reviderede modultests indvirkning på begynderundervisningens beskæftigelsesrettede fokus.

På baggrund af de analyser og konklusioner datamaterialet har givet anledning til, er der identificeret en række opmærksomhedspunkter for den fremadrettede modultestrevision. Ligeledes har SIRI opnået en vigtig kvalificering af, hvad der er relevant beskæftigelsesrettet sprog for kursister på begynderniveauet på Danskuddannelse 1 og 2. Den viden, der er opnået om betydningen af testformatets tilpasning til målgruppen (her Danskuddannelse 1 og 2), understøtter styrelsens tilgang til modultestrevision siden 2018.

Samlet set lægger den samlede evalueringens resultater bl.a. op til følgende:

- At foretage en nærmere undersøgelse af hvordan forskelle i kursistprofiler på de tre danskuddannelser bedst håndteres i udviklingen af nye eller tilpasningen af eksisterende mundtlige testformater
- At justere tests med lav relevans for kursisterne (særligt modul 2)
- At den viden, der her er fremkommet om, hvad kursisterne forstår som relevant sprog på begynderniveauet, fortsat er vigtige pejlemærker i styrelsens revisionsarbejde af de mundtlige testformater, samt at det fremadrettet løbende undersøges og justeres på relevante danskuddannelser og moduler
- At den viden, der her er fremkommet om de emner, der arbejdes med på begynderniveauerne på Danskuddannelse 1 og 2, inddrages i styrelsens modultestrevision (både mundtligt og skriftligt) for at understøtte sammenhæng mellem de reviderede tests og undervisningens beskæftigelsessigte.

Indholdsfortegnelse

Resumé.....	1
1. Indledning.....	5
2. Evalueringens design.....	7
2.1 Evalueringernes grundlag.....	7
2.2 Evalueringens fokus.....	8
2.3 Evalueringens gennemførelse og datakilder.....	8
2.3.1 Evalueringskriterier del I.....	8
2.3.2 Evalueringskriterier del II.....	9
3. Analyse af evalueringernes resultater.....	11
3.1 Del 1: Evaluering af de nye tests funktionalitet og kvaliteten den sproglige produktion i testsituationen.....	11
3.1.1 Modul 1.....	11
3.1.2 Modul 2.....	14
3.1.3 Forskelle på DU1 og DU2-kursister, modul 1 og 2.....	19
3.1.4 Fejlkilder.....	19
3.2. Del 2: Undersøgelse af virkningen af de nye modultest på begynderundervisningens beskæftigelsesrettede fokus.....	20
3.2.1 Modul 1.....	20
3.2.2 Modul 2.....	22
3.2.3 Tilrettelæggelsen af den beskæftigelsesrettede indhold i undervisningen på begyndermodulerne generelt.....	24
3.2.4 Opsamling på tilrettelæggelsen af det beskæftigelsesrettede indhold i undervisningen på begynder-modulerne generelt.....	26
3.2.5 Forskelle på DU1 og DU2-kursister.....	26
4. Konklusioner og perspektivering af evalueringernes resultater.....	27
4.1 Testenes funktionalitet.....	27
4.2 Testenes indvirkning på det beskæftigelsesrettede indhold i undervisningen.....	28
4.3 Samlet konklusion.....	30
4.4 Evalueringernes implikationer for fremtidig modultestrevision.....	30
Litteratur.....	31
Bilag 1: Oversigt over resultater af evaluerede tests.....	32
Bilag 2: Udskrift af data fra survey til testerne om funktionaliteten af nye modultest fra 2017.....	34
Bilag 3: Udskrift af data fra survey til underviserne om begynderundervisningens tilrettelæggelse og indhold.....	63

1. Indledning

Som et led i implementeringen af danskuddannelsesreformen 7. juli 2017 blev der i 2017 igangsat et revisionsarbejde af SIRIs modultestmateriale fra 2011. Formålet med dette arbejde er dels at sikre sammenhængen mellem modultestningen og den beskæftigelsesrettede danskundervisning (positiv backwash), dels at forny eksisterende forældede testopgaver og kvalitetssikre materialet.

I arbejdet med at revidere de mundtlige modultest på begyndermodulerne er der bl.a. fokuseret på, at testene lægger op til *autentisk* kommunikation ved at den samtalsituation, der finder sted i testen, tager udgangspunkt i en faktisk informationskløft, som inddrager kursisters egen erfaringsverden. Målet er at skabe en tydelig sammenhæng mellem testdeltagerens sprogbehov i hverdagen og det sprog, der testes ved modultesten. Beskæftigelsesretningen af testene fra 2017 bestod i, at opgaverne inddrager sprogligt materiale fra arbejdsdomænet (eksempler på arbejdsfunktioner og arbejdssteder samt konkret ordforråd), samt at der testes validt i forhold til kommunikative kompetencer (sproghandlinger), der er relevante for kursisterne i en arbejdskontekst (også betegnet *beskæftigelsesrettede validitet* i denne evaluering).

I modultestrevisionen er der endvidere fokus på, at de nye opgaveformater har tydelig positiv indvirkning på undervisningen. Visse af de tidligere og eksisterende mundtlige modultests bærer præg af at generere uautentisk kommunikation og har en negativ indvirkning på undervisningen (negativ backwash).

Med reformen fulgte, at modultestene på begyndermoduler på Danskuddannelse 1 og 2 (modul 1 og 2) udelukkende blev mundtlige, og SIRI havde i revisionsarbejdet i 2017 derfor fokus på at udvikle mere beskæftigelsesrettede og autentiske mundtlige modultest. I oktober 2017 udgav SIRI reviderede mundtlige modultest til:

Du 1 og 2 modul 1:

- Opgave 1: 6 personlige spørgsmål
- Opgave 2: Testers spørgsmål til kursistens medbragte foto

Du 1 og 2 Modul 2:

- Opgave 1: 8 personlige spørgsmål
- Opgave 3: Foto med case

SIRIs revisionsarbejde fortsætter i perioden 2018-20, hvor modultest til de øvrige moduler på Danskuddannelse 1, 2 og 3 tilpasses eller fornyes. Denne evaluering er blevet gennemført som en intern evaluering i september 2018. Den er initieret på baggrund af et behov for en dybere viden om funktionaliteten og virkningen af de nye test, der blev udgivet i 2017, og resultaterne vil derfor være vigtige faglige pejlemærker for det igangværende modultestrevisionsprojekt, samt for eventuelle korrektioner af de reviderede test fra 2017. SIRI har ikke tidligere systematisk undersøgt kvaliteten af de mundtlige modultestformater eller deres indvirkning på undervisningens tilrettelæggelse. Der er derfor også tale om et helt nyt tiltag, der kan vil styrke danskteamets kvalitetsudviklingsarbejde inden for modultestudvikling,

men også bidrage til en styrkelse af danskteamets kompetencer i at anvende systematisk evalueringsmetode.

Den samlede evaluering undersøger kvaliteten af de nye test, der er udgivet og taget i brug i 2017, samt deres indvirkning på begynderundervisningens tilrettelæggelse og beskæftigelsesrettede fokus. Evalueringen skal dels bidrage med viden om, *i hvilken grad og hvordan* det er skabt sammenhæng mellem modultestene og den beskæftigelsesrettede danskundervisning, herunder en mere positiv backwash på undervisningen. Evalueringen har dermed to dele: 1. del undersøger funktionaliteten af de nye mundtlige testformater samt den beskæftigelsesrelevante sproglige produktion i testningen. 2. del undersøger hvordan de nye modultest indvirker på begynderundervisningens beskæftigelsesrettede fokus.

Denne evalueringsrapport er skrevet til fagpersoner med kendskab til undervisning og modultestning inden for danskuddannelsesområdet. Der anvendes derfor i vis udstrækning uforklaret fagterminologi, ligesom det tages for givet, at man kender til CEFR-rammens niveaubeskrivelser og de forskellige testgrundlags konkrete udformning.

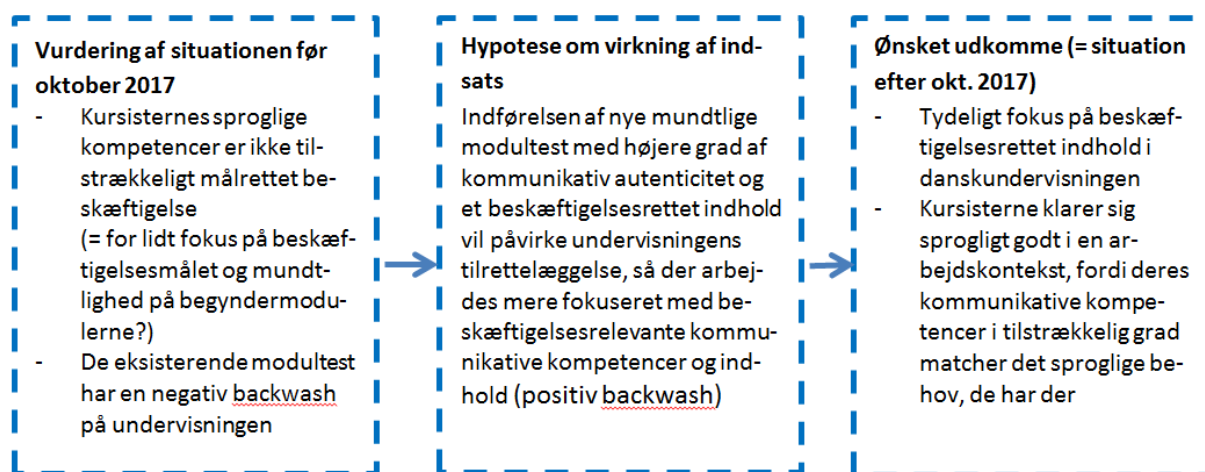
2. Evalueringens design

I del af evalueringsrapporten redegøres der for evalueringernes metodiske design og gennemførelse. Endvidere redegøres der for datagrundlagets kvalitet og metodiske valg i databehandlingen.

2.1 Evalueringens grundlag

Del 1: Evalueringen af de nye test fra 2017 er designet med udgangspunkt i rammebeskrivelsen for de nye modultest (notat om modultestrevision af 11. juli 2017). Af den fremgår det, at de faglige mål for testenes revidere formater var: 1) at testene skulle generere autentisk kommunikation, 2) at testene skulle være beskæftigelsesrettede, og 3) at testene skulle have en tydelig positiv indvirkning på undervisningen.

Del 2: Evalueringen af testenes indvirkning på undervisningens beskæftigelsesrettede fokus er designet med afsæt i en procesbaseret effektevaluering (*virkningsevaluering*). På baggrund af projektgrundlaget for de nye test er der til denne evaluering opstillet følgende programteori for at identificere de processer, der skal være genstand for evalueringen:

Programteorien baserer sig på en antagelse om, at indførelsen af de nye test vil have en positiv backwash-effekt på begynderundervisningens beskæftigelsesrettede fokus. Evalueringens fokus er at kortlægge, hvordan testene indvirker på undervisningen for *hvem* og *hvor*, og i hvilken grad man kan tale om en tydelig positiv backwash-effekt af de nye modultest. Programteorien tilsiger endvidere, at kursisternes kommunikative kompetencer efter begyndermodulerne i højere grad vil matche deres kommunikative behov i en arbejdskontekst, og at kursisterne dermed vil klare sig bedre sprogligt i en arbejdssammenhæng. I denne undersøgelse har der primært været fokus på det element, der vedrører undervisningens indhold og tilrettelæggelse.

2.2 Evalueringens fokus

Den samlede evaluering skal give svar på følgende spørgsmål:

Del 1 (evaluering af de nye tests funktionalitet og kvaliteten af den sproglige produktion i testsituationen):

1. I hvilken grad genererer de nye modultest beskæftigelsesrelevant og autentisk sprog på det rette niveau i testsituationen (testens validitet)?
2. Hvilke forhold indvirker på, hvordan testopgaverne gennemføres i testsituationen (reliabilitet og praktikalitet)?

Del 2 (undersøgelse af de nye modultests indvirkning på begynderundervisningens beskæftigelsesrettede fokus):

1. I hvilken grad har indførelsen af de nye modultest bevirket et øget beskæftigelsesrettet fokus i begynderundervisningen (positiv backwash)?
2. Hvordan indvirker de nye modultest på undervisningen (*hvor og for hvem?*)

2.3 Evalueringens gennemførelse og datakilder

Evalueringen af modultestene og undervisningens tilrettelæggelse er gennemført som elektroniske spørgeskemaundersøgelser til testere og undervisere på Danskuddannelse 1 og 2, modul 1 og 2 på udvalgte sprogcentre. Spørgeskemaerne er designet på baggrund af ovenstående evalueringsspørgsmål og en række evalueringskriterier, som uddybes i nedenstående analyseafsnit. Respondenterne er enten udvalgt på baggrund af deres tilmelding til modultesterseminaret 2017 på Danskuddannelse 1 og 2, eller ved at udvalgte sprogcentre har formidlet kontakt til undervisere og testere på de relevante moduler. Sprogcentre repræsenterer et bredt udsnit af sektoren mht. spredning i størrelse og geografisk placering. Der har i begge undersøgelser deltaget ca. 100 respondenter og været en svarprocent på ca. 50 %. Antallet af respondenter er repræsentativt, da gruppen af undervisere og testere på de niveauer evalueringen her retter sig i mod er en meget lille gruppe. Bortfaldet af besvarelser kan sandsynligvis forklares med respondenterne ikke længere er ansat inden for området eller har fået andre arbejdsopgaver. Både undervisere og testere har svaret på baggrund af erfaringer med såvel kursister, der er omfattet af et integrationsprogram med arbejdspraktik, og selvforsørgende kursister, der enten er i job eller er uden for arbejdsmarkedet. Spørgeskemaerne er konstrueret således, at de både giver respondenterne mulighed for at vurdere test og undervisning på baggrund af nogle evalueringskriterier og mulighed for mere udfoldede besvarelser i fritekstfelter. De indkomne data består dermed af skalavurderinger, kvalitative udsagn og uddybninger, som tilsammen giver mulighed for at nuancere de oplevelser respondenterne formidler. I analysen er medtaget alle kvalitativt forskellige udsagn, der vedrører de vurderinger der er afgivet. Det betyder, at ikke alle udsagn er medtaget, hvis der har været tale om overlap af pointer. Udsagnene er repræsentative for bredden af pointerne.

2.3.1 Evalueringskriterier del I

Testerne er i deres spørgeskema blevet bedt om at vurdere adækvatheden af kursistenes sproglige produktion i testene, samt kommunikationens autenticitet og relevans (se fig. 1 for uddybning). Der er i spørgeskemaerne til testerne desuden spurgt til deres vurdering af den sproglige produktionens *korrekthed*,

men kriteriet er udeladt af analysen valgt, da der ikke i rammebeskrivelsen for niveauet findes et krav om sproglig korrekthed.

Af nedenstående oversigt fremgår evalueringskriterier og begrebsdefinitioner for den samlede evaluering del 1:

<p><i>Evalueringskriterier (sukceskriterier) for testenes funktionalitet og kursisternes sproglige produktion i testene:</i></p> <ul style="list-style-type: none">
• Kursisterne producerer adækvat beskæftigelsesrelevant sprog på det rette niveau for hhv. A1-minus og A1 (indholdsmæssig validitet)
• Den kommunikative situation i testen opleves af kursister og testere som autentisk og relevant (kognitiv validitet)
• Testene kan gennemføres ensartet uden vanskeligheder (reliabilitet og praktikalitet) <p><i>Definitioner:</i></p> <ul style="list-style-type: none">
• Ved adækvathed forstås: at svare i overensstemmelse med det spørgsmål, der er stillet
• Beskæftigelsesrelevant sprog: Sprog der er <i>indholdsmæssigt</i> validt (rigtigt CEFR-niveau og relevans for kursisten) og <i>kognitivt</i> validt (involverer troværdige/gyldige kognitive processer) for kursisten inden for en arbejds kontekst.
• Autentisk sprog: sprog som produceres i en kommunikativ kontekst, hvor der er et faktisk kommunikationsbehov
--

Fig. 1: Oversigt over evalueringskriterier og begrebsdefinitioner for den samlede evaluering del 1.

2.3.2 Evalueringskriterier del II

Respondenterne (undervisere på Danskuddannelse 1 og 2, modul 1 og 2) er i evalueringen blevet bedt om at svare på, hvordan der i begynderundervisningen arbejdes med at forberede de nye testformater 'Medbragt foto' (modul 1) og 'Foto m. case' (modul 2), samt på hvilken måde testformaterne genererer autentisk sprog og inspirerer til at arbejde med beskæftigelsesrettede emner og tilrettelæggelsesformer i undervisningen.

Fig. 2 viser de overordnede evalueringskriterier, der ligger til grund for de vurderingskriterier der opstillet for undersøgelsen af undervisningens tilrettelæggelse og beskæftigelsesrettede indhold:

Evalueringskriterier (succeskriterier):

- Testene giver inspiration til at arbejde med beskæftigelsesrettede kommunikative kompetencer, som matcher kursisternes sproglige behov i hverdagen, fx i praktikken eller på arbejdspladsen (*beskæftigelsesrettet validitet*)
- Testene giver anledning til at kursisterne får et faktisk kommunikationsbehov i undervisningen fx ved at tale om deres egen erfaringsverden (*autenticitet i kommunikationen*)

Fig. 2: Oversigt over overordnede evalueringskriterier for undersøgelsen af undervisningens tilrettelæggelse og beskæftigelsesrettede indhold.

3. Analyse af evalueringernes resultater

I denne del af evalueringsrapporten redegøres der for hver af de to devalueringer i to hovedafsnit.

3.1 Del 1: Evaluering af de nye tests funktionalitet og kvaliteten den sproglige produktion i testsituationen

Dette afsnit gennemgår resultater af spørgeskemaundersøgelsen til modultesterne. Resultaterne for hver evaluerede test på henholdsvis modul 1 og 2 gennemgås og opsummeres særskilt.

3.1.1 Modul 1

Opgave 1: 6 personlige spørgsmål til kursisten

Beskrivelse af testformat

Kursisterne skal besvare 6 personlige **fortrykte** spørgsmål. Kort svar med enkeltord er acceptabelt.

Evalueringens fokusområde

Evalueringen vedrører kun de 3 spørgsmål, som er ændret i forhold til den tidligere test med henblik på et mere eksplicit beskæftigelsesrettet fokus (*Hvad for nogle sprog taler du?, Har du arbejde?, Hvad er dit telefonnummer?*). Testerne er blevet bedt om at vurdere den *sproglige produktion* i testen (både produktivt og receptivt) jf. ovenstående kriterier samt *testgrundlagets funktionalitet*.

Spr.4: Hvad for nogle sprog taler du?

43 % af testerne svarer, at kursisterne *i høj grad* svarer *adækvat*, og 40 % svarer, at kursisterne *i nogen grad* svarer *adækvat*. I kommentarfelterne uddybes svarene med følgende pointer:

- Kursister har svært ved at forstå udtrykket 'hvad for nogle sprog?'
- Tester er nødt til at omformulere spørgsmålet til 'hvad taler du?', 'hvilke sprog taler du?' eller 'taler du dansk?' (særligt DU1-kursister)
- Spørgsmålet bliver ofte først forstået efter flere gentagelser.
- Svaret er ikke grammatisk korrekt.
- I nogle få tilfælde skyldes et ikke-adækvat svar, at de ikke har forstået spørgsmålet og derfor svarer på noget helt andet.
- Flere kursister, særligt DU1'erne, virker ikke fortrolige med ordet 'sprog', men de forstår og svarer korrekt på 'hvad taler du?'

Spr.5: Har du arbejde?

91% af testerne svarer, at kursisterne *i høj grad* svarer *adækvat*. I kommentar felterne er der i øvrigt fremkommet følgende pointer:

- Der svares ofte 'jeg går i skole. Der bliver sjældent svaret 'ja' eller 'nej'.
- Nogle er mere vant til 'arbejder du i Danmark?'
- Kursisterne svarer ofte "nej, ikke arbejde" eller "ja, arbejde".
- Kursisterne svarer ofte med meget kort svar 'ja' eller 'nej'.

Spr.6: Hvad er dit telefonnummer?

49% af testerne svarer, at kursisterne *i høj grad* svarer *adækvat*, og 42% svarer, at kursisterne *i nogen grad* svarer *adækvat*. I kommentarfeltene uddybes svarene med følgende pointer:

- Nogle besvarer med personnummer.
- Kursisterne har indimellem svært ved at huske tallene på dansk.
- Mange kursister kan ikke huske deres telefonnummer.

Opsamling på '6 personlige spørgsmål'

Evalueringen peger på, at kursisterne *i overvejende grad* svarer *adækvat* på spørgsmål 4-6 i opgave 1. Dermed kan opgaven siges *i overvejende grad* at generere et autentisk og beskæftigelsesrelevant sprog.

En stor del af de testere, der har svaret *i nogen grad* til spm. 4 (*hvad for nogle sprog taler du?*), peger imidlertid på, at der særligt på DU1 er behov for at omformulere spørgsmålet, for at kursisterne kan forstå det. Dette kan indikere, at der er tale om, at væsentlig flere af kursisterne kun *i mindre grad* svarer *adækvat* spørgsmålet, som det er formuleret i testen, fordi mange testere omformulerer det. Dette forhold vil have væsentlig betydning for testens validitet og reliabilitet. Hvis nogle testere omformulerer spørgsmålet og andre ikke gør, er der ikke længere tale om ensartede praksisser, der giver kursisterne samme betingelser, og testen kan muligvis ikke længere siges at måle med samme troværdighed.

Opgave 2: Spørgsmål til kursistens medbragte foto

Beskrivelse af testformat

Kursisterne skal medbringe et personligt foto af en person og besvare testers spørgsmål til billedet.

Evalueringsfokus

Testerne er blevet bedt om at vurdere 1) kursisternes og deres egen sproglige produktion i testen (fx deres spørgsmål til kursisterne) og 2) funktionaliteten af kursisternes medbragte fotos som testgrundlag.

Kvaliteten af den sproglige produktion

67 % af testerne svarer, at kursisterne *i høj grad* svarer *adækvat*. I kommentarfeltene er der i øvrigt fremkommet følgende pointer:

- Her er der stor forskel på DU1 og DU2 kursister. Jeg oplever at 2'erne generelt er ret gode til at svare *adækvat* samt forholdsvis korrekt, hvorimod 1'erne har vanskeligheder på begge områder.
- De fleste svarer *adækvat* på spørgsmålene, men har mulighed for kun at svare med enkeltord og stadig bestå ud fra en helhedsvurdering. På det grundlag er det svært at finde nuancerne i, hvad det er vi tester.
- Jeg mener personligt, at barren er sat for lavt, da det efter min mening nærmest kun tester forståelsen af sproget og ikke, om kursisterne har et korrekt sprog.

Kursistens eget foto som testgrundlag

84 % af testerne svarer, at de er enige i, at kursistens eget foto fungerer godt som testgrundlag. I kommentarfelterne er der i øvrigt fremkommet følgende pointer:

- Optimal autenticitet i kommunikationssituationen. Den eneste ulempe er praktiske vanskeligheder med at tilvejebringe og evt. opbevare materialet.
- Jeg oplever at kursisterne har et større engagement.
- Billederne bør kun foreligge i papirkopi - det tager for lang tid at finde dem på en telefon.
- Jeg oplever et markant større grundlag for en relevant samtale.
- Det vil være en fordel, hvis de [fotoene] blev printet ud. Der går MEGET tid med at finde de to billeder på telefonen.
- De er meget ivrige efter at fortælle, og man kan se glæden i deres øjne, når de fortæller om deres venner og familie.
- Nogle gange har de glemt at medbringe billederne til testen eller kan ikke finde dem på mobilen.
- Det er et godt grundlag, at kursisten er bekendt med billedet og ikke er overladt til sin fantasi!
- Det er helt klart en forbedring og kursisterne kan langt bedre forholde sig til opgaven.

Testers spørgsmål

I evalueringen er testerne også blevet spurgt, hvilke spørgsmål de typisk stiller til kursisternes medbragte billeder, og her svarer mellem 87 % og 98 % testerne, at de spørger om *navn, sprog, arbejde, skole og bopæl* (område) for den person, der er på billedet.

Motiver i fotos

Evalueringen viser, at kursisterne primært medbringer portrætter af personer i familien eller klassekammerater. Kun 18% af testerne svarer, at kursisterne medbringer billeder af kolleger, og 6 % svarer, at der medbringes billeder fra arbejds- eller praktiksituationer.

Opsamling på 'Medbragt foto'

Evalueringen peger på, at kursisterne *i overvejende grad* svarer *adækvat* på testers spørgsmål, og at en stor del af testers spørgsmål ligger inden for arbejdsdomænet. I kommentarfelterne skriver mange af testerne, at kursisterne virker glade for at tale om deres eget foto, og at det genererer meget autentisk sprog. Dermed kan opgaven i overvejende grad siges at generere et autentisk beskæftigelsesrelevant sprog på A1-minus niveauet. Der synes i øvrigt at være god overensstemmelse mellem de spørgsmål, som tester stiller i denne opgave og spørgsmålene i opgave 1, således at spørgsmålene er lignende, men her om en tredje person. Det ser imidlertid ud til, at kursisterne kun i meget ringe grad vælger motiver fra arbejdsdomænet til deres fotos.

Evalueringen peger imidlertid også på, at der kan være nogle problemer forbundet med testens praktikalitet i og med, at testerne oplever, at en del kursister har svært ved at håndtere, at deres fotos skal medbringes digitalt.

3.1.2 Modul 2

Opgave 1: 8 personlige spørgsmål til kursisten

Beskrivelse af testformat

Kursisterne skal besvare 8 personlige fortrykte spørgsmål. Kort svar med enkeltord er acceptabelt på A1-niveauet.

Evalueringsfokus

Evalueringen vedrører kun de 4 spørgsmål, som er ændret i forhold til den tidligere test med henblik på et mere eksplicit beskæftigelsesrettet fokus (*Hvad er din nationalitet?, Hvad er din fødselsdato?, Arbejdede du i dit hjemland?, Har du arbejde i Danmark?*). Testerne har vurderet den sproglige produktion i testen (både produktivt og receptivt) samt testgrundlagets funktionalitet.

Spr.2: Hvad er din nationalitet?

33 % af testerne svarer, at kursisterne *i høj grad* svarer *adækvat* og 39 % svarer, at kursisterne *i nogen grad* svarer *adækvat*. I kommentarfelterne uddybes svarene med følgende pointer:

- Det er min oplevelse, at begrebet 'nationalitet' er ukendt for kursisterne. De forstår ikke spørgsmålet.
- Mange kursister har svært ved at forstå spørgsmålet - de er mere vant til spørgsmålene 'Hvor kommer du fra?/hvilket land kommer du fra?'. Derfor bliver svaret ofte 'jeg kommer fra X'.
- Det er et 'kunstigt' spørgsmål. Ofte bliver spørgsmålet ikke forstået, og man må omformulere til 'hvor kommer du fra?'
- Spørgsmålet er svært. De forstår ikke nationalitet og har også svært ved at oplyse deres nationalitet. Spørgsmålet skal ofte omformuleres til 'hvor kommer du fra?'
- Sprog, alder og nationalitet kan til tider drille kursisterne; det kræver derfor omformuleringer.

Spr.3: Hvad er din fødselsdato?

41 % af testerne svarer, at kursisterne *i høj grad* svarer *adækvat*, og 33 % svarer, at kursisterne *i nogen grad* svarer *adækvat*. I kommentarfelterne uddybes svarene med følgende pointer:

- Kursisten forstår bedre; Hvornår er du født?
- Kursisterne misforstår tit det spørgsmål som telefonnummer, eller de forstår ikke spørgsmålet.
- Ofte forstår kursisterne først ved en omformulering - hvornår har du fødselsdag? + kursisterne har ofte svært ved at anvende ordenstal.
- De genkender ikke altid ordet 'fødselsdato'.

Spr.7a: Arbejdede du ...(nævn hjemland)?

85 % af testerne svarer, at kursisterne *i høj grad* svarer *adækvat*. Der er ingen særlig uddybning i kommentarfelterne.

Spr.7b: (Hvis ja) Hvad lavede du?

75 % af testerne svarer, at kursisterne *i høj grad* svarer *adækvat*, og 25 % svarer, at kursisterne *i nogen grad* svarer *adækvat*. I kommentarfeltene uddybes svarene med følgende pointer:

- Det er ikke altid, at de kender ordene.
- Formuleringen 'hvad lavede du?' kan forvirre. 'Hvad var dit arbejde?' er typisk nemmere at forstå.
- Det kan være svært for kursisten at formulere, hvad de lavede i deres hjemland. Sproget er ofte præget af ufuldstændige sætninger med en masse indholdsord.
- Nogle kursister kan have brug for at få præciseret spørgsmålet, så de ved, at det drejer sig om arbejde.

Spr.8a: Har du arbejde i Danmark?

88 % af testerne svarer, at kursisterne *i høj grad* svarer *adækvat*. I kommentarfeltene uddybes svarene med følgende pointer:

- Kunne omformuleres til: Har du arbejde/praktik i Danmark?
- De har tendens til kun at svare med 'ja' eller 'nej'.
- Ja, det er oftest forståeligt, sjældent 100 % korrekt.
- Sprognorm: De udelader nogle gange V og siden S og præp., fx 'jeg ikke arbejde - går sprogskole'.
- De svarer normalt adækvat, men hvis de ikke har arbejde, siger de ofte 'nej, jeg praktik'.
- Der kan forekomme afvigelser i forhold til syntaks, fx 'jeg ikke arbejder'.
- Det er fordi, når vi snakker om job, er de meget obs. på, at de er i praktik. Vi snakker om deres praktik, ikke deres arbejde. Derfor er der nogle kursister der først svarer 'jeg arbejder ikke', og så spørger vi, om de er i praktik, og så kommer der et svar på, hvad de laver.

Spr.8b: (Hvis ja) Hvad laver du?

71% af testerne svarer, at kursisterne *i høj grad* svarer *adækvat*. I kommentarfeltene uddybes svarene med følgende pointer:

- Kursisten mangler nogle gange ord for stillingsbetegnelsen og svarer igen ofte kun med et enkelt ord, i stedet for en hel sætning.
- Det er ikke alle, der opfanger, at vi lægger op til samtale om 'arbejde/skole'.
- Mange er i skiftende praktikker. Kan ofte ikke gøre rede for, hvad de laver.
- De bliver i tvivl om hvorvidt praktik tæller som arbejde.
- De svarer normalt adækvat, men vil ikke altid udtrykke sig korrekt om hvad deres arbejde består i. Fx 'jeg arbejder rengøring' frem for 'jeg gør rent/Jeg er rengøringsassistent'.

Opsamling på '8 personlige spørgsmål'

Evalueringen viser, at testen kun *i nogen grad* kan siges at generere autentisk og beskæftigelsesrelevant sprog på A1-niveauet, idet kursisterne kun i ca. halvdelen af de spørgsmål, der er tilpasset et beskæftigelsesrettet fokus (nemlig spørgsmål 7 og 8), svarer adækvat på testers spørgsmål. Testerne bemærker, at særligt på DU1 giver spørgsmål 2 og 3 (om hhv. *nationalitet* og *fødselsdato*) anledning til problemer for kursisterne både i forhold til at forstå og besvare spørgsmålene. Testerne forklarer, at de

ofte omformulerer spørgsmålene, så kursisterne forstår dem. Endvidere problematiseres autenticiteten i spørgsmålene, fordi testerne vurderer, at de ikke reflekterer et faktisk kommunikativt behov hos kursisterne.

Dette forhold vil have væsentlig betydning for testens validitet og reliabilitet. Hvis nogle testere omformulerer spørgsmålet og andre ikke gør, er der ikke længere tale om ensartede praksisser, der giver kursisterne samme betingelser i testsituationen, og testen kan muligvis ikke længere siges at måle med samme troværdighed.

Desuden bemærkes det i kommentarfelterne, at en del kursister ikke forstår eller opfatter praktik som arbejde, og kursisterne har generelt ikke et tilstrækkeligt ordforråd. Endvidere mangler mange kursister ordforråd til at udtrykke, hvad de har beskæftiget eller beskæftiger sig med. Flere testere nævner også her, at mange kursister skelner mellem arbejde og praktik, og det fremhæves, at det kunne være en god idé at spørge til begge dele i spørgsmål 8.

Opgave 2: Emneopgaven

Beskrivelse af testformatet

Kursisterne forbereder en kort præsentation af et emne, de har beskæftiget sig med i undervisningen fx *min praktik/arbejde/skole, min hverdag, min familie*) og tester stiller niveausvarende spørgsmål (A1) til præsentationen.

Evalueringsfokus

Testerne har vurderet testens *klarhed og forståelighed* for tester og kursister, samt den nye *tidsramme* på et halvt minut til oplægget.

Resultater

100 % af testerne er *enige i*, at opgaven er *klar og forståelig for tester*, og 98 % er enige i, at opgaven er *klar og forståelig for kursisterne*. Testerne nævner endvidere, at kursisterne typisk vælger emnerne: *familie, bolig, arbejde, praktik, skole og min hverdag* til deres oplæg. Af andre emner nævnes især *fritid, mad og mit hjemland*.

På spørgsmålet om hvor enige testerne er i udsagnet "*tidsrammen på et halvt minut er passende til oplægget*" svarer 42 %, at de er *enige*, og 44 % at de er *uenege*. I kommentarfelterne fremkommer flg. pointer:

- Det er for kort tid til at få begyndt og gennemført en præsentation.
- Tiden er overhovedet ikke tilstrækkelig i forhold til målgruppen.
- Det er meget kort tid, og jeg mener, at de sagtens kan snakke i 1 minut. Det har hvert fald før været muligt.
- Det kan være svært for dem, som taler meget langsomt.
- Lidt længere tid, ville give mere ro i testsituationen.
- 1 minut er mere passende, så de ikke er så pressede, og så de kan nå at sige lidt til grundlag for det følgende interview.

- Virker som for kort tid for kursisten. 1-2 min ville være passende.
- Det varer som lidt længere end et halvt minut.
- De allerfleste kursister har brug for lidt tid til at komme i gang med oplægget, og derfor er ½ minut ikke realistisk. Oftest går der 1-2 min.
- 30 sekunder er på mange måder OK, men de har store tidsmæssige problemer og er tit frustreret over, at de ikke når at få sagt alt. Det er et spørgsmål om at få trænet oplægget i klasserne.

Opsamling på 'emneopgaven'

Evalueringen viser, at opgaven er klar for både testere og kursister, samt at der er en vis repræsentation af emner inden for domænet *arbejde/praktik/skole* i testene. Indeværende evaluering har ikke undersøgt testernes oplevelse af autenticiteten i det sprog, der genereres i testen, men testformatet har ofte været kritiseret for at generere en uautentisk kommunikativ situation, idet kursisterne i stor udstrækning præsterer udenadslært opremsning af fakta under testen og ikke tager afsæt i et faktisk kommunikativt behov hos kursisten. Også testens beskæftigelsesrettede validitet er tvivlsom, da den ikke tager udgangspunkt i en kommunikativ situation, som kursisten vil møde i sin hverdag (herunder en evt. arbejdskontekst).

Evalueringen viser desuden, at den tidsramme, der blev ændret i 2017 fra et minut til et halvt minut, af mange opleves som for kort særligt for DU1-kursister, fordi mange kursister i målgruppen har brug for lidt tid til at komme i gang med deres oplæg. Testerne udtrykker, at de ofte oplever, at det bliver en meget presset testsituation, og videre at det bevirker, at de svageste kursister får produceret meget lidt sprog, hvilket kan gøre det svært at bedømme deres præstationer

Opgave 3: Foto med case

Beskrivelse af testformatet

Kursisterne skal stille spørgsmål til et billede (SIRIs materiale), der afbilleder nogle personer i en hverdags- eller arbejdssituation. Kursisten skal stille spørgsmål til situationen på billedet, og tester svarer på baggrund af en fortrykt 'case'.

Evalueringens fokus

Testerne er blevet bedt om at vurdere kursistens sproglige produktion i testen, samt testgrundlagets funktionalitet.

Kursisternes sproglige produktion i testen

25 % af testerne svarer, at kursisterne *i høj grad* stiller spørgsmål, der er rettet mod den konkrete situation på billedet, hvor 48 % svarer *i nogen grad*. I kommentarfelterne uddybes med følgende kommentarer:

- De ser det ikke som arbejde, når en bedstemor laver mad med sit barnebarn.
- De spørger ikke automatisk af sig selv til arbejdssituationen. Der skal de instrueres lidt mere.
- De stiller i højere grad spørgsmål til personerne.

- De stiller ofte spørgsmål til personernes 'personlige forhold', fx hvor bor han? Er han gift? osv.
- Der savnes ofte en nysgerrig og undersøgende tilgang fremfor de gængse spørgsmål om navn, alder, bopæl osv.
- De stiller flest spørgsmål om personerne - ikke så meget om deres arbejde.
- De vil gerne spørge ind til aktiviteter og situationer fx 'hvad laver hun?'. Meget åbne svarmuligheder. Spørger sjældent om tid, sted og personrelationer.
- Kursisterne er absolut bedst til at spørge bredere ind til arbejdssituationer, måske fordi det er det, der er fokus på i undervisningen. Spørgsmålene bliver for simple/basis(M1) til hverdagssituationer.
- Kursisterne spørger mest til personerne på foto dernæst til situation.

Testgrundlagets kvalitet

71 % af testerne svarer, at de er *enige i*, at kursisterne generelt har let ved at aflæse billederne. 71 % svarer ligeledes, at de er *enige i*, at fotoene generelt inviterer til, at kursisterne kan stille spørgsmål.

På spørgsmålet om de enkelte fotos egnethed, svarer 40 %, at alle fotos i sæt 1 fungerer fint. 27 % svarer, at foto 4 (*ældre ægtepar med NemID*) fungerer mindre godt. Endvidere svarer 17 %, at foto 3 (*pædagog på arbejde*) og 19 %, at foto 5 (*mor og datter på restaurant*) fungerer mindre godt. For sæt 2 vurderer 60 %, at alle fotos fungerer godt. 15 % svarer dog, at foto 3 (*bygningsarbejdere holder pause*) fungerer mindre godt. I kommentarfelterne uddyber testerne med flg. bemærkninger:

- Kursisterne bruger ikke situationerne på billederne som udgangspunkt for interessante spørgsmål.
- Svært at stille spørgsmål til især foto med ældre ægtepar. Kursisterne aner ikke, hvad de skal spørge om, så de spørger bare til det, de kan se, fx 'har de en computer?'
- Der er ikke mange kursister på DU2, der tager deres små børn på en ca-fe/restauranter. Tror jeg :) Billedet virker noget abstrakt for dem.
- Hvor især de billeder, der viser en jobsituation, fungerer godt i fht. at stille spørgsmål, bliver en del kursister usikre på situationen på cafebilledet.
- De misforstår situationen og tror han er far, så man er altid nødt til at forklare situationen, hvilket i højere grad ville være et godt oplæg for en snak i klassen om mande-/kvindejobs.
- Oplever tit, at de misforstår situationen, og tror, at det er to mennesker, der er på arbejde og altså ikke er hjemme og heller ikke ser dem som værende gift/et par.
- De har færrest spørgsmål til pensionisterne
- Kursisterne er tunet ind på at skulle stille spørgsmål i fht. arbejdssituationer. De bliver forvirrede, når denne mulighed ikke er oplagt.

Cases til fotoene som støtte for tester

63 % af testerne svarer, at de er *enige i*, at cases til fotoene hjælper tester til at holde det sproglige niveau (A1), og 69 % svarer, at de er *enige i*, at cases hjælper tester til at generere svar på kursisters spørgsmål. I kommentarfelterne uddybes med flg. bemærkninger:

- Cases hjælper tester fint til at ensrette spørgsmål over for kursisterne.

- Jeg synes, at de præfabrikerede cases i opgave 3 på 1.2 og 2.2 på en måde gør situationen lidt kunstig, men det er selvfølgelig rart for tester, at informationerne er der. Det er stadig kursisterne, der stiller spørgsmål og derved bestemmer niveauet. Nogle kursister er gode til at bygge videre på testers svar, og derved sikres niveauet, men det er typisk de dygtige kursister, som i forvejen ligger over niveau.

Opsamling på 'Foto med case'

Testerne oplever, at kursisterne kun i mindre grad stiller spørgsmål, der er rettet mod de konkrete situationer på fotoene. Endvidere kommenterer mange, at kursisterne overhovedet har svært ved at stille spørgsmål på en passende måde, samt spørgsmålene primært holder sig til hverdagsdomænet og personernes liv. Det ser dermed ud til at testen kun *i nogen grad* genererer autentisk sprog.

Generelt vurderes fotoene i sæt 2 at fungere bedst. Det fremhæves især, at foto 4 i sæt 1 (*ældre ægtepar med nemID*) giver anledning til problemer, fordi kursisterne ikke forstår situationen og derfor har meget svært ved at stille spørgsmål til fotoet. En del testere oplever også problemer med foto 3 (*pædagog på arbejde*) og 5 (*mor og datter på restaurant*), fordi kursister misforstår situationen eller ikke opfatter fotoets indhold som en arbejdsituation.

Evalueringen peger endvidere på, at cases generelt fungerer godt som en støtte for testerne til at holde det sproglige niveau og generere svar på kursisters spørgsmål og således generelt opfylder deres formål ved at understøtte testers opgaver.

3.1.3 Forskelle på DU1 og DU2-kursister, modul 1 og 2

I kommentarfelterne til modul 1 skriver mange af testerne, at DU1-kursisterne langt oftere end DU2-kursisterne har problemer med at forstå og svare på spørgsmål 4 i opgave 1 (*hvad er dit telefonnr.?*), de har sværere ved tallene, og at DU1-kursister oftere svarer med enkeltord fremfor i helsætninger. Samme forhold gør sig gældende på modul 2, hvor DU1-kursisterne har særlig svært ved spørgsmål 2 (*hvad er din nationalitet?*) og 3 (*hvad er din fødselsdato?*). Endelig bemærker nogle testere, at DU1-kursister generelt har brug for længere tid til testene end DU2-kursister, fordi de er længere tid om at svare og ofte skal have spørgsmålene gentaget flere gange. Testerne oplever ligeledes den i 2017 ændrede tidsramme for *emneopgaven* (fra et minut til et halvt minut) som for kort særligt for DU1-kursister. De oplever, at det bliver en meget presset testsituation og videre, at det bevirker, at de svageste kursister får produceret meget lidt sprog, hvilket kan gøre det svært at bedømme deres præstationer.

Ligeledes viser evalueringen, at særligt DU1-kursisterne har besvær med at håndtere deres billeder til modul 1 opgave 2 på en mobiltelefon, og der peges derfor blandt testerne på, at denne testopgave fungerer bedre for DU1-kursisterne, når deres fotos medbringes i papirform.

I opgaven *Foto med case* oplever testerne, at opgaven er svær for både DU1 og 2 kursister, og at særligt DU1-kursisterne har problemer med at aflæse flere af billederne.

3.1.4 Fejlkilder

Omfanget og kvaliteten af de fritekstbesvarelser, der er indkommet i med respondenternes besvarelser har udgjort en vigtig kilde til oplysning af, hvordan testerne har vurderet kursisters sproglige præstationer i testene. Der er ved alle spørgsmål fremkommet væsentlige nuanceringer af de skalavurderinger

respondenterne er blevet bedt om at foretage. Evalueringens resultater skal dog alligevel tages med et vist forbehold for, at der blandt testerne kan være nogen usikkerhed angående de faglige vurderingskriterier evalueringen anvender samt om CEFR-rammens niveaubeskrivelser¹. Af kommentarfeltene fremgår det, at nogle testere opfatter kursisters ja/nej-svar på testers spørgsmål som manglefulde, selv om det både er adækvate og korrekte svar på A1-minus niveauet. Desuden synes nogle testere udelukkende at fokusere på kursisters produktive færdigheder i testen, selvom også receptive færdigheder (som fx lytning) bør indgå i en samlet vurdering af kursisters mundtlige færdigheder, dvs. kursisters forståelse af det beskæftigelsesrelevante sprog, tester producerer. Testernes svar er imidlertid konsistente med den feedback på de nye test, deltagerne på SIRI modultester-seminar 2019 har givet mundtlig på en workshop om opgaverne fra 2017.

3.2. Del 2: Undersøgelse af virkningen af de nye modultest på begynderundervisningens beskæftigelsesrettede fokus

I dette afsnit redegøres der for resultaterne af spørgeskema undersøgelsen til underviserne. Resultaterne gennemgås tematisk og opsummeres efter hvert tema.

3.2.1 Modul 1

Opgave 2: Spørgsmål til kursisters medbragte foto

Udvælgelse af foto

58% af underviserne svarer, at kursisterne *i meget høj* eller *i høj grad* er i stand til at finde velegnede fotos. 20% svarer i nogen grad. 51% af underviserne svarer, at kursisterne *i meget høj* eller *høj grad* forstår formålet med at medbringe deres egne fotos til testen. 33% svarer *i nogen grad*. I kommentarfeltene uddybes problemer med forberedelsen af testen med flg. bemærkninger:

- De har svært ved at forstå, at 'de selv skal' - de har meget svært ved at forstå instruktionen; primært pga. graden af selvstændighed, som kræves. Dette er i fht. DU1 kursister.
- De har svært ved at forstå det set-up. Det er svært at forklare uden tolk. Det skal tilføjes, at mine kursister har været meget svage. Måske ville det gå bedre med stærkere kursister.
- På modul 1.1 (Danskuddannelse 1 modul 1) er læreren nødt til at hjælpe med at finde egnede billeder. Nogle kursister har en ældre mobiltelefon, som ikke kan tage fotos!
- De glemmer det ofte.

Generering af autentisk beskæftigelsesrelevant sprog i undervisningen

Underviserne har karakteriseret autenticiteten i den sproglige produktion i undervisningen ud fra en række karakteristika: 77% vurderer, at den sproglige produktion er autentisk, *fordi der tages afsæt i nogle virkelighedsnære situationer*. 13% vurderer, at sproget er autentisk, *fordi det ligner det sprog, kursisterne møder uden for sprogskolen*, fx på arbejdspladsen. Nedenstående kommentar er afgivet på baggrund af svaret *andet*:

---

¹ Den Fælles Europæiske Referenceramme for Sprog: Læring, undervisning og evaluering (CEFR, Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration, 2008) indeholder præcise beskrivelser for de kompetenceniveauer, der testes med modultest og prøver i danskuddannelsessystemet.

- Skiftet på DU1m1 fra at producere spørgsmål omhandlende fiktive personer til at besvare spørgsmål omhandlende kendte personer har klart højnet autenticiteten i undervisningssituationen. Den gamle model havde noget kunstigt over sig og kunne for nyligt landede kursister være svært at forstå meningen med. Derfor fint at udskyde den systematiserede spørgsmålsproduktion til m2, hvor kursisterne er mere konsoliderede i læringsituationen.
- Kursisterne kan bedre relatere til egne fotos end til tilfældige fotos

'Medbragt foto'-opgavens betydning for det beskæftigelsesrettede fokus i undervisningen

15% af underviserne svarer, at kursisters fotos *i høj grad* giver inspiration til at arbejde med arbejdsrelateret indhold i undervisningen. 46% svarer *i nogen grad*. 33% svarer *i ringe grad* eller *slet ikke*. På spørgsmålet om, hvordan underviserne oplever, at der bliver talt om arbejdsrelateret indhold, gives flg. svar:

- Det afhænger af hvad der er på billederne. For dem der har arbejde, giver det mulighed for at tale om virkeligheden. Ikke altid arbejde, men somme tider. Et foto viser jo noget konkret, så man har en indgang til et stykke virkelighed uden for læringsrummet, som alle i en klasse kan se
- Ofte vælger kursisterne fotos, hvor de er i en arbejdsituation og det giver anledning til at udvide ordforrådet i den retning. Fx kok på en restaurant eller tjener i en cocktailbar.
- Der er nogle konkrete personer at spørge ind til, som kursisten har en relation til, så det bliver mere vedkommende og autentisk.
- Når kursister fortæller om fx deres familiemedlemmer i deres hjemlande, og hvad de arbejder med eller om ægtefællers arbejde. Det kan være med til at åbne emnet 'arbejde'. Dermed kan det inddrages i den daglige undervisning i form af ordforråd, billeder, små dialoger etc.
- Der er mulighed for at tale om kursisters dagligdag ud fra billederne. Situationer, som man normalt ikke ville spørge ind til som underviser, kan give inspiration til samtale ud fra en autentisk situation.

På spørgsmålet, hvilke arbejdsrelaterede emner der typisk arbejdes med i undervisningen, svarer underviserne: *arbejdsopgaver* (37%), *mødetider* (32%), *kolleger* (26%), *transport til arbejde* (24%) og *pauser* (21%). De undervisere, der har svaret *andet* (18%) uddyber med fx flg. bemærkninger:

- Er det et godt arbejde? Hvorfor? Hvad er godt/ ikke så godt? Hvad vil du gerne lave om 5 år?
- Andre oplevelser i hverdagen end arbejde og praktik.
- Fotoet er typisk et familiefoto eller et foto fra en ferie. Så på den måde er det ikke oplagt at dreje spørgsmålene hen i retningen af meget snak om arbejde. Måske hvis billedet var fra en arbejdsituation, ville det være mere oplagt. Det vil til gengæld også være sværere at få kursisterne til at tage foto af en person de kender i en arbejdsituation.
- Det er meget begrænset, hvad kursisters fotos giver anledning til at tale om af arbejdsrelateret indhold - dette område dækker vi med andet undervisningsmateriale.
- Vi snakker mere om skolerelateret indhold (transport til skole, mødetider, pauser, osv.), da kun få kender nogen, som arbejder!
- Kursisterne vælger ikke arbejdsrelaterede fotos men mere familierelaterede og/eller vennerelaterede fotos.

- Det vil typisk give anledning til at stille spørgsmål der vedrører personernes personlige og familiære relationer. Desuden: Hvad laver han og herunder: Har han et arbejde og hvis ja 'hvad laver han?'

Opsamling på 'medbragt foto'

Evalueringen viser, at indførelsen af testopgaven *Medbragt foto* har haft en tydelig positiv indvirkning på undervisningen, da den har givet underviserne anledning til at inddrage kursisternes erfaringsverden. Underviserne oplever, at det giver kursisterne stor motivation, at de selv skal medbringe et billede, der skal bruges som testgrundlag. Evalueringen peger dog også på, at langt de fleste kursister vælger motiver, der ikke er direkte arbejds- eller praktikrelaterede, men portrætter af familiemedlemmer eller klassekammerater. Dette forhold synes ikke umiddelbart at fremme inddragelsen af arbejdsrelaterede emner i undervisningen, men underviserne fremhæver, at de alligevel tager arbejdsrelaterede temaer op i forbindelse med kursisternes fotos.

3.2.2 Modul 2

Opgave 3: Foto med case

Underviserne er blevet bedt om at vurdere det arbejdsrelaterede indhold i undervisningen, der knytter sig til forberedelsen af opgaven *foto med case*, samt hvordan de oplever, at *foto med case* understøtter A1 niveauet (CEFR).

'Foto med case'-opgavens betydning for det beskæftigelsesrettede fokus i undervisningen

52% af underviserne svarer, at foto med case *i meget høj grad* eller *i høj grad* giver inspiration til at inddrage arbejdsrelaterede emner i undervisningen. 34% svarer *hverken/eller*.

Underviserne har desuden karakteriseret autenticiteten i den sproglige produktion i undervisningen ud fra en række karakteristika: 80% vurderer, at den sproglige produktion er autentisk, *fordi der tages afsæt i nogle virkelighedsnære situationer*. 27% vurderer, at sproget er autentisk, *fordi det ligner det sprog, kursisterne møder uden for sprogskolen*, fx på arbejdspladsen.

På spørgsmålet, hvilken måde underviserne oplever, at det bliver muligt at arbejde med arbejdsrelateret indhold, gives flg. svar:

- Arbejdstøj, glad for/ikke glad for arbejde og hvorfor, antal arbejdstimer om ugen (deltid/fuldtid).
- Der er et perspektiveringsindhold og mulighed for et sammenligningsgrundlag med hjemland og her.
- At arbejde med et arbejdsrelateret indhold i undervisningen lægger rigtig godt op til gruppearbejde som arbejdsform samt taskbaserede opgaver samt træner den kommunikative kompetence. Dette er et solidt skridt i retningen af alfabetisering, og det at knække læsekoden (LTG-metoden). Desuden er indhold og metode med til at motivere kursisternes læring, idet det afspejler deres hverdag.
- Uskrevne regler på arbejdspladsen
- Hvad kursisterne synes om deres eget arbejde (spændende, kedeligt m.v.), og hvad de drømmer om i fremtiden.

47% af underviserne svarer, at de *i meget høj grad* eller *i høj grad* anvender case til fotos i undervisningen, og 34% svarer i nogen grad. 14% svarer *i ringe grad* eller *slet ikke*. I kommentarfeltene uddybes der med flg. bemærkninger:

- Jeg har altid anvendt case til fotos, fordi det giver inspiration til kursisterne i fht. de spørgsmål, der kan stilles, og det giver mulighed for at tale om andet end deres udseende, og det bliver jeg selvfølgelig ved med.
- Det kommer meget an på sammensætning af klassen. Hvis det er en klasse med kun husmødre, er det svært at finde motivation til at tale om noget arbejde, som de ikke kan forholde sig til. Men hvis der er en i klassen, som arbejder, bruger vi vedkommende som et eksempel.
- Umiddelbart har jeg ikke brug for cases - jeg digter selv ud fra et givent foto eller griber de spørgsmål, kursisten stiller.
- Jeg bruger billeder fra modultest.dk og billeder af arbejdssituationer fra internettet.
- Ugerne op til modultesten er det ofte en fast del af undervisningen.
- Vi indleder normalt hver undervisningsgang/-dag med, at dele kursisterne op i mindre grupper. Hver gruppe skriver 5 spørgsmål til et billede, som de derefter bytter med en anden gruppe. De får her et nyt billede fra den anden gruppe med 5 spørgsmål, som de skal besvare. De retter hinandens svar. Opgaven giver ofte anledning til ordindsamling og identifikation f.eks. 'spiller du også fodbold?' til et billede af nogle personer, der spiller fodbold.
- Jeg gør det nogle gange, men jeg oplever også, at når folk skal stille spørgsmål til fotos bagefter, så er de meget låst i deres spørgsmål, så jeg arbejder også nogle gange uden case til fotoene.
- Det kan være svært for DU1-kursister at forstå, at der er tale om en case/en speciel situation - og ikke bare et tilfældigt billede.
- Det anvendes ikke i stor udstrækning i selve undervisningen, men det anvendes til at træne modultestformen.
- Vi arbejder mere med spørgsmål til fotos generelt (til tilfældige arbejdsrelaterede billeder fra Google, for eksempel) og har sjældent tid til decideret modultesttræning.
- Vi har et dagligt emne, som jeg kalder 'dagens billede', hvor jeg viser et billede af ikke kendte personer (en ny hver dag) på tavlen (interaktiv). Vi snakker om personen og kommer rundt om mange forskellige emner.
- Bruger ofte informationskløftsopgaver.
- Jeg bruger selvfølgelig modultestrettet billedmateriale, men foretrækker kursisters egne billeder og film fra praktik, arbejde og virksomhedsbesøg.

Cases som understøttende for A1-niveaue

39% af underviserne oplever, at inddragelse af cases i undervisningen *i meget høj grad* eller *i høj grad* er med til at understøtte undervisningen, så den svarer til A1-niveaue. I kommentarfeltene uddybes fx med flg. bemærkninger:

- Case til fotos hjælper faktisk kursisterne med at producere et sprog, der svarer til A2-niveaue, idet det indbyder til at tale om situationer, udtryk og rutiner langt over den elementære kommunikation omkring præsentation og personlige forhold.

- Det er meget fint med beskrivelserne af situationen og personerne i casene i testen, så det sproglige niveau bliver tydeligt for lærerne og ensartet fra lærer til lærer.
- Det er en stor hjælp for læreren - og hermed - kursisten, at der på forhånd er stykket en historie sammen, da man på den måde undgår at tale i et ikke-adækvat sprog som underviser
- 'Hvad hedder du?' omsættes til 'hvad hedder han?' og 'hvor bor du?' omsættes til 'hvor bor de?' osv.
- Casen gør arbejdet med fotos længerevarende og dermed grundigere samt mere 'menneskeligt'/nærværende
- Det kræver stærk styring fra underviser og abstraktionsevne fra kursisterne.
- Oplevelsen er, at case til fotos ikke gør nogen forskel i forhold deres niveau.

Opsamling på 'Foto m. case'

Evalueringen peger på, at testopgaven 'Foto med case' i *overvejende grad* giver inspiration til at arbejde med beskæftigelsesrelevante kommunikative kompetencer i undervisningen, fordi der i undervisningen generelt bliver anvendt billedmateriale som afsæt for at tale om kursisternes egen erfaringsverden. Undervisernes kommentarer peger også på, at mange oplever, at brug af cases i undervisningen skærper kursisternes opmærksomhed overfor et bredere repertoire af spørgsmål, som de kan stille fx inden for arbejdsdomænet, og som også kan trække på kursisternes egen erfaringsverden. Evalueringen viser dog også, at kun lidt under halvdelen af underviserne (47%) systematisk anvender cases i undervisningen, og kun 39% oplever, at cases støtter dem i at holde undervisningen på A1-niveauet (hvilket var et af de primære formål med at indføre casen i testen).

3.2.3 Tilrettelæggelsen af den beskæftigelsesrettede indhold i undervisningen på begyndermodulerne generelt

Emner på modul 1 og 2

I undersøgelsen er underviserne blevet spurgt om, hvilke emner de arbejder med på DU 1, m1-2 og Du 2 m1-2, om introduktionen af nye tilrettelæggelsesformer, om kursisternes tilegnelse af mere beskæftigelsesrelevante sprogkompetencer hos kursisterne og arbejdet med skriftlighed på DU 2.

Emner på DU 1, m1-2 og Du 2 m1-2

Emner på DU1, M1: *præsentation af mig selv (71%), min familie (56%), min hverdag (49%), mad/måltider (44%), arbejde/praktik (41%), min skole (39%), indkøb (32%), transport (29%), min fritid (22%), andre (15%)*

Emner på DU1, M2: *min familie (66%), arbejde/praktik (63%), mad/måltider (61%), min skole (59%), præsentation af mig selv (59%), min hverdag (54%), transport (54%), indkøb (54%), min fritid (44%), andre (32%)*

Emner på DU2, M1: *præsentation af mig selv (71%), min familie (63%), min hverdag (51%), mad/måltider (46%), arbejde/praktik (46%), min skole (46%), indkøb (37%), transport (37%), min fritid (37%), andre (17%)*

Emner på DU2, M2: *arbejde/praktik (68%), min skole (59%), min hverdag (54%), min fritid (49%), transport (49%), mad/måltider (46%), præsentation af mig selv (44%), min familie (41%), indkøb (37%), andre (29%)*

Eksempler på andre emner: fx *venner, bolig, min by, daginstitutioner, sundhed, følelser, lokalområdet, årstider*.

Nye tilrettelæggelsesformer i begynderundervisningen

I undersøgelsen er underviserne også blevet bedt om at svare på, hvilke nye tilrettelæggelsesformer de nye testformater har givet anledning til at anvende. Her svarer 66% mere inddragelse af kursisternes egne materialer eller sproglige erfaringer. Færrest svarer, at de laver ekskursioner til arbejds- eller praktiksteder. 27% svarer, at indførelsen af de nye testformater ikke har givet anledning til ændringer i tilrettelæggelsesformer i undervisningen.

Tegn på mere beskæftigelsesrelevante sprogkompetencer hos kursisterne

I undersøgelsen er underviserne blevet bedt om at vurdere, i hvilken grad de mener, at de nye testformater medvirker til at kvalificere kursisterne til at fungere sprogligt på en arbejdsplads. Her svarer 29% *i høj grad* og 44% *hverken/eller*. I kommentarfelterne uddybes der fx med flg. kommentarer:

- Det kan blive rigtig godt men det kræver at kursisterne kan relatere sig til det. For nogle kan det give mening.
- Jeg har ikke rigtigt mulighed for at måle og vurdere. Desuden er kun få af mine kursister i arbejde.
- Jeg kan udtale mig om, hvad der sker i læringsrummet. Her arbejdes der meget med at forøge kursistens arbejdspladsordforråd, og hvordan kursisten skal begå sig på en dansk arbejdsplads fx skrevne og uskrevne regler.
- Det inddrager jeg meget i min undervisning, men det er ikke pga. de nye test, at jeg gør det, og det, som mine kursister lærer, bliver ikke testet i modultesten.
- Vi arbejder i forvejen med arbejdsmarkedsrettet dansk f.eks. pausesnak, kol-legasnak og fagdansk. Indførelsen af de nye testformater har umiddelbart ikke ændret undervisningsprogrammet. Autenticiteten vil nok snarere ske ved, at kursisterne har en rekvisit i form af foto med, som der samtales om fremfor et "udenadsark", hvorfra kursisten skal huske en lang smøre.
- Sproget i undervisningen relaterer sig til at være på en arbejdsplads, og de har derfor forforståelse for et arbejdsrelateret ordforråd/vendinger.
- Det er måske ikke så meget de nye testformater, der kvalificerer kursisterne til at fungere sprogligt på arbejdspladsen, men mere andre arbejdsrelaterede opgaver i undervisningen.
- Har indført et større fokus på arbejdsrelateret undervisning først og fremmest ved at trække deres praktikerfaringer mere med ind i klasserummet. Giver dog også udfordringer at arbejde med deres individuelle praktikområder i en fælles undervisning, da DU1-kurser ofte har brug for meget støtte.
- Inddragelse af autentisk materialer bidrager i høj grad til et mere levende og virkelighedsnært sprog. Motivationen og humøret stiger også når billeder fra eget liv kommer i spil.
- Jeg har altid arbejdet med at kvalificere kursisterne til at fungere sprogligt på en arbejdsplads. Det er der ikke noget nyt i. Heller ikke et nyt testformat
- Det giver mulighed for at inddrage deres eget materiale i højere grad, hvilket kan give anledning til snak om problemstillinger og dilemmaer m.v. fra deres egen arbejdsplads.
- Jeg mener, at de nye testformater er et skridt i den rigtige retning. Jeg har dog altid arbejdet med arbejdsmarkedsrelevant undervisning, autentisk læringsindhold og -materialer. [...] Der er dog kommet

mere fokus på arbejde og ordforråd, der relaterer sig til kursistens arbejdsplads efter indførelsen af de nye testformater.

Skriftlighed på DU2, modul2

Underviserne har svaret på, om de oplever, at fokus på skriftlighed i undervisningen fylder det samme som, før den skriftlige modultest udgik. Her svarer lige mange hhv. *ja* og *nej* (46%). I kommentarfeltet bemærkes følgende:

- Jeg savner skrivning som disciplin i 2.2-testen, da undervisere desværre let nedprioriterer denne disciplin med den konsekvens, at kursisterne både dumper læsning og skrivning 2.3. Jeg mener også, at skriftligheden er en forudsætning for at kunne fungere sprogligt på en arbejdsplads og i øvrigt understøtter mundtligheden.
- Kursister på DU1 skal alfabetiseres, ellers har de ingen mulighed for at læse sig igennem testene på de højere moduler.

3.2.4 Opsamling på tilrettelæggelsen af det beskæftigelsesrettede indhold i undervisningen på begyndermodulerne generelt

Evalueringen viser et stort sammenfald af emnevalg på DU1 og 2 på både modul 1 og 2. Emnerne *præsentation af mig selv, familie og hverdag* vælges hyppigst. På modul 1 vælger lidt under halvdelen af underviserne at arbejde med emnerne *arbejde/praktik og skole* (færrest på DU1). På modul 2 ser det ud til, at emnerne *arbejde/praktik, skole og hverdag* vælges stort set lige hyppigt på DU 1 og 2. Emnerne *familie og præsentation af mig selv* fylder mere på DU 1 modul 2 end på DU2 modul 2. Evalueringen peger endvidere på, at underviserne oplever, at de nye test har bevirket, at de i højere grad end tidligere inddrager autentisk materiale i undervisningen. Kun en mindre del af underviserne vurderer, at de nye testformer tydeligt medvirker til, at kursisterne udvikler beskæftigelsesrelevante sproglige kompetencer. Endelig er der stor uenighed om konsekvenserne af bortfaldet af den skriftlige test på DU2 modul 2 for det skriftlige fokus i undervisningen. Spørgsmålet er dog uhensigtsmæssigt stillet, og det er derfor usikkert, hvad svarene er udtryk for.

3.2.5 Forskelle på DU1 og DU2-kursister

Evalueringen af de nye tests indvirkning på tilrettelæggelsen af det beskæftigelsesrettede indhold i undervisningen har vist, at underviserne oplever, at det går bedst med at tale med DU2-kursister om arbejds- og skolerelaterede emner, fordi de oftere end DU1-kursisterne har arbejds erfaringer. DU2-kursisterne har i større udstrækning reelt arbejde og tager fotos af det. DU1-kursisterne vurderes desuden generelt som svagere sprogligt, fordi de har svært ved at 'stille spørgsmål' (herunder fx manglende kendskab til adækvate spørgsmål og korrekte spørgeord). I opgaven *medbragt foto* foretrækker DU1-kursisterne at bruge fotos af deres familie og fx tale om deres børn. Mange af underviserne giver også udtryk for, at det på DU1 er sværere at finde frem til brugbare billeder, og endelig vurderer underviserne, i lighed med testerne, at det for DU1-kursisterne generelt er svært med selve håndteringen af billederne. Underviserne peger på, at de fleste DU1-kursister ikke har en email-adresse eller ikke kender den, hvorfor det er svært at få billederne tilsendt og printet ud. Dette kan dog også være en problemstilling på DU2.

4. Konklusioner og perspektivering af evalueringernes resultater

Denne del af evalueringsrapporten besvares først de evalueringsspørgsmål, der blev opstillet i afsnit 2.2, hvorefter der laves samlet konklusion for den samlede evaluering. Efterfølgende fortolkes og perspektiveres resultaterne med afsæt i en teoretisk ramme om sproglæring og identitet. Sidst vurderes resultaternes implikationer for fremtidig modultestning.

4.1 Testenes funktionalitet

I hvilken grad genererer de nye modultest beskæftigelsesrelevante og autentisk sprog på det rette niveau i testsituationen?

Evalueringen peger på, at de reviderede tests ('Foto med case' undtaget) i *overvejende grad* kan siges at generere autentisk kommunikation, samt at sprogets indholdsmæssige og kognitive beskæftigelsesrettede validitet i *overvejende grad* sikres ved, at kommunikationen i testene på A1-minus niveauet i høj grad anvender hverdagsdomænets sprog. Opgaven *Foto med case* har vist sig at være problematisk, i og med at den ikke synes at generere autentisk eller beskæftigelsesrelevant kommunikation i testsituationen. Opgavens opleves uautentisk af testerne, dels fordi kursisterne har svært ved at stille relevante spørgsmål til situationerne på billederne, fordi de generelt har svært ved at forstå de situationer billederne viser (fordi situationerne er ikke repræsentative for kursisternes erfaringsverden), og dels fordi de ikke forstår sproghandlingen 'at stille spørgsmål til andre personer og deres handlinger'.

Selv om evalueringen viser, at testerne har taget det beskæftigelsesrettede fokus til sig, peger testernes samlede vurderinger alligevel på, at både kursister og testere i *overvejende grad* producerer sprog i testene, der tilhører hverdagsdomænet og kobler til det personligt oplevede.

Hvilke forhold indvirker på hvordan testopgaverne gennemføres i testsituationen?

Evalueringen viser, at danskuddannelsesprofil (DU1 eller 2) har betydning for, dels *hvordan* en test kan gennemføres og dels for *graden af* dens beskæftigelsesrettede validitet (jf. figur 1).

Testens troværdighed anfægtes, hvis kursisterne ikke forstår testgrundlaget i opgaverne (både indholdsmæssigt og kognitivt), så testerne føler sig tilskyndet til at tilpasse testgrundlaget til kursisternes formåen. Testerne oplever særligt vanskeligheder med at holde sig til rammer og testgrundlag ved testning af DU1-kursister. Evalueringen har vist, at særligt DU1-kursisternes valg af motiver i deres medbragte materialer primært holder sig inden for hverdagsdomænet, hvilket gør det vanskeligt for testerne at følge intentionen om at målrette spørgsmålene arbejdsdomænet.

Det kunne dermed se ud til, at DU1-kursisterne i højere grad end DU2-kursisterne oplever det beskæftigelsesrettede indhold i testene som uautentisk (irrelevant). En forklaring på dette kan være, at DU1-kursisterne på begynderniveauet i *overvejende grad* tilegner sig det sprog, de har brug for inden for hverdagsdomænet dvs. hverdagsituationer, der ikke er arbejdsrelaterede. Den kommunikation testene lægger op til, reflekterer kommunikationsbehov og kommunikationssituationer, der mere specifikt tilhører arbejdsdomænet, og som for nogle kan være en tænkt og dermed uautentisk kommunikativ kontekst. Netop det forhold, at den abstrakte kommunikative kontekst opleves som uautentisk, gør den vanskeligere at kommunikere om.

4.2 Testenes indvirkning på det beskæftigelsesrettede indhold i undervisningen

Med programteorien i afsnit 2.2 blev der for denne evaluering opstillet flg. forventninger til udkomme: 1) Et tydeligt fokus på beskæftigelsesrettet indhold i danskundervisningen og 2) Kursisterne klarer sig sprogligt bedre i en arbejdskontekst, fordi deres kommunikative kompetencer i højere grad matcher det sproglige behov, de har der. Evalueringen har søgt at belyse opfyldelsen af disse to formål ved at svare på nedenstående evalueringsspørgsmål:

I hvilken grad har indførelsen af de nye modultest bevirket til et tydeligt beskæftigelsesrettet fokus i begynderundervisningens tilrettelæggelse (positiv backwash)?

Evalueringen peger på, at indførelsen af de nye modultest i varierende grad har medvirket til et tydeligt beskæftigelsesrettet fokus i begynderundervisningens tilrettelæggelse. Det ser umiddelbart ud til at begge opgaver 'Medbragt foto' og 'Foto med case' har haft en klar positiv backwash på undervisningen, da opgaverne har givet underviserne anledning til at inddrage kursisternes erfaringsverden (fx i form af fotos) på en måde, der skaber autentisk kommunikation i kraft af et faktisk kommunikationsbehov. Desuden vurderer underviserne, at opgaven *Medbragt foto* i nogen grad og *Foto med case* i overvejende grad giver anledning til at arbejde med arbejdsrelateret sprog. Det ser dermed ud til, at testene også har haft en tydelig positiv indvirkning på undervisningen, hvad angår en styrkelse af beskæftigelsesretning af i undervisningen. Samtidig ser det ud til, at det beskæftigelsesrettede indhold særligt på modul 1 er sprog, der er relevant i kommunikative kontekster inden for hverdagsdomænet.

Hvordan indvirker de nye modultest på undervisningen ('hvor' virker 'hvad' og for 'hvem')?

Evalueringen viser, at der særligt på A1-niveauet (modul 2) er fokus på sprogligt indhold, der er særligt relevant i en konkret arbejdskontekst. Det sprog, kursisterne arbejder med på modul 1, kobler primært til relevante kommunikative situationer inden for hverdagsdomænet (ca. 40% angiver dog, at de også arbejder med emnerne '*arbejde/praktik*' og '*skole*' på modul 1). Først på modul 2, når kursisterne mestrer basale sproghandlinger, der vedrører *præsentation af sig selv, familie* og *hverdag* (tal, ugedage og nogle højsfrekvente hverdagsrutiner), bevæger det sproglige fokus sig over fx arbejdsdomænet, hvor der arbejdes med mere specifikke arbejdsrelaterede sproghandlinger eller ordforråd (jf. afsnit 3.2). Underviserne oplever dog også, at DU1 og 2-kursisterne generelt har forskellige kommunikative behov, hvilket får afgørende betydning for, *hvad* der kan arbejdes med i undervisningen og *hvordan*.

Både testere og undervisere viser i deres svar, hvordan de i testning og undervisning arbejder med at skabe autentisk beskæftigelsesrelevant kommunikation. Indførelsen af de nye test kan dog næppe alene forklare det store fokus på *arbejde/praktik/skole*. Der er også udkommet et revideret fagbilag i efteråret 2017, som forventeligt må tilskrives stor betydning for, hvad der arbejdes med i undervisningen. Fagbilaget har dog ikke været en del af genstandsfeltet i denne undersøgelse, og der kan derfor ikke her redegøres for betydningen af dette aspekt for den beskæftigelsesretning af undervisningen, som undersøgelsen her afdækker.

Det ser ud til at kursisterne, og DU1-kursisterne i særdeleshed, præsterer sprog beskæftigelsesrelevant sprog inden for *arbejdsdomænet*. Det vil kræve en nærmere kvalitativ undersøgelse fx ved interviews og klasserumsobservationer at nå til en dybere forståelse af denne kursistgruppes læreprocesser, men en plausibel fortolkning af indeværende resultater er at forstå dem som udtryk for den væsentlighed af

underliggende biografiske læreprocesser som studier af bl.a. Pedersen (2006) og Norton (2013) peger på. Her argumenteres for, at sprogtilegnelse involverer biografiske læreprocesser og dermed identitetsskabelse. Kursisterne må forventes at tilskrive størst betydning til de elementer i undervisningen, som bedst harmonerer med deres eget aktuelle identitets- og fremtidsbillede. Norton (2013) introducerer begrebet *investment* til at betegne den omstændighed, at læreres komplekse livshistorier og forskelligartede ønsker bringes i spil, når de tager del i og lærer sproget: *“they are not only exchanging information with target language speakers, but they are constantly reorganizing a sense of who they are and how they relate to the social world”* (2013: p. 50).

En kursists *investment* kan dermed forstås som en 'investering' i eget aktuelle identitetsbillede. En forklaring på, at mange DU 1-kursister tilsyneladende kun i ringe grad præsterer beskæftigelsesrelevant sprog efter ovenstående definition, kan være, at disse kursisters egne identitets- og fremtidsbilleder ikke rummer et særligt klart beskæftigelsesperspektiv, og at deres forudsætninger for at tilegne sig kommunikative kompetencer, der er rettet mod arbejdsrelaterede praksisfællesskaber, dermed ikke er særlig stærke. Dertil kommer, at de sprogtilegnelsesprocesser, der har størst betydning i begynderfasen, også vil have afgørende betydning for, hvordan kursisternes lærersprog udvikler sig strukturelt og funktionelt, samt at kursisternes kognitive formåen som følge af deres svage eller helt manglende skolebaggrund har væsentlig betydning for deres progressionshastighed.

Kursisternes udvikling af beskæftigelsesrelevante sproglige kompetencer

Et andet succeskriterie i programteorien i afsnit 2.3 er, at kursisterne klarer sig sprogligt godt i en arbejdskontekst, fordi deres kommunikative kompetencer i tilstrækkelig grad matcher det sproglige behov, de har der. Det har ikke været muligt inden for rammerne af denne undersøgelse at vurdere kursisternes udbytte af den beskæftigelsesrettede undervisning. Adspurgt mener kun en mindre del af underviserne, at de nye testformer i overvejende grad medvirker til, at kursisterne udvikler beskæftigelsesrelevante sproglige kompetencer, men der er stor usikkerhed forbundet med denne vurdering, da der ikke findes en klar beskrivelse af 'beskæftigelsesrelevante sproglige kompetencer' i CEFR, som fagbilaget baserer sig på. For at undersøge dette nærmere må der opstilles et kvalitativt undersøgelsesdesign med undersøgelseskriterier, der tager afsæt fortolkning af, hvordan rammeværkets niveaubeskrivelser kan bruges til at karakterisere sprogets adækvathed i relevante kommunikative situationer i en arbejdskontekst.

Forskelle i undervisningen på DU1 og DU2

Evalueringen af undervisningen har i lighed med evalueringen af de nye test vist, at hhv. DU1- og 2-kursister klarer sig meget forskelligt fagligt, når der arbejdes med arbejds- og skolerelaterede emner i undervisningen. Iflg. underviserne har DU1-kursister ofte ikke den store erfaring fra arbejdsmarkedet samt meget lidt eller ingen skoleerfaring og opleves af underviserne generelt som "meget svagere sprogligt" end DU2-kursisterne.

4.3 Samlet konklusion

Evalueringerne samlet set vist at:

- Testene ikke fungerer lige godt for Danskuddannelse 1 og 2 kursister, hvilket får betydning for det sprog, der produceres i testene og for den måde testene kan gennemføres på. Særligt kursister på danskuddannelse 1 har svært ved at forstå test, hvor de skal tale om noget, de ikke selv har konkret erfaring med. Desuden synes særligt Danskuddannelse 1-kursister at have særlig svært ved at tale om konkret arbejdsrelateret indhold fx billeder af arbejdssituationer
- De reviderede tests på modul 1 ser ud til i *overvejende grad* at frembringe kommunikation, der er relevant for kursisterne både på Danskuddannelse 1 og 2
- De reviderede test på modul 2 ser ud til kun i *nogen grad* at frembringe kommunikation, der er relevant for kursisterne både på Danskuddannelse 1 og 2 (dog i ringest grad for kursisterne på danskuddannelse 1). Kursisternes sprog i testene generelt er karakteriseret ved, at det fortrinsvis knytter sig til *hverdagsdomænet* og det personligt oplevede og mindre grad til noget specifikt arbejdsrelateret. Dette forhold konflikter med, at testene særligt på modul 2 lægger op til en kommunikation, der tager afsæt i erfaringer (egne eller andres) fra *arbejdsdomænet*
- Undervisere og testere i *høj grad* har taget det beskæftigelsesrettede fokus i danskuddannelserne til sig
- Underviserne i *overvejende grad* oplever, at arbejdet med at forberede de nye test har styrket niveauet af autentisk sprog i undervisningen og givet dem et fokus på undervisningens beskæftigelsessigte.

4.4 Evalueringernes implikationer for fremtidig modultestrevision

Ovenstående konklusioner peger på, at fremtidig modultestrevision bør have en opmærksomhed på, hvordan testenes validitet styrkes for både danskuddannelse 1, 2 og 3. Som det er vist i den foregående analyse, styrkes testenes beskæftigelsesrettede validitet for kursister på Danskuddannelse 1, i endnu højere grad end det er tilfældet for kursister på Danskuddannelse 2, ved, at testenes sproglige fokus hentes fra hverdagsdomænet og knytter an til det personligt oplevede. I denne undersøgelse foreslås resultaterne forklaret med afsæt i Bonnie Nortons teori om sproglæring og identitet (jf. afsnit 4.3). Dermed sandsynliggøres det, at forudsætningerne hos den overvejende del af kursisterne på Danskuddannelse 1 for at tilegne sig sproglige kompetencer på dansk ikke blot er karakteriseret af en svag skolebaggrund, men også af manglende erfaringer fra en faktisk arbejds kontekst, samt at deres identitets- og fremtidsbilleder sandsynligvis ikke rummer et særligt klart beskæftigelsesperspektiv. Desuden har evalueringen vist, at dele af testgrundlaget i visse af de evaluerede modultest sandsynligvis er biased, i og med at en stor del af kursisterne ikke kan afkode indholdet i billederne. Disse forhold udfordrer nogle af de eksisterende modultest både med hensyn til format, test grundlag og sprogligt fokus.

En målgruppetilpasning af modultestene kan fx ske ved at indarbejde en mere differentieret forståelse af autenticitet og beskæftigelsesrettet validitet i testene (fx ordforråd og sproghandlinger), dvs. en fortolkning der i højere grad tager afsæt i forskellige kursistgruppers forskellige forudsætninger. Resultaterne viser, at testerne ofte omformulerer de fortrykte spørgsmål i opgave 1, samt at noget af testgrundlaget i visse tests begrænser genereringen af både tilstrækkelig og autentisk kommunikation En konsekvens heraf er, at testningen i nogle test bliver uensartet og/eller vanskelig at bedømme.

Evalueringen giver som nævnt i afsnit 3.2 ikke noget entydigt billede af, hvordan det forhold, at skrivetesten er bortfaldet på DU 2, modul 2, påvirker arbejdet med skrivning på modul 1 og 2. Det har været en faglig bekymring hos SIRI, at kursisterne ved bortfaldet af skrivetesten på DU 2, modul 2 ville opnå et lavere skriftligt niveau end tidligere, fordi der ville være et mindre fokus på kursisternes udvikling af skrivefærdigheder i undervisningen. Der synes dermed at være behov for en egentlig afdækning af ændringens betydning for de muligheder kursisterne har for at udvikle skrivefærdigheder i undervisningen.

Resultaterne lægger op til:

- At fortage en nærmere undersøgelse af hvordan forskelle i kursistprofiler på de tre danskuddannelser bedst håndteres i udviklingen af nye eller tilpasningen af eksisterende mundtlige testformater for at opnå høj validitet i testningen og størst mulig positiv backwash-effekt af testene
- At justere test med lav relevans for kursisterne (særligt modul 2)
- At den viden, der her er fremkommet om, hvad kursisterne forstår som relevant sprog på begynderniveauet, fortsat er vigtige pejlemærker i styrelsens revisionsarbejde af de mundtlige testformater, samt at det fremadrettet løbende undersøges og justeres på relevante danskuddannelser og moduler
- At den viden, der her er fremkommet om de emner, der arbejdes med på å A1-minus- og A1-niveauerne på Danskuddannelse 1 og 2, inddrages i styrelsens modultestrevision (både mundtligt og skriftligt) for at understøtte sammenhæng mellem de reviderede tests og undervisningens beskæftigelsessigte.

Litteratur

Dahler-Larsen, P. (2013): *Evaluering af projekter - og andre ting, som ikke er ting*. Syddansk Universitetsforlag.

Norton, B. (2013): *Identity and Language learning*. Bristol/Buffalo/Toronto. Multilingual Matters.

Pedersen, M. S. (2006): Mit sprog - mit arbejde - mit liv. I Arnfast, J. (red.). *Sproget galt i halsen. Aktuel forskning i dansk som andetsprog*. København, Københavns Universitets Humanistiske Fakultet.

ALTE (2011). *Manual for Language Test Development and Examining*. Language Policy Division, Council of Europe.

Bilag 1: Oversigt over resultater af evaluerede tests

Modul 1 opgave 1 (6 personlige spørgsmål)

Beskrivelse af testformat

Kursisterne skal besvare 6 personlige fortrykte spørgsmål. Kort svar med enkelt-ord er acceptabelt.

Resultater

Evalueringen peger på, at testen i *overvejende grad* genererer et autentisk og beskæftigelsesrettet sprog. Evalueringen viser imidlertid også, at en del af testerne oplever, at der særligt på DU1 er behov for at omformulere flere af de fortrykte spørgsmål, for at kursisterne kan forstå dem. Dette forhold vil have væsentlig betydning for testens *reliabilitet* og *validitet*. Hvis nogle testere omformulerer spørgsmålet og andre ikke gør, er der ikke længere tale om ensartede praksisser, der giver kursisterne samme betingelser, og testen kan muligvis ikke længere siges at måle med samme troværdighed.

Modul 1 opgave 2 (medbragt foto)

Beskrivelse af testformat

Kursisterne skal medbringe et personligt foto af en person og besvare testers spørgsmål til billedet.

Resultater

Evalueringen viser, at opgaven i *overvejende grad* kan siges at generere et autentisk beskæftigelsesrettet sprog på A1-minus niveauet, i og med at kursisterne i overvejende grad kan svare passende på de af testers spørgsmål, der ligger inden for arbejdsdomænet. Det ser imidlertid ud til, at kursisterne kun i meget ringe grad vælger motiver fra arbejdsdomænet til deres fotos. I kommentarfelterne skriver mange af testerne dog, at kursisterne virker glade for at tale om deres eget foto, og at det genererer meget autentisk sprog.

Modul 2 opgave 1 (8 personlige spørgsmål)

Beskrivelse af testformat

Kursisterne skal besvare 8 personlige fortrykte spørgsmål. Kort svar med enkeltord er acceptabelt.

Resultater

Evalueringen viser, at testen kun i *nogen grad* kan siges at generere autentisk og beskæftigelsesrettet sprog på A1-niveauet, idet kursisterne kun i ca. halvdelen af de spørgsmål, der er tilpasset et beskæftigelsesrettet fokus, kan svare passende (adækvat) på testers spørgsmål. Testerne problematiserer autenticiteten i spørgsmålene, fordi der i de fortrykte spørgsmål anvendes et ordforråd, der opleves som uautentisk af testerne (og af kursisterne efter resultatet af evalueringen at dømme). Dette forhold vil have væsentlig betydning for testens validitet og reliabilitet. Hvis nogle testere omformulerer spørgsmål og andre ikke gør, er der ikke længere tale om ensartede praksisser, der giver kursisterne samme betingelser i testsituationen, og testen kan muligvis ikke længere siges at måle med samme troværdighed.

Modul 2 opgave 2 (emneopgaven)

Beskrivelse af testformatet

Kursisterne forbereder en kort præsentation af et emne, de har beskæftiget sig med i undervisningen fx (*min praktik/arbejde/skole, min hverdag, min familie*) og tester stiller meget enkle spørgsmål til præsentationen.

Resultater

Evalueringen viser, at der er en vis repræsentation af emner inden for domænet *arbejde/praktik/skole* i testene. Indeværende evaluering har ikke undersøgt testernes oplevelse af autenticiteten i det sprog, der genereres i testen, men testformatet har ofte været kritiseret for at generere en uautentisk kommunikativ situation, idet kursisterne i stor udstrækning præsterer en udenadslært opremsning af fakta under testen og ikke tager afsæt i et faktisk kommunikativt behov hos kursisten. Også testens beskæftigelsesrettede validitet er tvivlsom, da den ikke tager udgangspunkt i en kommunikativ situation, som kursisten vil møde i sin hverdag (herunder en evt. arbejdskontekst).

Modul 2 opgave 3 (foto med case)

Beskrivelse af testformatet

Kursisterne skal stille spørgsmål til et billede (SIRIs materiale), der afbilleder nogle personer i en hverdags- eller arbejdssituation. Kursisten skal stille spørgsmål til *situationen* på billedet, og tester svarer på baggrund af en fortrykt case.

Resultater

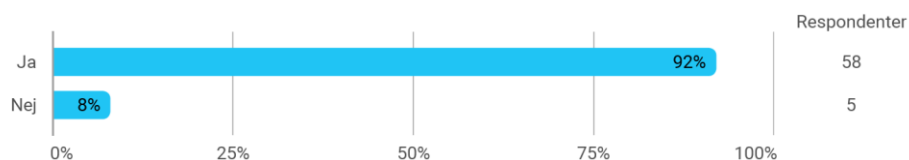
Testerne oplever, at kursisterne kun i mindre grad stiller spørgsmål, der er rettet mod de konkrete situationer på fotoene, og det ser dermed ud til at testen kun *i nogen grad* genererer autentisk sprog. Endvidere kommenterer mange, at kursisterne overhovedet har svært ved at stille spørgsmål på en passende måde, samt spørgsmålene primært holder sig til hverdagsdomænet og personernes liv.

Evalueringen peger også på, at casene generelt fungerer godt som en støtte for tester til at generere passende svar kursisters spørgsmål på det rette sproglige niveau, og cases opfylder således generelt deres formål ved at understøtte testers opgaver.

Generelt vurderer testerne, at fotoene i sæt 2 fungerer bedst. Det fremhæves især, at foto 4 i sæt 1, der viser et ældre ægtepar med nemID, fungerer mindre godt, fordi kursisterne ikke forstår situationen og derfor har meget svært ved at stille spørgsmål til fotoet. En del testere oplever også problemer med foto 3 (*pædagog på arbejde*) og 5 (*mor og datter på restaurant*), fordi kursisterne misforstår situationen eller ikke opfatter fotoets indhold som en arbejdssituation.

Bilag 2: Udskrift af data fra survey til testerne om funktionaliteten af nye modultest fra 2017

1. Har du praktisk erfaring med de nye test fra 2017 på Du 1/2 modul 1?

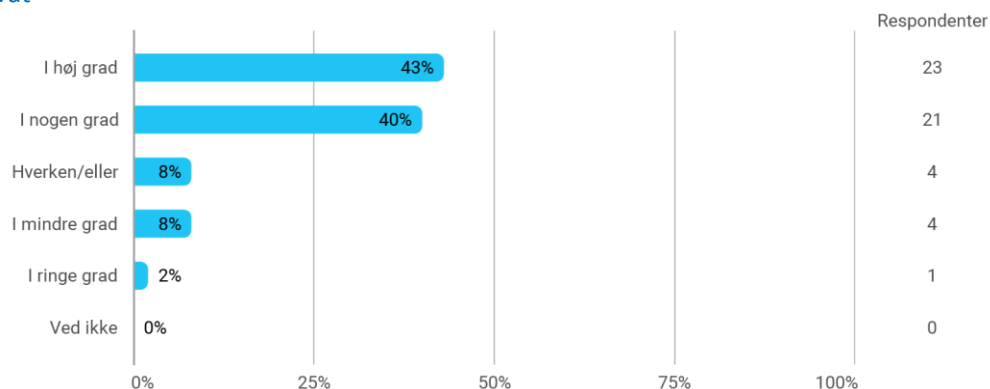

Modul 1, opgave 1: 6 spørgsmål til kursisten

Spr. 4: Hvad for nogle sprog taler du?

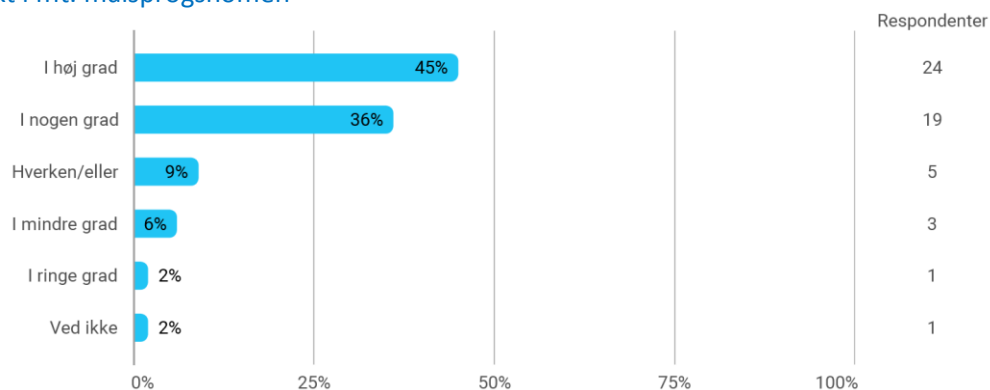
2. I hvilken grad mener du, følgende udsagn er korrekte?

Kursisterne svarer adækvat

2. I hvilken grad mener du, følgende udsagn er korrekte?

Kursisterne svarer korrekt i fht. målsprogsnomen

Bemærkninger:

Du har svaret i mindre grad eller ringe grad til, at kursisterne svarer adækvat, og/eller til, at kursisterne svarer korrekt. Uddyb venligst:

Nogle kursister har svært ved at forstå "sprog" - ved omformulering "hvad taler du?" går det bedre.

Hvad for nogle sprog taler du? -Forstår kursisterne i mindre grad, og derfor skal jeg af og til omformulere mig: "Hvad taler du?"

Kursister har svært ved at forstå udtryk:

Hvad for nogle sprog . . .

Det vil være bedre, hvis der blev spurgt:

Hvilke sprog . . .

Mange kursister kan ikke forstå spørgsmålet (specielt på DU1) - først efter det bliver omformuleret til: taler du dansk?

Kursisten har svært ved at forstå spørgsmålet, og det er ofte nødvendigt at omformulere spørgsmålet til: Hvad taler du? Eller hvilke sprog taler du?

Du har svaret i nogen grad eller hverken/eller til, at kursisterne svarer adækvat, og/eller til, at kursisterne svarer korrekt. Uddyb gerne:

Nogle kursister er vant til formuleringen Hvad taler du? Og bliver lidt forvirrede over nogle sprog

Det er lidt langt. Hvad taler du, er bedre.

Spørgsmålet bliver forstået efter gentagelse så er svaret i overensstemmelse med spørgsmålet.

Svaret er ikke grammatisk korrekt

I spørgsmål 5, bliver der ofte svaret "Jeg går i skole:" Der bliver sjældent svaret "Ja" eller "nej"

Sprog, alder og nationalitet kan til tider drille kursisterne; det kræver derfor omformuleringer.

Mange har lært 'Hvad taler du?' - den mere komplicerede formulering' Hvad for nogle sprog taler du?' forvirrer en hel del. Jeg har ikke talt op, hvor mange der bliver forvirret - men nok til, at jeg har bemærket det.

Spørgsmålene lægger op til kort og præcist svar, hvor kursisterne ikke har brug for store kognitive ressourcer for at besvare nogenlunde korrekt inden for målsprogsnormen

Kursisterne forstår ikke spørgsmålet Hvad for nogle sprog taler du? men når det bliver omformuleret til Hvad taler du? er der ingen problemer

Kursisterne svarer ud fra forståelsen af ordet "sprog" forbundet med viden om at det er et spørgsmål.

I nogle få tilfælde skyldes det, at de ikke har forstået spørgsmålet og derfor svarer på noget helt andet.

Flere kursister, særligt DU1'erne, virker ikke fortrolige med ordet "sprog", men de forstår og svarer korrekt på: "Hvad taler du?"

Adækvat: i nogle tilfælde har kursister svært ved at forstå "Hvad for nogle sprog taler du"?

Jeg omformulerer til: Hvad taler du? De svarer dermed adækvat

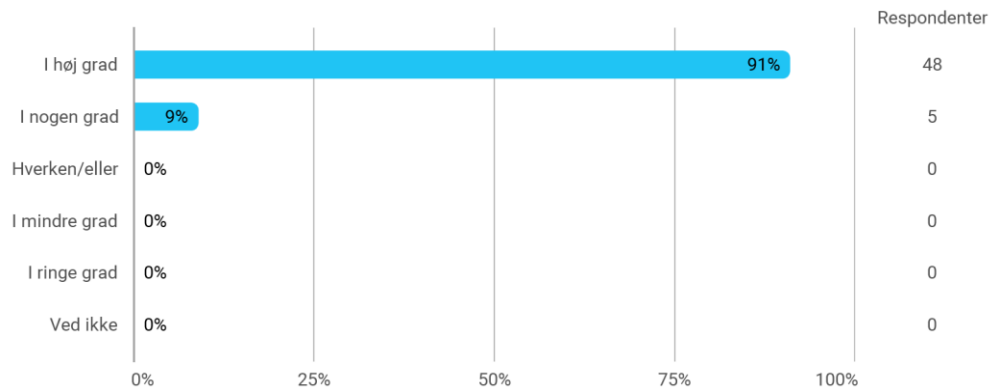
Må af og til ændre spørgsmålet til: Hvad taler du?

Spr. 5: Har du arbejde?

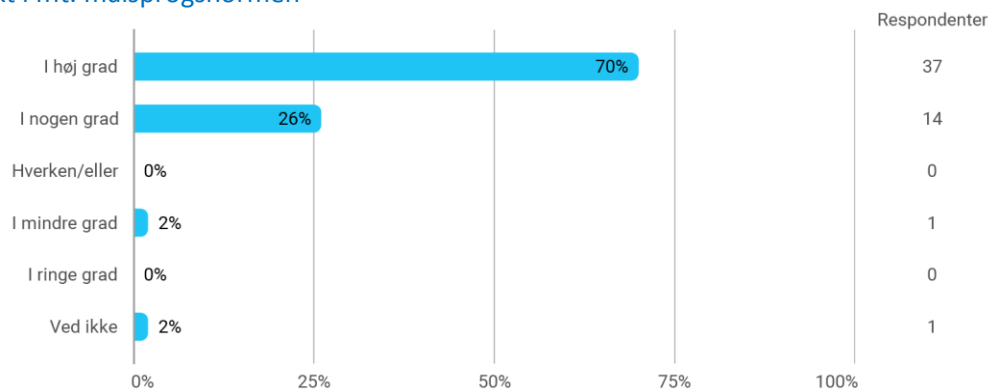
3. I hvilken grad mener du, følgende udsagn er korrekte?

Kursisterne svarer adækvat

3. I hvilken grad mener du, følgende udsagn er korrekte?

Kursisterne svarer korrekt i fht. målsprogsnormen

Bemærkninger:

Du har svaret i nogen grad eller hverken/eller til, at kursisterne svarer adækvat, og/eller til, at kursisterne svarer korrekt. Uddyb gerne:

Nogle er mere vant til arbejder du i Danmark?

Se tidligere svar..

Ja, jeg har svaret 'I nogen grad' til, at kursisterne svarer i overensstemmelse med målsprogsnormen, sådan er det jo på det niveau.

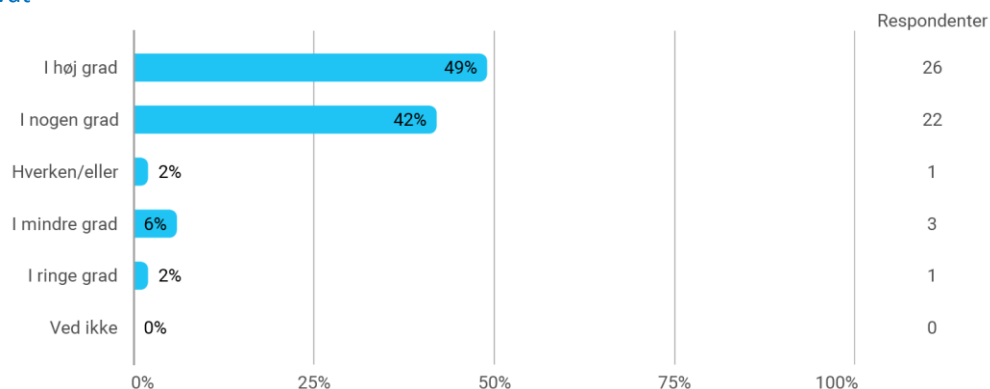
Kursisterne svarer ofte: Nej ik arbejde eller ja arbejde. Jeg ved ikke, hvor korrekt det er?

Kursisterne svarer ofte med meget kort svar, ja eller nej, hvorefter man bliver nødt til at spørge mere konkret ind til fx hvor for at få dem til at tale i lidt længere taleture.

Spr.6: Hvad er dit telefonnummer?

4. I hvilken grad mener du, følgende udsagn er korrekt?

Kursisterne svarer adækvat

Bemærkninger:

Du har svaret i nogen grad eller hverken/eller til, at kursisterne svarer adækvat. Uddyb gerne:

Nogle besvarer med personnummer

Dette spørgsmål giver problemer for nogle kursister, da de endnu ikke har helt styr på tallene, så deres svar kan være lidt tøvende og med forkerte tal, der så som regel bliver rettet af dem selv.

De har indimellem svært ved at huske tallene på dansk

Hvad er dit mobilnummer - bedre egnet da stort set alle har en mobil

Nogle kan godt have svært ved at udtale tallene

Det kan være svært for kursisteren at huske tallene

Nogle svarer med deres cpr.nummer og nogle kan ikke tallene

Svarer nogle gange et enkelttal af gangen eller på anden måde afvigende ift målsprogsnormen.

Kursisten har glemt eget telefonnummer.

Nummeret siges med tal (5-6-) og ikke i talpar (56-67-).

Du har svaret i mindre grad eller ringe grad til, at kursisterne svarer adækvat. Uddyb venligst:

Telefonnummer er svær - ofte kan dette spørgsmål være en blokering i en ellers ok "dialog"

De fleste kursister kan ikke huske deres telefonnr.

Oplevede tit manglende viden fra kursisternes side, om hvad tlf. Nr er..

det kan være svært med at huske lange nr, også selvom de må læse fra det gule kort.

Har du evt. kommentarer, der vedrører forskelle mellem kursister på Du 1 og 2 i foregående spørgsmål?

Oftest oplevet på DU1

Det er endnu sværere for DU1 kursister at huske tallenes navne og ofte må de sige tallene enkeltvis, som man gør det på engelsk.

De har også meget svært ved at forstå og huske ordet 'sprog'.

Nej, tester kun DU2

DU2 har klart en overordnet forståelsesramme mht tal/opbygning af tal

DU2 lærer telefonnummeret noget hurtigere end DU1

De svage DU1'ere har sværere ved at formulere sig - de har klart brug for længere træningstid i klassen, før de er parat til modultest.

Nej, jeg har kun testet på DU 2, modul 1

Ja, det er vanskeligere for DU1-kursister at forstå 'Hvad for nogle sprog...?' og de vil også i mindre grad svare korrekt (i overensstemmelse med målsprogsnormen) på spørgsmålet 'Har du arbejde?'

Har kun testet DU2.

Det viser sig klart hos os, at det lettere for DU2'erne at svare adækvat.

Du1 svar var mere indlærte/ automatiserede end du2.

Jeg har mest erfaring på DU2, så det kan jeg ikke svare på.

De fleste svarer, som de skal. DU2'erne formulerer ofte en hel sætning, mens DU1'erne bare svarer direkte med nummeret. Enkelte har svært ved at huske deres nummer, men spørgsmålet volder typisk ikke vanskeligheder.

Ja, Du1 kursister har sværere ved pronominer og forståelsen af spørgsmål.

Tester meget sjældent DU 1 kursister på modul 1 og 2

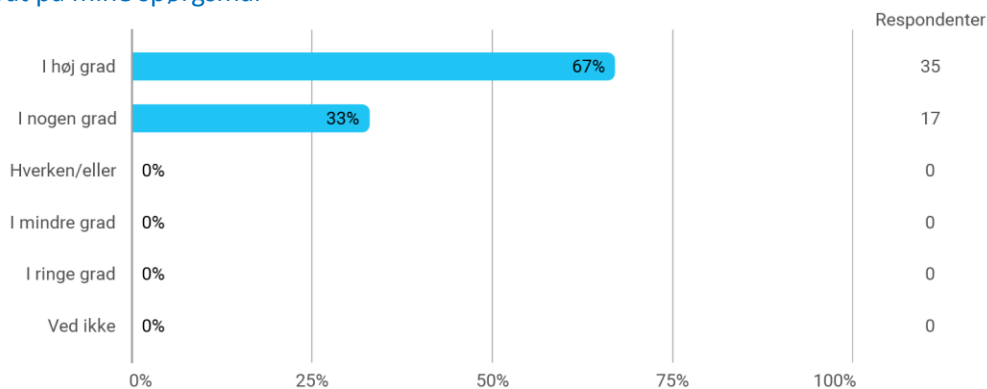
Mener at der er afsat lige med rigelig tid til 2.1 opgave 1 (3-5 minutter) Syntes i stedet, der skulle være 3 min. til besvarelse af opg.2 (som nu er 2 min.)

Har ikke erfaring med at teste på de lave moduler DU1

Modul 2, opgave 3: Spørgsmål til medbragt foto

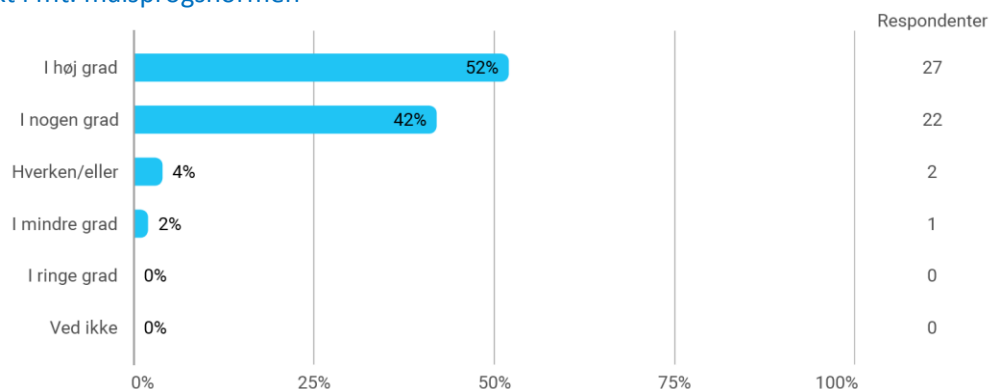
5. I hvilken grad mener du, at følgende udsagn er korrekte?

Kursisterne svarer adækvat på mine spørgsmål

5. I hvilken grad mener du, at følgende udsagn er korrekte?

Kursisterne svarer korrekt i fht. målsprogsnormen

Bemærkninger

Du har svaret i mindre grad eller ringe grad til, at kursisterne svarer adækvat, og/eller til, at kursisterne svarer korrekt. Uddyb venligst:

De fleste svare adækvat på spørgsmålene, men har mulighed for kun at svare med enkelt-ord og stadig bestå ud fra en helhedsvurdering. På det grundlag er det svært at finde nuancerne i, hvad det er vi tester. Jeg mener personligt at barren er sat for lavt, da det efter min mening nærmest kun tester forståelsen af sproget og ikke om kursisterne har et korrekt sprog.

Du har svaret i nogen grad eller hverken/eller til, at kursisterne svarer adækvat, og/eller til, at kursisterne svarer korrekt. Uddyb gerne:

Det er ikke altid, de forstår spørgsmålet.

Ikke alle spørgsmål bliver besvaret 100% efter målsprogsnormen.

Her er der stor forskel på DU1 og DU2 kursister. Jeg oplever at 2'erne generelt er ret gode til at svare adækvat samt forholdsvis korrekt, hvor i mod 1'erne har vanskeligheder på begge områder.

Spørgsmålet "hvem er det?" er svært for flere DU1-kursister.

Det er svært at lave en besvarelse, der imødekommer alle kursisterne ved de første test. Der kan være stor forskel - generelt vil jeg dog mene, at de er meget tunet ind på netop de specifikke områder

Mange kursister svarer med et ord. De producerer ikke en sætning, men det kræves selvfølgelig heller ikke.

Nogle kursister har ikke så stort et ordforråd, og derfor må der nogle omformuleringer til, før forståelsen og kommunikationen når igennem.

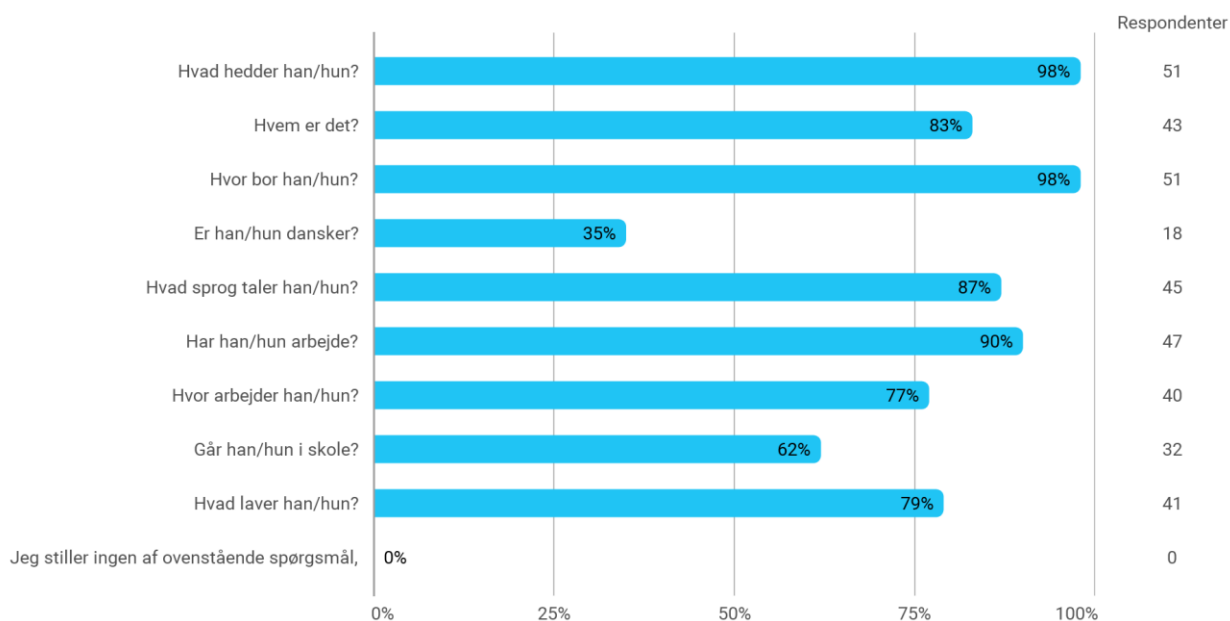
Ved egen produktion af målsproget forekommer der ofte mindre grammatiske fejl

Kursister på DU1 svarer ikke korrekt ;-)

I nogle få tilfælde forstår kursisten ikke spørgsmålene og svarer derfor på noget helt andet

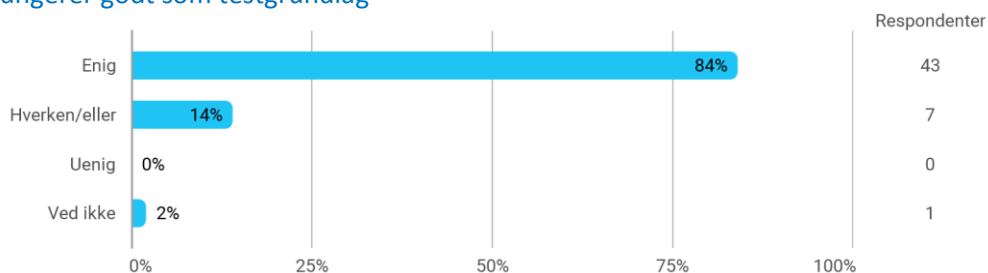

6. Hvilke spørgsmål stiller du typisk?

7. Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn?

Kursisternes egne fotos fungerer godt som testgrundlag

Bemærkninger:

Uddyb gerne:

Fotos fungerer rigtig godt - det er virkelig godt element i testningen

Optimal autencitet i kommunikationssituationen. Den eneste ulempe er praktiske vanskeligheder med at tilvejebringe og evt. opbevare materialet.

Det fungerer ok, men billeder er lige så gode.

Billederne bør kun foreligge i papirkopi - det tager for lang tid at finde dem på en telefon.

Det er hverdagsnært at tale/svare på spørgsmål om en person, man kender.

Jeg oplever at kursisterne har et større engagement

Der er nogen relationer der gør det nemmere for kursisterne at forholde sig til sproget og testens grundlag

Det virker som om at pronomenerne sidder bedre fast på den måde.

Jeg mener opgave 2 er en gentagelse af opgave 1 (bortset fra et ændret subjekt) og dermed en smule intetsigende.

Uddyb gerne:

Jeg oplever et markant større grundlag for en relevant "samtale"

Det vil være en fordel, hvis de blev printet ud. der går MEGET tid med at finde de to billeder på telefonen.

Det bliver mere troværdigt/autentisk!

Kursisternes egne billeder giver mulighed for at teste dem i en meget mere relevant og autentisk sproglig kontekst end de tidligere brugte billeder, der blot skulle laves spørgsmål til, lagde op til. Det er ofte meget motiverende for kursisterne at producere sprog til deres egne billeder, hvilket gør det lettere at vurdere deres sproglige niveau.

Det fungerer fint for kursister, som følger undervisningen stabilt. Men vi har også kursister, som af mange grunde ikke følger undervisningen stabilt. Nogle af dem har en ikke uvæsentlig sproglig progression pga, praktik eller arbejde eller anden kontakt med dansktalende.

Testen tester lidt for meget, hvor meget kursisten har lært i skolen - og lidt for lidt, hvor meget dansk sprog, kursisten har tilegnet sig.

De er meget ivrige efter at fortælle, og man kan se glæden i deres øjne, når de fortæller om deres venner og familie

Nogle gange har de glemt at medbringe billederne til testen eller kan ikke finde dem på mobilen

Det er et godt grundlag, at kursisten er bekendt med billedet og ikke er overladt til sin fantasi!

Det er nemmere for kursisterne at forholde sig til personer, de kender. Det forstærker kursistens lyst til at kommunikere og lægger i højere grad op til en autentisk samtalsituation

Det er lettere for især DU1érne at forholde sig til kendte personer.

En tættere relation til noget kendt, giver bedre svar

Det er helt klart en forbedring og kursisterne kan langt bedre forholde sig til opgaven.

De fungerer godt, fordi spørgsmål/svar bliver så autentiske som muligt.

Fotos fungerer OK - hvis kursisten har husket/er forberedt på at tage dem med.

Men det det virker ofte som om, de spørgsmål, jeg som tester stiller, er henad de samme, som jeg stiller i opgave 1 - bare med han/hun i stedet for du.

Hvad hedder du?/Hvad hedder han/hun o.s.v.

Medbragte billeder bidrager til en mere vedkommende/troværdig samtale, hvor kursistens svar ofte medfører uddybende spørgsmål om personen.

Det er meget lettere for kursisten at forholde sig til en bekendt, de selv har valgt at tale om. Kursisten får medindflydelse på samtalen til modultesten, hvilket gør dem mere trygge, eftersom de ved, hvad de skal tale om. Samtalen bliver mere naturlig, da tester ikke kender til personen og derfor har en interesse i at få informationer om personen. Det fungerer godt. Den sidste del af modultesten får ofte kursisten til at slappe af og smile, når de finder deres billeder frem på telefonen.

Autentisk, vedkommende, mere interessant samtale. Kursisten virker mere tryk, måske fordi han/hun selv har valgt og dermed kender en del af testmaterialet på forhånd.

Især Du1 kursister har svært evd at billedlæse, og de kan fryse i øjeblikket. Men ved at have et billed af mand/ kone eller ven, så er det som om de løsner op

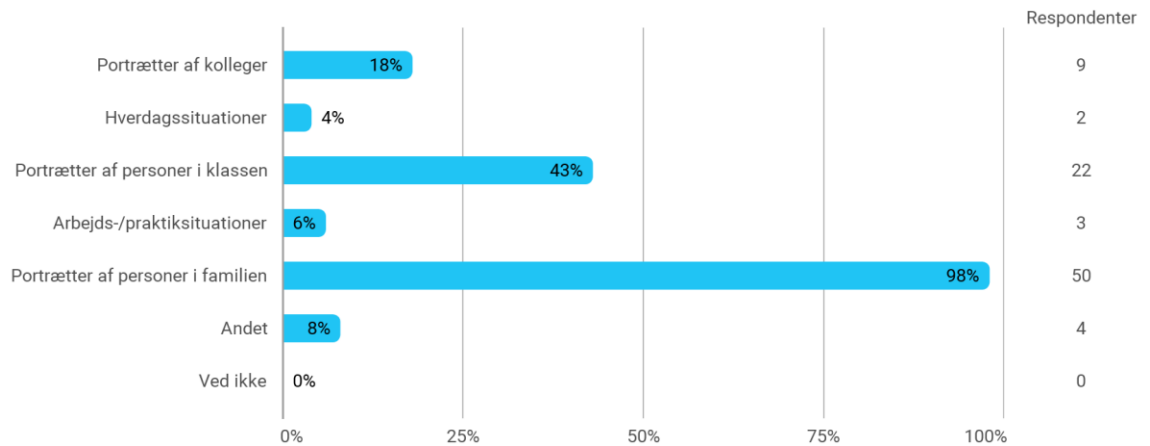
Jeg mener, de kan svare på spørgsmål om en vilkårlig person.

Meget mere virkelighedsnært og relevant for kursisterne. De har stor fortælleglæde. De har selv ansvar for indholdet af testen.

Uddyb gerne:

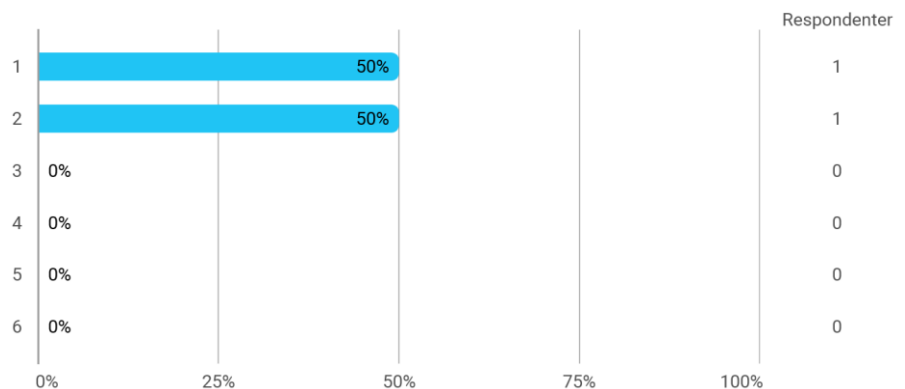
Billedet gør det virkelighedsnært og vedkommende for kursisten, og de giver ofte gode og korrekte besvarelser på spørgsmål. De har ejerskab, og jeg synes også, det er vigtigt, at kursisten skal lære at forberede sig til testen.

8. Hvilke motiver har du erfaring med, at kursisterne oftest vælger i deres fotos?

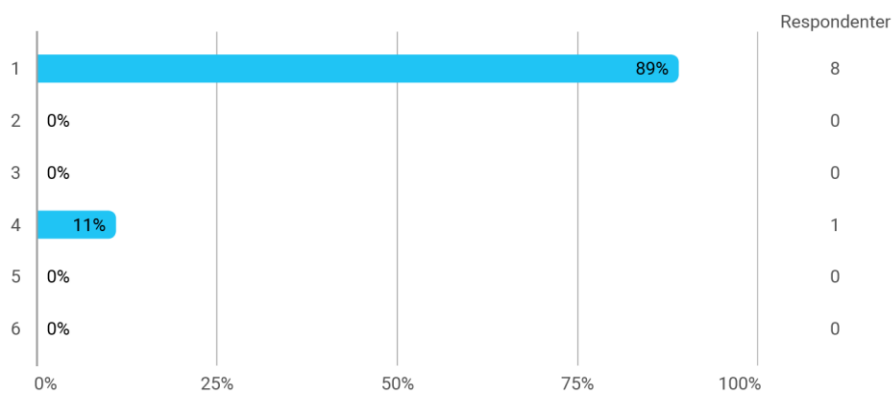
9. Hvilke motiver har du erfaring med, at kursisterne oftest vælger i deres fotos?

Hverdagssituationer

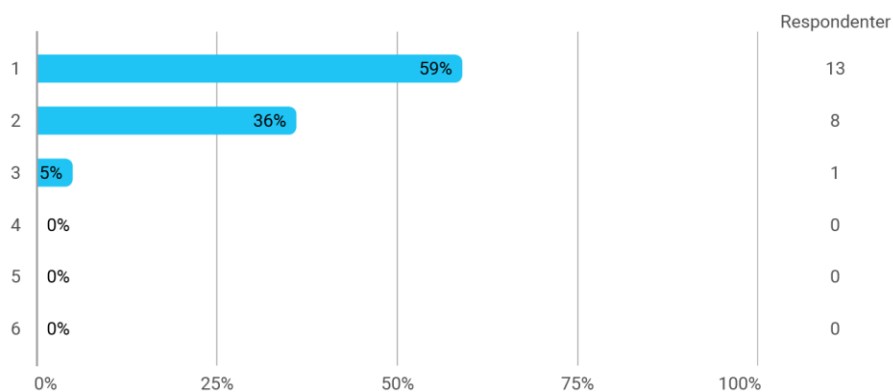
9. Hvilke motiver har du erfaring med, at kursisterne oftest vælger i deres fotos?

Portræt af kollega

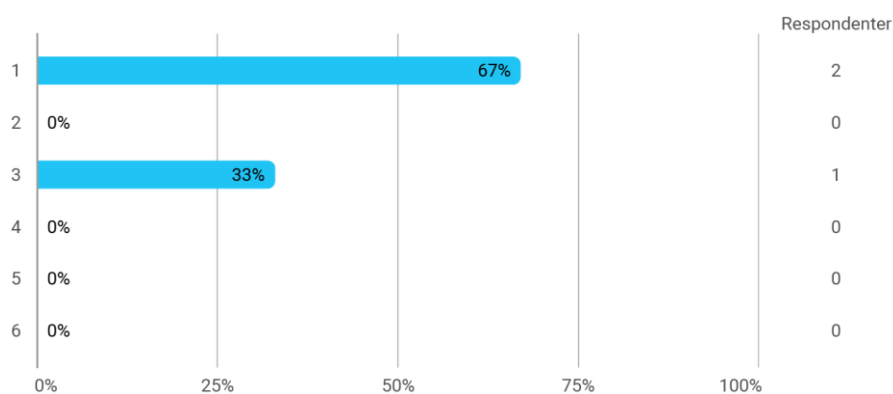
9. Hvilke motiver har du erfaring med, at kursisterne oftest vælger i deres fotos?

Portrætter af personer i klassen

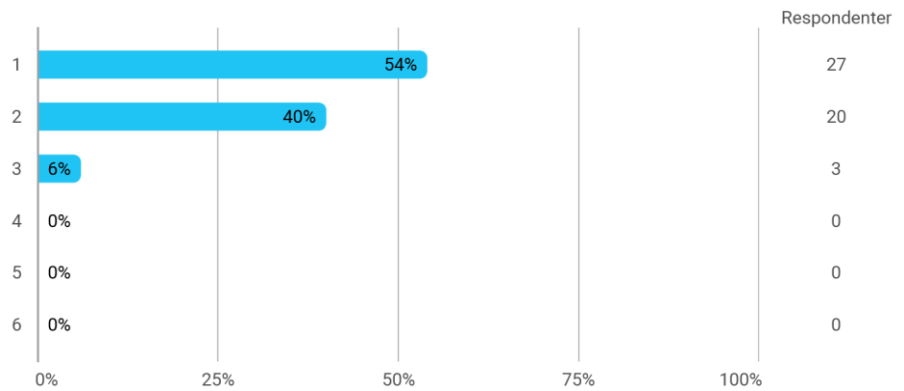
9. Hvilke motiver har du erfaring med, at kursisterne oftest vælger i deres fotos?

Arbejds-/praktiksituationer

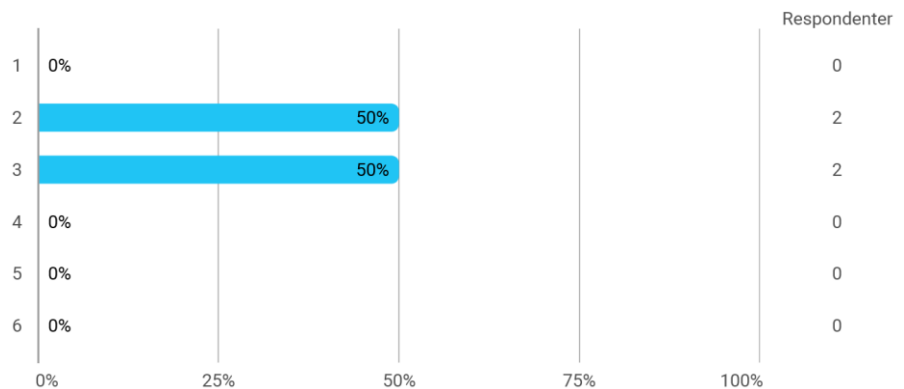
9. Hvilke motiver har du erfaring med, at kursisterne oftest vælger i deres fotos?

Portrætter af personer i familien

9. Hvilke motiver har du erfaring med, at kursisterne oftest vælger i deres fotos?

Andet

Bemærkninger

Uddyb venligst hvilke andre motiver:

Deres lærer

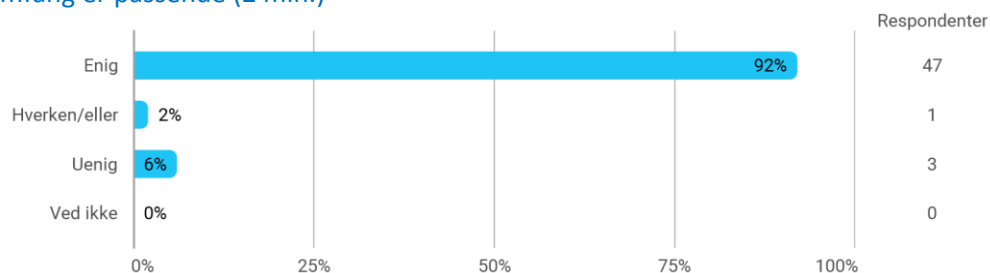
Foto taget i Tivoli eller en anden attraktion her i DK eller i deres hjemland. Tit et foto/selfie taget sammen med kursisten selv.

Har også oplevet portrætter af kæledyr- hvilket jeg ikke mener er gyldigt.

Portrætter af venner/veninder

10. Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn?

Opgavens tidsmæssige omfang er passende (2 min.)

Bemærkninger:

Du har svaret uenig til at opgavens tidsmæssige omfang er passende. Uddyb venligst:

Der er grundlag for god sprogproduktion ved flere spørgsmål og mere uddybende svar, hvilket kræver lidt mere tid.

Det er meget kort tid! ikke mindst fordi nogle kursister på dette tidspunkt kan bruge meget tænketid før de taler.

I forhold til 'de gamle' test virker denne test meget hurtig og kursisterne er nærmest lidt overrasket over at det sluttede så hurtigt - nogle synes det er meget nemt.

Det tager ofte længere tid, fordi kursisten vældig gerne vil fortælle om personen.

Bemærkninger:

Har du evt. kommentarer der vedrører forskelle mellem kursister på Du 1 og 2 i de foregående spørgsmål?

Mere tid til uddybende svar på DU1

Tidsrammen (3-5 min) til besvarelse af opgave 1 er al for lang.

som sagt er 2 minutter meget lidt - især for DU1 kursister

Det afhænger helt af kursistens sproglige formåen - ved større ordforråd kan foto være anledning til at komme "vidt" omkring

Mange svage kursister på DU1 skal hjælpes på vej for at kunne finde sig til rette og klare testsituationen. Ved DU1'erne skal man ofte være meget konkret i kommunikationen.

Jeg synes, det er en meget let opgave for DU2M1-kursister

Igen kunne man her godt bruge mere tid med DU2, de har lettere ved at formulere sig.

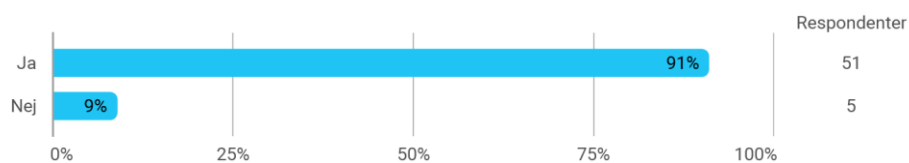
Ligesom ved de personlige spørgsmål svarer DU2'erne med hele sætninger og DU1'erne med enkelte ord.

DU1-kursister skal ofte have hjælp til at finde fotos til testen. Det er en god hjælp og ofte nødvendigt, at fotoet printes, så kursisten kan medbringe det i papirform til testen.

Flere DU2-kursister virker ubekendte med, at det skal være en voksen og ikke et barn, samt at det skal være en person, de kender og altså ikke et tilfældigt foto fra nettet.

Ja, se de andre kommentarer i spørgeskemaet. Men det er svært at få løftet Du1 ud over deres egen familie. For nogle 1'ere er kollegaer et nyt koncept og job.

11. Har du praktisk erfaring med de nye test fra 2017 på Du 1/2 modul 2?

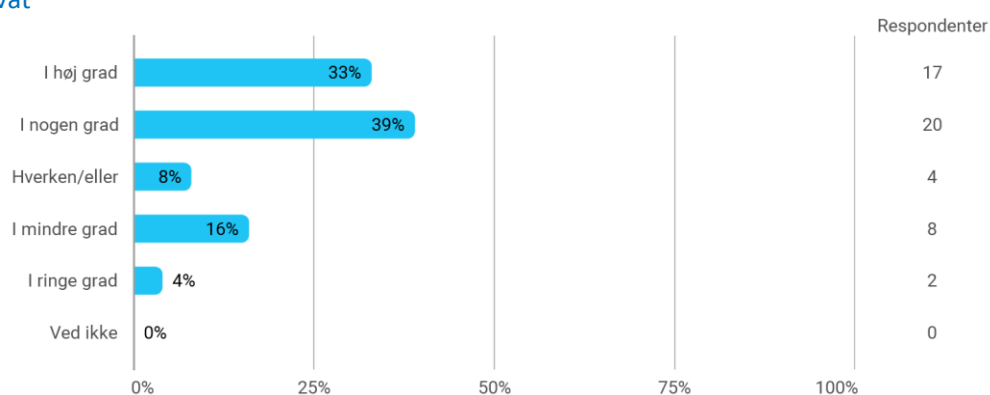

Modul 2, opgave 1: 8 spørgsmål til kursisten

Spr. 2: Hvad er din nationalitet?

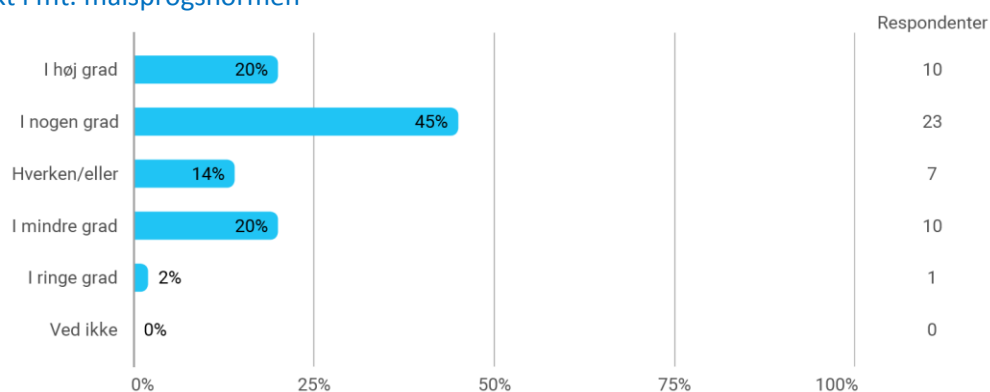
12. I hvilken grad mener du, at følgende udsagn er korrekte?

Kursisterne svarer adækvat

12. I hvilken grad mener du, at følgende udsagn er korrekte?

Kursisterne svarer korrekt i fht. målsprogsnormen

Bemærkninger:

Du har svaret i mindre grad eller ringe grad til, at kursisterne svarer adækvat, og/eller til at kursisterne svarer korrekt. Uddyb venligst:

Ordet nationalitet forstås dårligt ift det velkendte spørgsmål: hvor kommer du fra?

Kursisten forstår bedre; hvor kommer du fra?

Kursisterne kan have svært ved at forstå spørgsmålet.

Du har svaret i mindre grad eller ringe grad til, at kursisterne svarer adækvat, og/eller til at kursisterne svarer korrekt. Uddyb venligst:

Mange kursister har svært ved at forstå spørgsmålet - de er mere vant til spørgsmålene "Hvor kommer du fra? / "Hvilket land kommer du fra?". Derfor bliver svaret ofte "Jeg kommer fra X".

Det er et "kunstigt" spørgsmål. Ofte bliver spørgsmålet ikke forstået og man må omformulere til "Hvor kommer du fra?"

Spørgsmålet er svært. De forstår ikke nationalitet og har også svært ved at oplyse deres nationalitet. Spørgsmålet skal ofte omformuleres til hvor kommer du fra?

Kursister bruger mere "jeg kommer fra syrien". og det er ikke fordi nationalitet ikke findes på arabsk/kurdisk.

Det er min oplevelse, at begrebet "nationalitet" er ukendt for kursisterne. De forstår ikke spørgsmålet. De fleste forstår ikke spørgsmålet. Men med en omformulering til: Hvor kommer du fra?, så vil nogle få svare korrekt.

Du har svaret i nogen grad eller hverken/eller til, at kursisterne svarer adækvat, og/eller til at kursisterne svarer korrekt. Uddyb gerne:

Kursisterne er mere vant til 'Hvor kommer du fra?'

Spr. nr. 2 skal ofte omformuleres til: Hvor kommer du fra?

Hvis de overhovedet forstår spørgsmålet, svarer de oftest: Jeg kommer fra...

Nationalitet: det er helt afhængigt af, om kursisten er blevet eksplicit trænet i netop dette begreb - ellers justeres spørgsmålet hurtigt.

Mange forstår ikke ordet "nationalitet".

Der er nogle gangkursister, som ikke svarer korrekt til spørgsmålet

Mange kursister kender 'Hvor kommer du fra?' men er ikke fortrolige med 'Hvad er din nationalitet?.'

Der er rigtig mange måder, hvorpå man forståeligt (adækvat) - men ikke korrekt - kan fortælle, hvor man kommer fra.

Kursisterne forstår bedre: "hvor kommer du fra?"

Problemet ved normsproget er vel, ligesom når danskere skal svare på spørgsmålet i et pas fx, at folk sidder med tvivlen: dansk eller dansker: (min nationalitet er) dansk, men '(jeg er) dansker.

Kursisterne kan have svært ved at forstå spm. 3-6. 2Bkan også være svær for dem at forstå. Derved udfordres de også på at holde sig til målsprogsnormen.

Kursisterne kender i nogle tilfælde ikke ordet NATIONALITET, formoder jeg.

Må nogle gange omformulere til: Hvor kommer du fra?

Omformuleres ofte til "Hvor kommer du fra"?

Ofte svarer de med land i stedet for nationalitet: "Jeg kommer fra.."

Det er min oplevelse, at begrebet "nationalitet" er ukendt for kursisterne.

De har generelt svært ved at forstå nationalitet. Opfatter det enten som et sprog fx tyrkisk eller forstår først spørgsmålet vha en omformulering: Hvor kommer du fra?

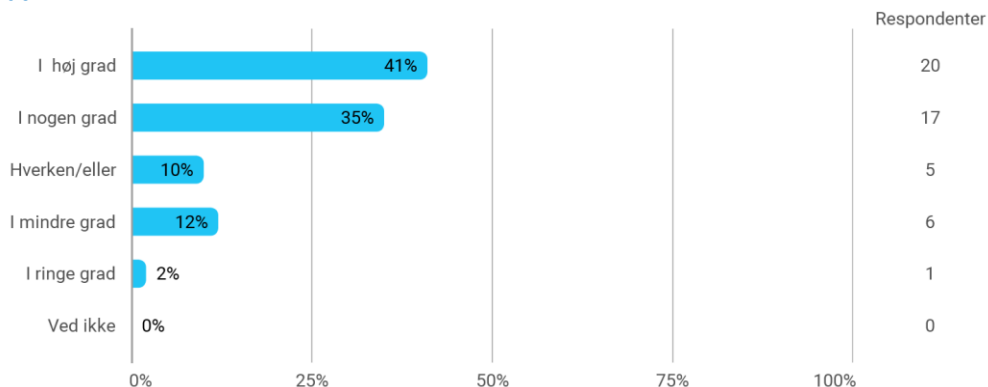
Du har svaret i nogen grad eller hverken/eller til, at kursisterne svarer adækvat, og/eller til at kursisterne svarer korrekt. Uddyb gerne:

Må ændre spørgsmålet til - hvor kommer du fra? Hvad taler du? Kursisten kan have svært ved at skelne ml. Jeg er tysker - jeg taler tysk - jeg kommer fra Tyskland.

Spr. 3.: Hvad er din fødselsdato?

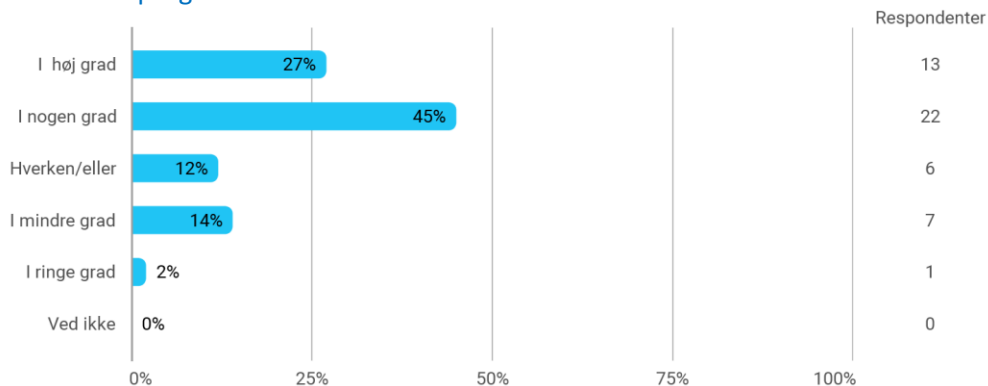
13. I hvilken grad mener du, at følgende udsagn er korrekte?

Kursisterne svarer adækvat

13. I hvilken grad mener du, at følgende udsagn er korrekte?

Kursisterne svarer korrekt i fht. målsprogsnomen

Bemærkninger:

Du har svaret i mindre grad eller ringe grad til, at kursisterne svarer adækvat, og/eller til, at kursisterne svarer korrekt. Uddyb venligst:

Kursisten forstår bedre; Hvornår er du født?

Kursisterne misforstår tit det spørgsmål som telefonnummer, eller de forstår ikke spørgsmålet.

Ofte forstår kursisterne først ved en omformulering - hvornår har du fødselsdag? + kursisterne har ofte svært ved at anvende ordenstal.

De genkender ikke altid ordet "fødselsdato".

Ofte ringe kendskab/ forståelse af fødselsdato

Du har svaret i mindre grad eller ringe grad til, at kursisterne svarer adækvat, og/eller til, at kursisterne svarer korrekt. Uddyb venligst:

Kursisten forstå ikke altid "fødselsdato".
Kursisten svarer adækvat, når spørgsmålet omformuleres.

De fleste svarer, som om spørgsmålet er: Hvornår er du født?

Du har svaret i nogen grad eller hverken/eller til, at kursisterne svarer adækvat, og/eller til, at kursisterne svarer korrekt. Uddyb gerne:

Forvirring omkring ordet fødselsdato. Der svares f.eks. dags dato, fødselsmåned, dato for ankomst til DK etc.

Dato kan være svær. Også årstal

De siger sjældent fødselsåret

Svarer ofte kun med dato og måned

Her er jeg nogle gange nødt til at omformulere mit spørgsmål til : Hvad er din fødselsdag? Da kursisterne ikke altid forstår fødselsdato.

Kursisterne er mere vant til at svare på CPR-nummer eller fødselsdag, så en del studser over formuleringen.

Jeg er nogle gange i tvivl om de hører i stedet for: "fødselsdag" og ikke "fødselsdato"

Kan dog ikke være sikker, eftersom de svarer adækvat

Nogle forstår ikke ordet "fødselsdato"

Nogle kursister leder efter de rigtige tal

Der er nogle gangekursister, som ikke svarer korrekt til spørgsmålet

Mange forveksler 'fødselsdag', 'cpr-nummer/personnummer' og 'fødselsdato', hvilket ikke ville give problemer i det virkelige liv.

Mange har problemer med at gengive tal og datoer forståeligt, hvilket i det virkelige liv er et langt større problem.

Kan godt have svært ved at huske /udtale tallene

Sprognorm: De siger ofte kun deres fødselsdag: dag og måned og ikke fødselsdato, som også indeholder årstal.

De svarer ofte med dato og årstal. Det er åbenbart det, de har lært.

"fødselsdato" forstås ikke altid. Det hjælper med omformulering: Hvornår er du født? Eller: Hvad er din fødselsdag?

Nogle forstår ikke ordet fødselsdag. Derudover er det svært for dem at sige ordenstal og årstal.

Flere kursister anvender mængdetal i stedet for ordenstallet, fx 2 marts.

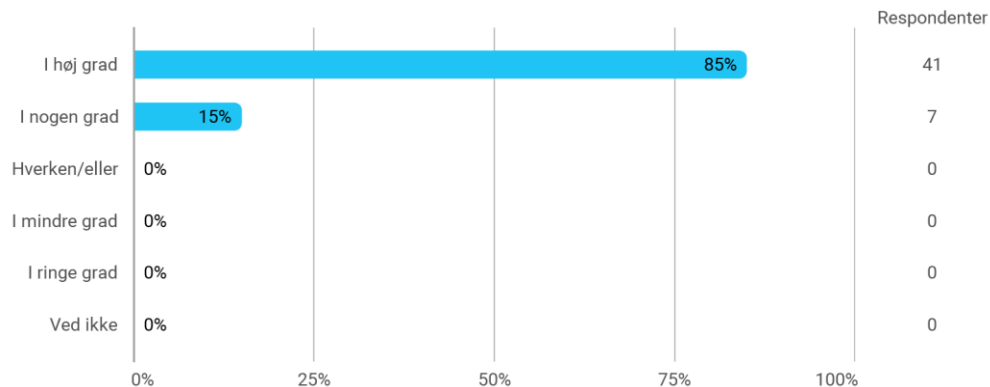
Nogle kursister svarer fx 9 januar, andre med ordenstallet

Nogle bruger dele eller hele cpr-nummeret

Spr. 7a: Arbejdede du... (nævn hjemland)

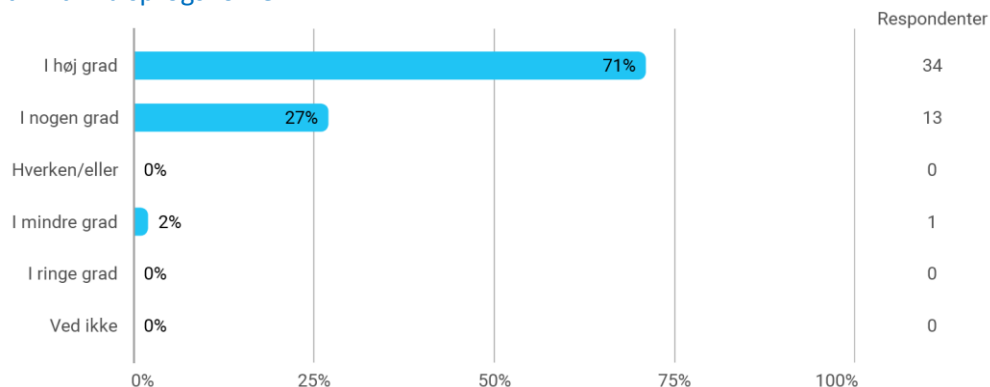
14. I hvilken grad mener du, at følgende udsagn er korrekte?

Kursisterne svarer adækvat

14. I hvilken grad mener du, at følgende udsagn er korrekte?

Kursisterne svarer korrekt i fht. målsprogsnomen

Bemærkninger:

Du har svaret i mindre grad eller ringe grad til, at kursisterne svarer adækvat, og/eller til at kursisterne svarer korrekt. Uddyb venligst:

En del svarer f.eks. kort: "murer". Men så er det igen kun forståelsen, som bliver testet og ikke sproget.

Du har svaret i nogen grad eller hverken/eller til, at kursisterne svarer adækvat, og/eller til at kursisterne svarer korrekt. Uddyb gerne:

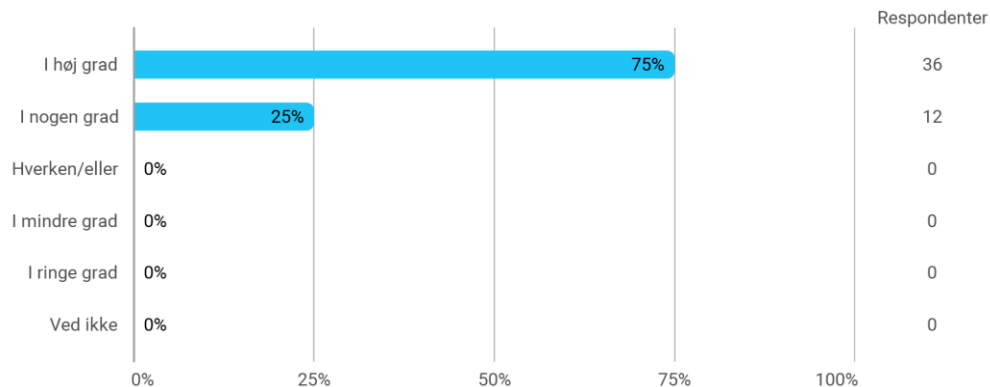
Det har relation til deres liv Nogle kursister kan vise usikkerhed på datid og hører det som nutid. Derfor tror de, de skal svare på, om de arbejder i hjemlandet på nuværende tidspunkt.

Jeg har ikke yderligere kommentarer her, da kursisten oftest svarer adækvat og korrekt.

Spr. 7b: (Hvis ja) Hvad lavede du?

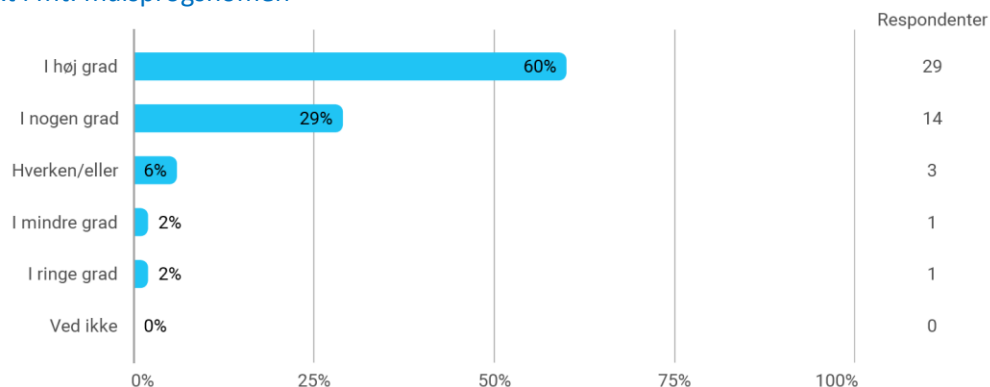
15. I hvilken grad mener du, at følgende udsagn er korrekte?

Kursisterne svarer adækvat

15. I hvilken grad mener du, at følgende udsagn er korrekte?

Kursisterne svarer korrekt i fht. målsprogsnomen

Bemærkninger:

Du har svaret i nogen grad eller hverken/eller til, at kursisterne svarer adækvat, og/eller til at kursisterne svarer korrekt. Uddyb gerne:

Det er ikke altid, at de kender ordene.

Altså igen - korrektheden er sjældent imponerende - men forståeligheden er som regel fin nok.

Sprognorm: De svarer nogle gange uden S og V, fx: Buschauffør

Formuleringen "Hvad lavede du?" kan forvirre. "Hvad var dit arbejde?" er typisk nemmere at forstå.

Det kan være svært for kursisten at formulere, hvad de lavede i deres hjemland. Sproget er ofte præget af ufuldstændige sætninger med en masse indholdsord.

Nogle kursister kan have brug for at få præciseret spørgsmålet, så de ved, at det drejer sig om arbejde.

Du har svaret i mindre grad eller ringe grad til, at kursisterne svarer adækvat, og/eller til, at kursisterne svarer korrekt. Uddyb venligst:

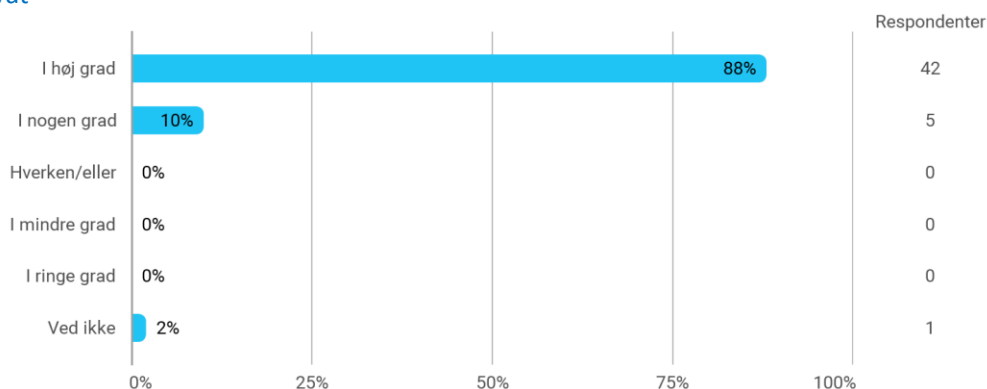
Du har svaret i mindre grad eller ringe grad til, at kursisterne svarer adækvat, og/eller til, at kursisterne svarer korrekt. Uddyb venligst:

I flg. MSN skal man kunne svare på spørgsmålet i datid og det gør de ikke. Men det mener jeg heller ikke at man bør forvente på 1.2 Det er i hvert fald en bonus, hvis de kan. Derudover mangler kursisten ofte ordet på stillingsbetegnelsen.

Spr. 8a: Har du arbejde i Danmark?

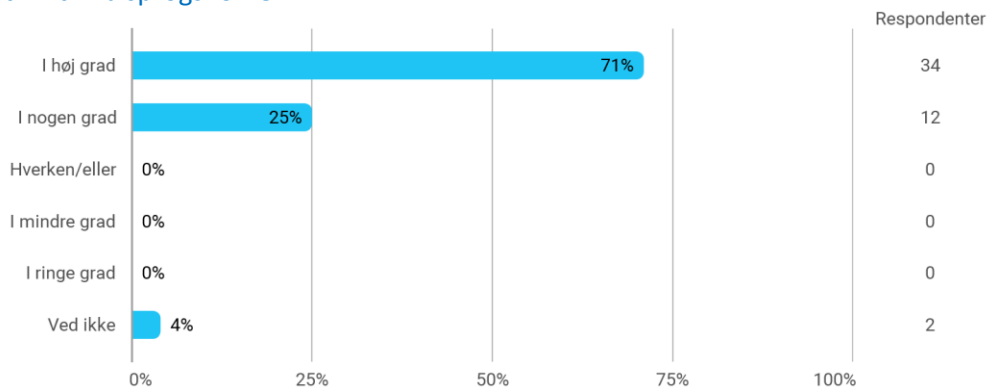
16. I hvilken grad mener du, at følgende udsagn er korrekte?

Kursisterne svarer adækvat

16. I hvilken grad mener du, at følgende udsagn er korrekte?

Kursisterne svarer korrekt i fht. målsprognoter

Bemærkninger:

Du har svaret i nogen grad eller hverken/eller til, at kursisterne svarer adækvat, og/eller til at kursisterne svarer korrekt. Uddyb gerne:

Kunne omformuleres til: Har du arbejde/praktik i Danmark?

De har tendens til kun at svare med "ja" eller "nej"

Ja, det er oftest forståeligt, sjældent 100 % korrekt

Sprognoter: De udelader nogle gange V og siden S og præp., ex: Jeg ikke arbejde - går sprogskole.

Du har svaret i nogen grad eller hverken/eller til, at kursisterne svarer adækvat, og/eller til at kursisterne svarer korrekt. Uddyb gerne:

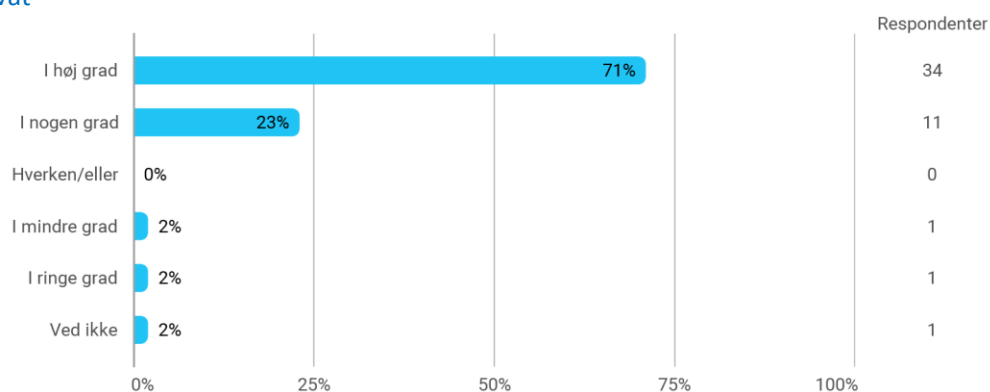
De svarer normalt adækvat, men hvis de ikke har arbejde, siger de ofte "Nej, jeg praktik."

Det er fordi, når vi snakker om job, er de meget obs på at de er i praktik. Vi snakker om deres praktik, ikke deres arbejde. Derfor er der nogle kursister der først svare, jeg arbejder ikke, og så spørger vi om de er i praktik, og så kommer der et svar på hvad de laver.

Spr. 8b: (hvad ja) Hvad laver du?

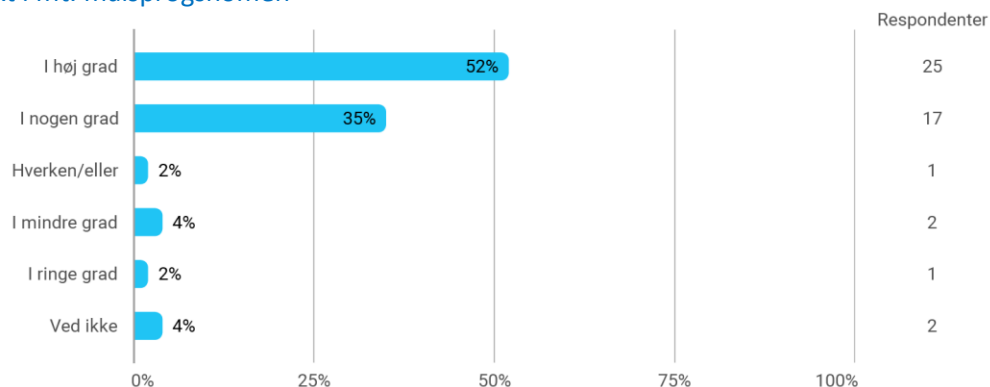
17. I hvor høj grad mener du, at følgende udsagn er korrekte?

Kursisterne svarer adækvat

17. I hvor høj grad mener du, at følgende udsagn er korrekte?

Kursisterne svarer korrekt i fht. målsprognomen

Bemærkninger:

Du har svaret i mindre grad eller ringe grad til, at kursisterne svarer adækvat, og/eller til, at kursisterne svarer korrekt. Uddyb venligst:

Kursisten mangler nogle gange ord for stillings betegnelsen og svarer igen ofte kun med et enkelt ord, i stedet for en hel sætning.

Det er ikke alle, der opfanger, at vi lægger op til samtale om arbejde/skole

Mange er i skiftende praktikker. Kan ofte ikke gøre rede for, hvad de laver.

Du har svaret i nogen grad eller hverken/eller til, at kursisterne svarer adækvat, og/eller til, at kursisterne svarer korrekt. Uddyb gerne:

De bliver i tvivl om hvorvidt praktik tæller som arbejde

De svarer normalt adækvat, men vil ikke altid udtrykke sig korrekt om hvad deres arbejde består i. Eks.: "Jeg arbejder rengøring" frem for "Jeg gør rent/Jeg er rengøringsassistent."

Nogle gange må man ind og spørge igen ift "laver" specifikt i forhold til profession. Men det skal de jo lære, så jeg synes, det er ok.

Det kan være svært at tale om, hvilke arbejdsopgaver de har med et begrænset ordforråd.

Der kan være afvigelser i forhold til syntaks, eller måske kan kursisten ikke udtrykke sig på dansk om sit arbejde i DK. Siger måske i stedet firmaets navn og ikke selve stillingen.

Alt efter kursist, kommer der følgende svar "går i skole" "er til test" eller en lang smøre om praktik og skole

Bemærkninger:

Har du evt. kommentarer, der vedrører forskelle mellem kursister på Du 1 og 2 i ovenstående spørgsmål?

Opgave 1 for du2 er overflødig - den er god som icebreaker i testsituationen, men meget nem for kursister
Jeg har ikke oplevet nogen ikke bestod denne opgaver.

Uhensigtsmæssigt med 3 opgaver hvor kursister kan få opgave 3 ikke-bestået og så bestå samlet alligevel.

Opgave 3 er den væsentlige opgave i denne test fordi den tester produktive færdigheder

Jeg vil foreslå at opgave 1 udgår.

De kan selvfølgelig mere på DU 2

DU 2 kursister er som oftest meget bedre på alle parametre

DU2 opfanger oftest, at spørgsmålet lægger op til en samtale omkring arbejde/skole

Kompleksiteten af deres svar er forskellig. Det er ofte nødvendigt med flere spørgsmål til en DU1'er for at holde samtale kørende.

Svarer ofte før de får stillet spørgsmålet "hvad laver du?".

Udvider spørgsmålet med: hvor arbejder du i Danmark

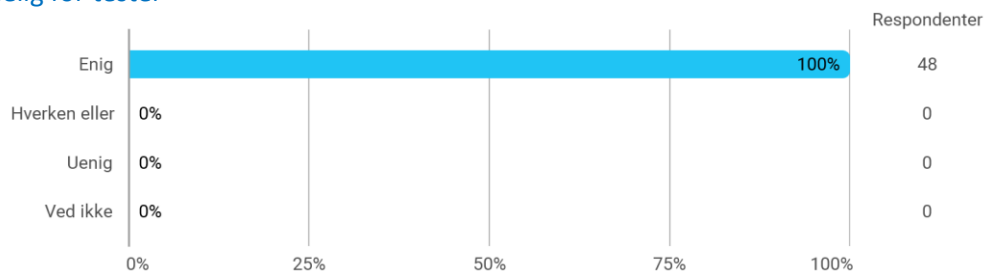
Har ikke erfaring med at teste de lavere moduler på DU1. Når Du2ere svarer ja til at have et arbejde, svarer de også på forhånd på spørgsmålet om; "Hvad laver du?" og fortæller også hvor de arbejder uden man spørger.

Modul 2, opgave 2: Emneoplæg

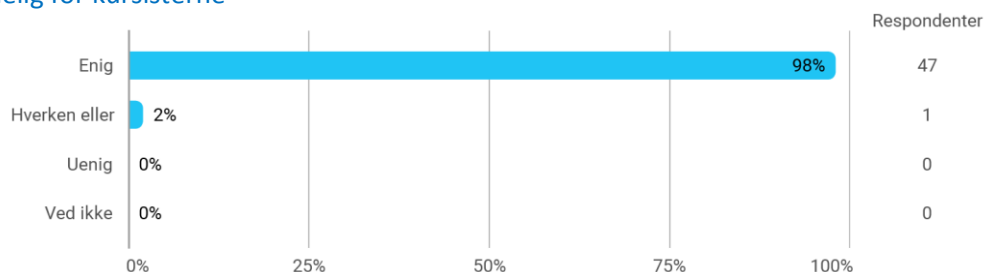
18. Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn?

Opgaven er klar og forståelig for tester

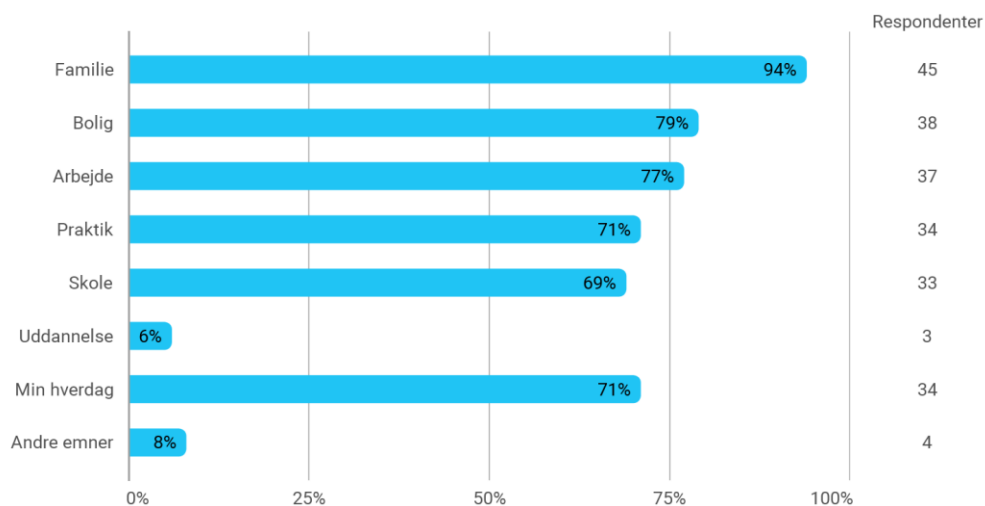

18. Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn?

Opgaven er klar og forståelig for kursisterne

19. Hvilke emner har du erfaring med, at kursisterne vælger til deres "oplæg"?

Bemærkninger:

Du har svaret andre emner til, hvilke emner kursisterne vælger til deres oplæg. Uddyb venligst:

Præsentation

Min fritid.

Mit hjemland

Kursister kan forholde sig til de emner som de har relation til

Du har svaret andre emner til, hvilke emner kursisterne vælger til deres oplæg. Uddyb venligst:

Min hund/ min nabo/

Jeg har ikke svaret andre emner.

Nabo

Vi har som skole lavet et fælles oplæg til valg af emner - det er dog muligt, at kursister vælger andre, men vi oplever, at det giver mening af arbejde med de nævnte 3

Min hverdag

Fritid

Min datter

Min bil

Vi prøver at undgå emnet familie, da det ofte kan påvirke kursisten meget følelsesmæssigt at tale om til test. De vælger også at fortælle om deres hjemland og interesser

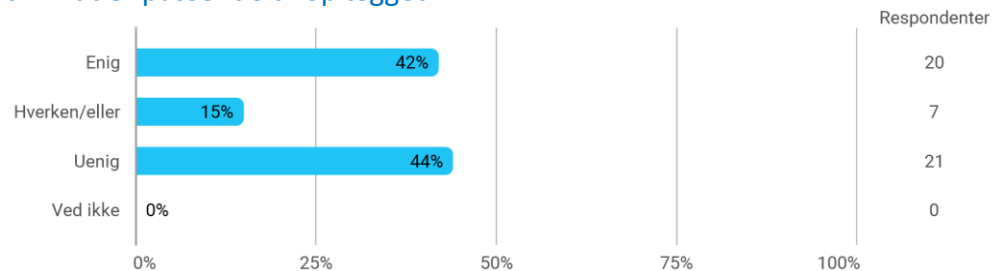
Fritid, mad

Min ferie, min weekend, fritid, børn

---

20. Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn?

Tidsrammen på et halvt minut er passende til oplægget

Bemærkninger:

Du har svaret uenig til, at tidsrammen til oplægget i opgave 2 er passende. Uddyb venligst:

For lidt tid til langsomme startere

Det er for kort tid til at få begyndt og gennemført en præsentation.

Det er for lidt tid

Tiden er overhovedet ikke tilstrækkelig i forhold til målgrupper

Synes det er for kort tid til et oplæg

Flere kursister ønsker at tale længere

Et halvt minut er lidt for kort tid.

Det er meget kort tid, og jeg mener, at de sagtens kan snakke i 1 minut. Det har hvert fald før været muligt.

Det kan være svært for dem, som taler meget langsomt.....

Det er rigtig svært at nå at sige noget indenfor 1/2 minut

**Styrelsen for International Rekruttering og Integration – Dansk og Beskæftigelse
Pernille Vinner, Thomas A. Nielsen og Jørn Frederiksen 2019**

Du har svaret uenig til, at tidsrammen til oplægget i opgave 2 er passende. Uddyb venligst:

Lidt længere tid, ville give mere ro i testsituationen

1 minut er mere passende, så de ikke er så pressede, og så de kan nå at sige lidt til grundlag for det følgende interview.

Virker som for kort tid for kursisten. 1-2 min ville være passende.

De varer som lidt længere end et halvt minut

oplægget tager længere tid - ofte 1-2 min efterfulgt af testers spørgsmål til emnet.

Det er meget kort tid

De allerfleste kursister har brug for lidt tid til at komme i gang med oplægget, og derfor er ½ minut ikke realistisk. Oftest går der 1-2 min.

det er svært at holde det til et 1/2 min

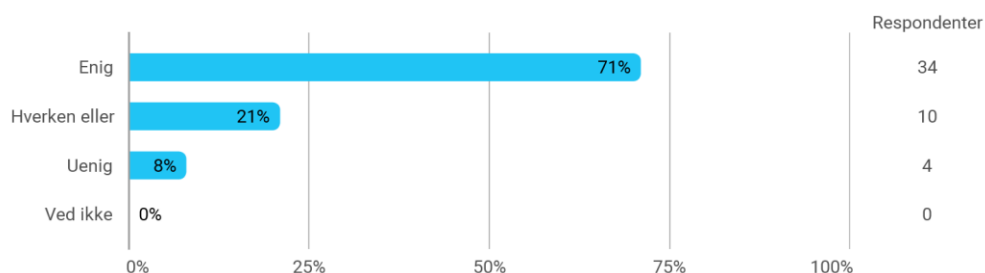
For den langsomt talende er det for kort tid.

30 sekunder er på mange måder OK, men de har store tidsmæssige problemer og er tit frustreret over, at de ikke når at få sagt alt. Det er et spørgsmål om at få trænet oplægget i klasserne.

Modul 2, opgave 3: Foto m. case

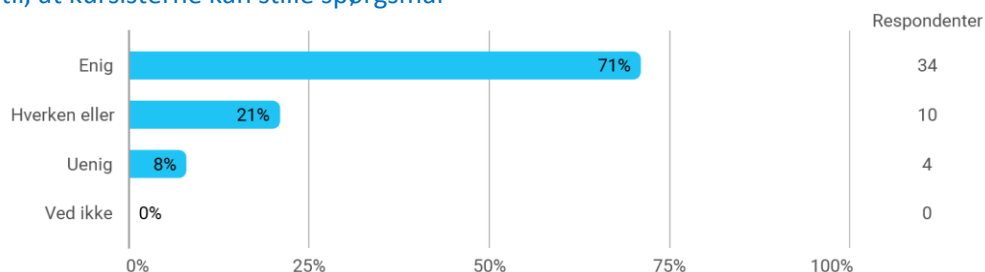
21. Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn om fotoenes egnethed som testgrundlag?

Kursisterne har generelt let ved at forstå fotoene/kan hurtigt aflæse billedet

21. Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn om fotoenes egnethed som testgrundlag?

Fotoet inviterer generelt til, at kursisterne kan stille spørgsmål

Bemærkninger:

Du har svaret uenig til, at kursisterne generelt let kan forstå/kan aflæse fotoene, og/eller til, at fotoet generelt inviterer til, at kursisterne kan stille spørgsmål. Uddyb venligst:

Kursisterne stiller generelle spørgsmål til billederne og bruger ikke det potentiale, der ligger i de situationer, billederne viser. Manglende abstraktionsevne, manglende evne til at sætte sig i personernes sted etc.

De stiller ofte spørgsmål som "hvilken farve bluse har hun på?", og så kommer der en masse spørgsmål til det, de kan se. Det er jo meningen, at de skal spørge ind til arbejdssituationen, men de spørger til det, de rent faktisk kan se på billedet.

Der er f.eks. et foto af et ældre par, der sidder i deres lejlighed og kigger på computeren.

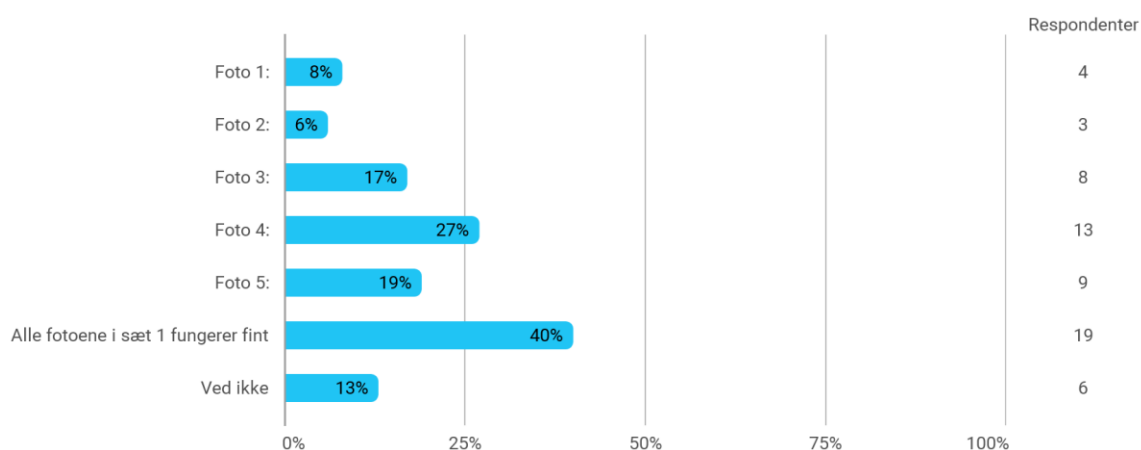
Jeg synes, at kursisterne somme tider går helt i baglås, når de ser det billede.

Nu har jeg jo en forståelse af, hvad det drejer sig om, og hvad man kan spørge om, fordi jeg har svarene, men jeg oplever, at kursisterne har svært ved det.

det kan være vanskeligt for kursisterne at forstå situationen/hvad billedet handler om.

Spørgsmålene er ofte meget konventionelle mere end præget af en nysgerrig og undersøgende tilgang

22. Efter din vurdering: hvilke fotos fungerer mindre godt?

Bemærkninger:

Du har svaret, at et eller flere fotos fungerer mindre godt. Uddyb venligst:

Se forrige svar. Kursisterne bruger ikke situationerne på billederne som udgangspunkt for interessante spørgsmål. Lige bortset fra pædagog-billedet!

Lidt svært for kursisterne at finde på spørgsmål.

Mange kursister har svært ved at stille relevante spørgsmål til dette foto.

Nogle kursister kan ikke rigtig sætte sig ind i situationen

kursisterne har svært ved at stille spørgsmål til billedet da de ikke kan forholde sig til det

Svært at stille spørgsmål til især foto med ældre ægtepar

Kursister tror det er en far med sine børn

Du har svaret, at et eller flere fotos fungerer mindre godt. Uddyb venligst:

Kursisterne aner ikke, hvad de skal spørge om, så de spørger bare til det, de kan se fx "har de en computer?".

Der er ikke mange kursister på DU2 der tager deres små børn på en cafe/restaurant. Tror jeg :) Billedet virker noget abstrakt for dem

Hvor især de billeder der viser en jobsituation fungerer godt ift at stille spørgsmål bliver en del kursister usikre på situationen på cafebilledet.

Man skal have været i en dansk børnehave for at se hvad billedet forestiller manglende personlig erfaring med konteksten

De misforstår situationen og tror han er far, så man er altid nødt til at forklare situationen, hvilket i højere grad ville være et godt oplæg for en snak i klassen om mande/kvinde jobs

Kursisterne har meget svært ved at aflæse situationen.

Spørgsmål går hurtigt i stå

Det er uklart for kursisten, om billedet er i en børnehave eller hjemme. Måske forvirrer det dem, at det er en mandlig pædagog. Mange tror, at det er en far med sine børn.

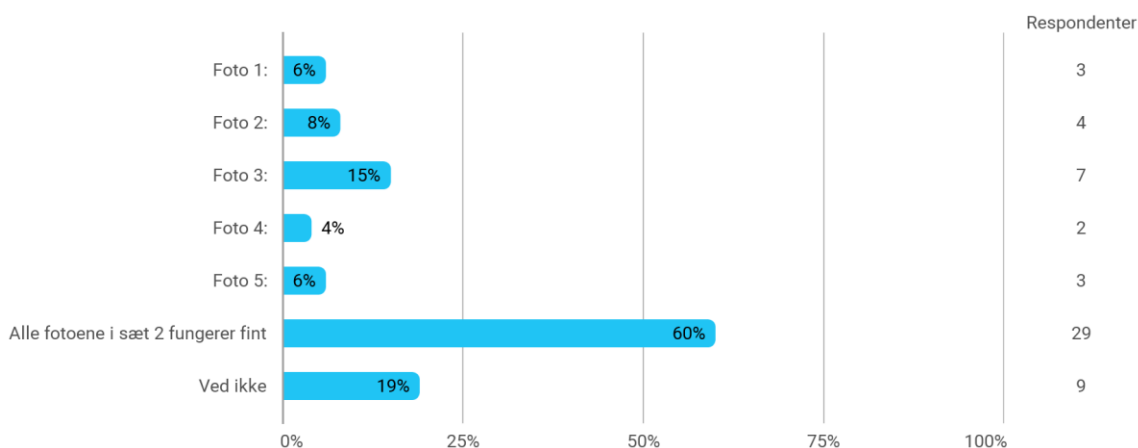
Oplever tit, at de misforstår situationen, og tror, at det er to mennesker, der er på arbejde og altså ikke er hjemme, og heller ikke ser dem som værende gift/et par.

De har færrest spørgsmål til pensionisterne.

Kursisterne er tunet ind på at skulle spørge om i fht. arbejdssituationer. De bliver forvirrede, når denne mulighed ikke er oplagt.

Kursisterne er absolut bedst til at spørge bredere ind til arbejdssituationer, måske fordi det er det, der er fokus på i undervisningen. Spørgsmålene bliver for simple / basis (M1) til hverdags- situationer.

23. Efter din vurdering: hvilke fotos fungerer mindre godt?

Bemærkninger:

Du har svaret, at et eller flere fotos fungerer mindre godt. Uddyb venligst:

Samme grund som forrige kommentar, men af en eller anden grund fungerer billedet af mormor og barnebarn godt.

Svært ved at finde på spørgsmål

Nogle kursister har svært ved at sætte sig ind i situationen

Kursisterne mangler ordforråd omkring emnet

Kursisterne ved ikke, hvad de skal spørge om.

Fotos, der beskriver en arbejdssituation, fungerer bedst

Mange har svært ved at se, hvad det forestiller.

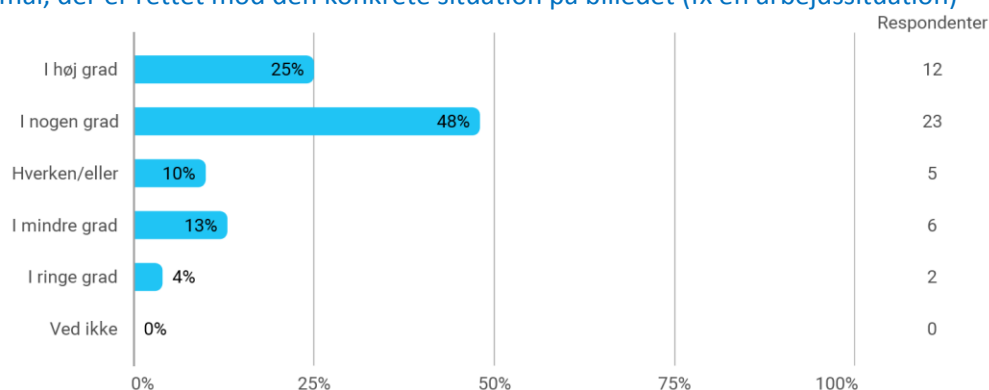
Igen er problemet, at fotoet ikke er arbejdspladsrelateret.

Kursisterne er absolut bedst til at spørge bredere ind til arbejdssituationer, måske fordi det er det, der er fokus på i undervisningen. Spørgsmålene bliver for simple / basis (M1) til hverdags- situationer.

Billedet af sprogskolen kan de hurtigt relatere sig til, og spørgsmålene er adækvate til 2.2

24. I hvilken grad mener du, at følgende udsagn er korrekt?

Kursisterne stiller spørgsmål, der er rettet mod den konkrete situation på billedet (fx en arbejdssituation)

Bemærkninger:

Du har svaret i mindre grad eller ringe grad til, at kursisterne stiller spørgsmål, der er rettet mod den konkrete situation på billedet (fx en arbejdssituation). Uddyb venligst:

De ser det ikke som arbejde, når en bedstemor laver mad med sit barnebarn.

De spørger ikke automatisk af sig selv til arbejdssituationen. Der skal de instrueres lidt mere.

De stiller i højere grad spørgsmål til personerne

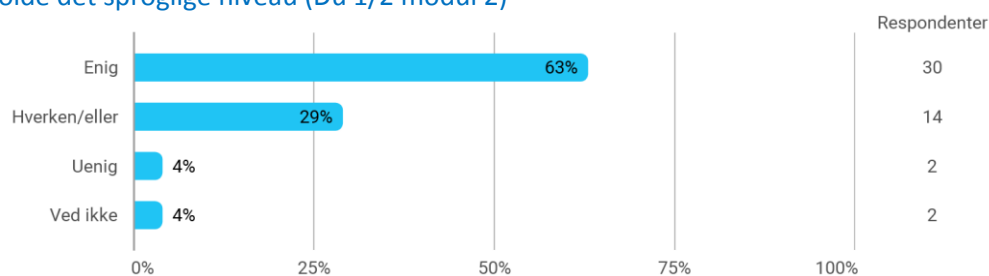
De stiller ofte spørgsmål til personernes "personlige forhold" fx hvor bor han? er han gift? osv.

Der savnes ofte en nysgerrig og undersøgende tilgang fremfor de gængse spørgsmål om navn, alder, bopæl o.s.v.

De stiller flest spørgsmål om personerne - ikke så meget om deres arbejde.

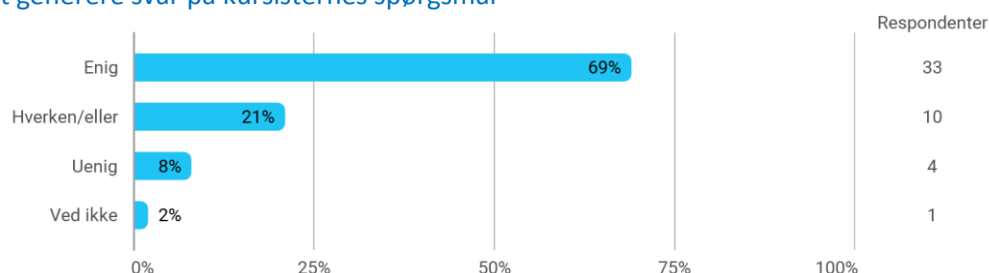
25. Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn om cases til fotoene?

Cases er en hjælp til at holde det sproglige niveau (Du 1/2 modul 2)

25. Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn om cases til fotoene?

Cases hjælper tester til at generere svar på kursisternes spørgsmål

Bemærkninger:

Du har svaret uenig til, at cases hjælper til at holde det sproglige niveau, og/eller til at cases hjælper tester til, at generere svar. Uddyb venligst:

Jeg bruger ressourcer på at læse, frem for at være i samtalen med den testede kursist.

Det virker unaturligt at skulle konferere med casen for at svare på spørgsmål under testen

Se min tidligere kommentar angående Kursistspørgsmål og de svar, der er givet i testmaterialet. Jeg synes, det fungerer bedre og mere naturligt tidligere. Men de nye billeder er meget bedre!

Tester kan sagtens selv konstruere en case ud fra billedet

Afsluttende bemærkninger

Har du yderligere kommentarer til spørgeskemaets spørgsmål?

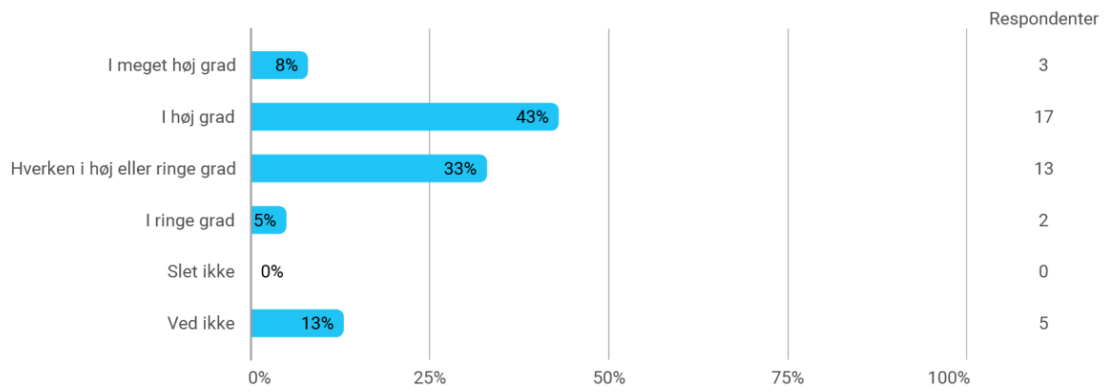
kursisterne spørger mest til personerne på foto dernæst til situation
cases hjælper tester fint til at ensrette spørgsmål over for kursisterne

Jeg synes, at de præfabrikerede cases i opgave 3 på 1.2 og 2.2 på en måde gør situationen lidt kunstig, men det er selvfølgelig rart for tester, at informationerne er der. Det er stadig kursisterne, der stiller spørgsmål og derved bestemmer niveauet. Nogle kursister er gode til at bygge videre på testers svar, og derved sikres niveauet, men det er typisk de dygtige kursister, som i forvejen ligger over niveau.

De vil gerne spørge ind til aktiviteter og situationer fx "hvad laver hun?" Meget åbne svarmuligheder. Spørger sjældent om tid, sted og personrelationer

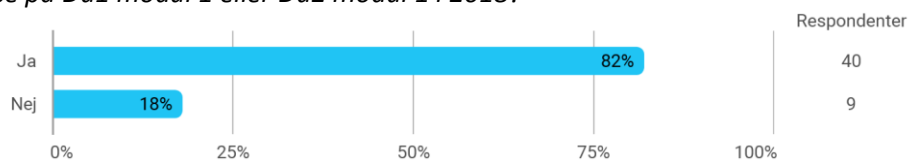
Synes absolut at de nye modultest er en opgradering af indholdet på intromodulerne - både pga. mundtligheden er kommet i fokus samt det beskæftigelsesrettede er endnu mere fremhævet.

Kan dog være nervøs for, at det skriftlige bliver for nedprioriteret på intromodulerne - det er jo ikke fordi, der senere på modulerne er slækket på de skriftlige krav (PD2).

Bilag 3: Udskrift af data fra survey til underviserne om begynderundervisningens tilrettelæggelse og indhold

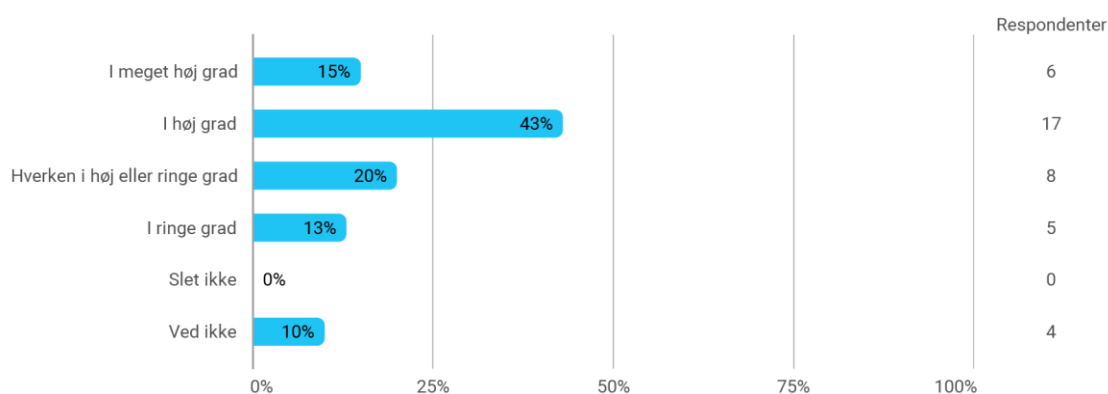
Har du erfaring med at undervise på Du1 modul 1 eller Du2 modul 1 i 2018?

Modul 1 opgave 3: Medbragt foto

1. Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn?

Kursisterne er i stand til at finde egnede fotos til testen

Du har svaret i ringe grad eller slet ikke til, at kursisterne er i stand til at finde egnede fotos til testen.

Uddyb venligst:

Mange af kursisterne har bare ingen interesse som de går op i og laver og det samme og det samme hver dag.

De har svært ved at forstå at 'de selv skal' - de har meget svært ved at forstå instruktionen; primært pga graden af selvstændighed som kræves. Dette er i fht. DU1 kursister

De har svært ved at forstå det set-up. Det er svært at forklare uden tolk. Det skal tilføjes, at mine kursister har været meget svage. Måske ville det gå bedre med stærkere kursister.

På modul 1.1 (Danskuddannelse 1 modul 1) er læreren nødt til at hjælpe med at finde egnede billeder.

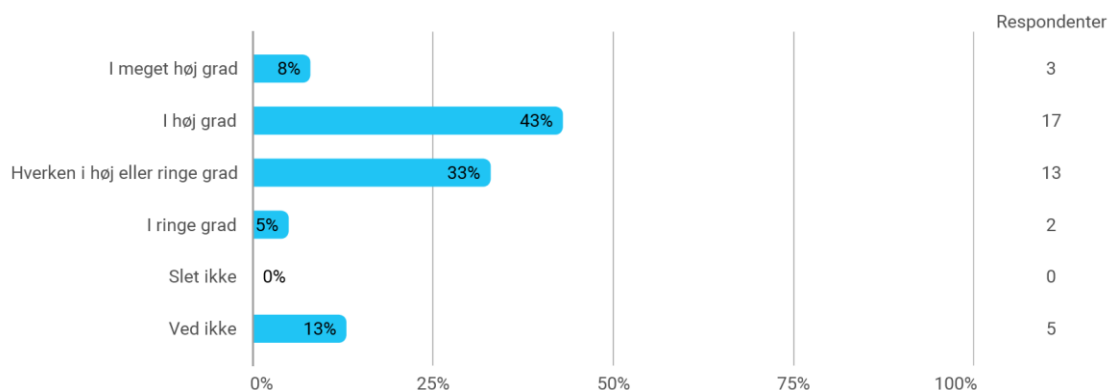
Nogle kursister har en ældre mobiltelefon, som ikke kan tage fotos!

De glemmer det ofte

2. Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn?

Kursisterne forstår formålet med at medbringe fotos til testen

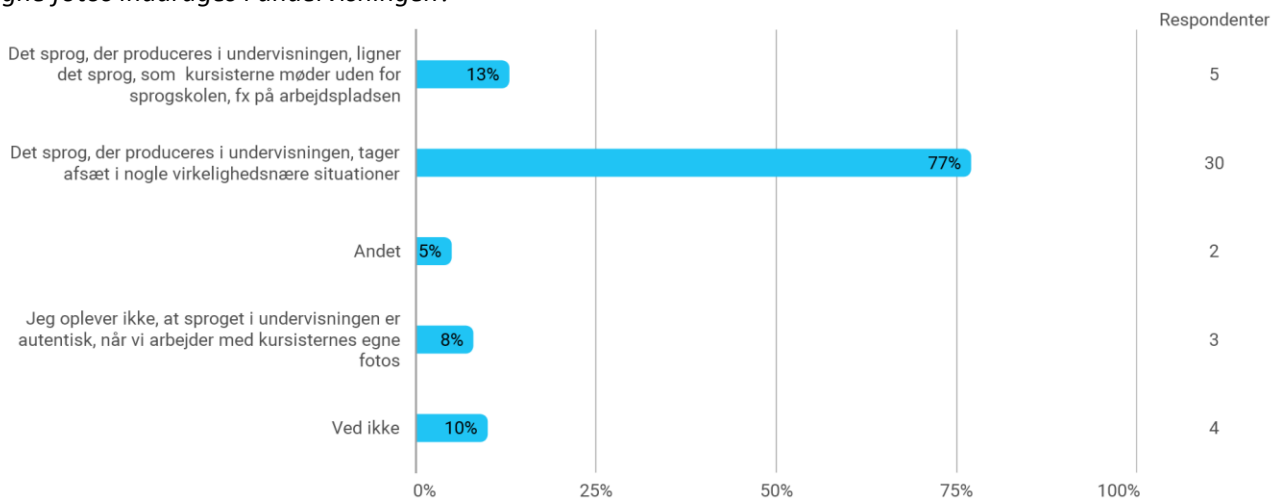
Bemærkninger

Du har svaret i ringe grad eller slet ikke til, at kursisterne forstår formålet med at medbringe fotos til testen. Uddyb venligst:

Kursisterne kan ikke helt forstå formålet med det.

Se forrige

3. På hvilken måde oplever du, at kommunikationen i undervisningen bliver mere autentisk, når kursisternes egne fotos inddrages i undervisningen?

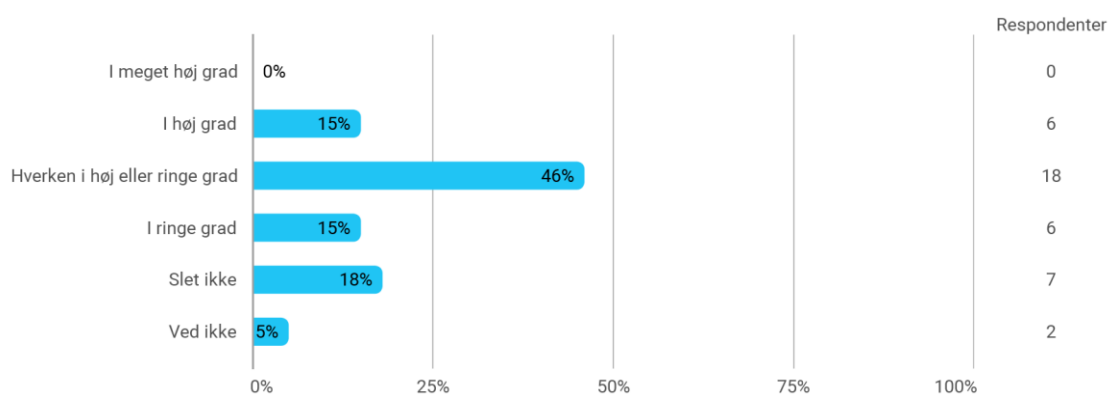
Bemærkninger:

Du har svaret andet til, hvordan du oplever, at sproget i undervisningen bliver mere autentisk, når der arbejdes med kursisters egne fotos. Uddyb venligst:

Skiftet på DU1m1 fra at producere spørgsmål omhandlende fiktive personer til at besvare spørgsmål omhandlende kendte personer har klart højnet autenticiteten i undervisningssituationen. Den gamle model havde noget kunstigt over sig og kunne for nyligt landende kursister være svært at forstå meningen med. Derfor fint at udskyde den systematiserede spørgsmålsproduktion til m2, hvor kursisterne er mere konsoliderede i læringssituationen.

Kursisterne kan bedre relatere til egne fotos end til tilfældige fotos

4. I hvilken grad oplever du, at kursisters selvvalgte fotos giver inspiration til at tale om arbejdsrelateret indhold?

5. På hvilken måde oplever du, at kursisters selvvalgte fotos giver inspiration til at tale om arbejdsrelaterede emner?

Det afhænger af hvad der er på billederne. Dem der har arbejde. Det giver mulighed for at tale om virkeligheden. Ikke altid arbejde, men somme tider. Et foto viser jo noget konkret som man har en indgang til et stykke virkelighed uden for læringsrummet, som alle i en klasse kan se .

Ofte vælger kursisterne fotos, hvor de er i en arbejdssituation og det giver anledning til at udvide ordforrådet i den retning. fx kok på en restaurant eller tjener i en cocktailbar

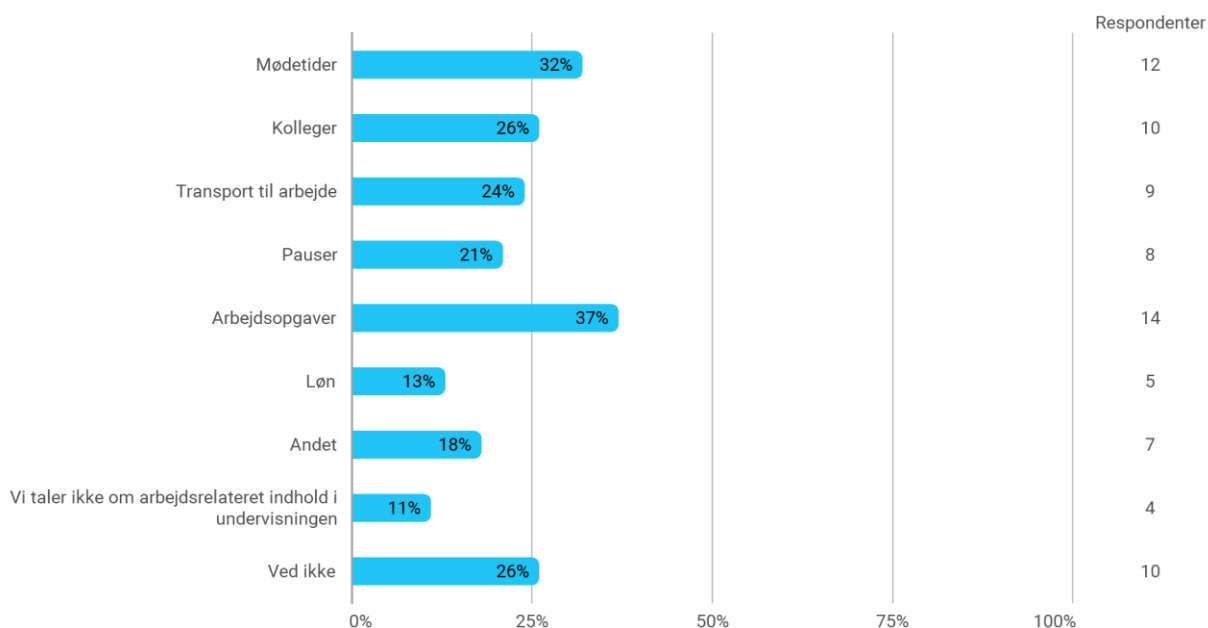
Der er nogle konkrete personer at spørge ind til som kursisten har en relation til, så det bliver mere vedkommende og autentisk

Når kursister fortæller om fx. deres familiemedlemmer i deres hjemlande, og hvad de arbejder med eller om ægtefællers arbejde. Det kan være med til at åbne emnet arbejde. Dermed kan det inddrages i den daglige undervisning i form af ordforråd, billeder, små dialoger etc.

Der er mulighed for at tale om kursisters dagligdag ud fra billederne. Situationer som man normalt ikke ville spørge ind til som underviser, kan give inspiration til samtale ud fra en autentisk situation.

6. Hvilke arbejdsrelaterede emner har du erfaring med, at kursisternes selvvalgte fotos giver inspiration til at tale om i undervisningen?

Der tales fx om:

Bemærkninger:

Du har svaret andet til, at kursisternes selvvalgte fotos giver inspiration til at tale om arbejdsrelateret indhold i undervisningen. Uddyb venligst:

Arbejdsglæde

Fremtidsplaner

Er det et godt arbejde? Hvorfor? Hvad er godt/ ikke så godt? Hvad vil du gerne lave om 5 år?

Andre oplevelser i hverdagen end arbejde og praktik

Kursisterne stiller selv spørgsmål til hinandens foto, og i den forbindelse spørger de "Hvad laver han/hun", men der tales som regel ikke videre om arbejde, da fotoet typisk er et familiefoto eller et foto fra en ferie. Så på den måde er det ikke oplagt at dreje spørgsmålene hen i retningen af meget snak om arbejde. Måske hvis billedet var fra en arbejdsituation ville det være mere oplagt. Det vil til gengæld også være sværere at få kursisterne til at tage foto af en person de kender i en arbejdsituation.

Det er meget begrænset, hvad kursisternes fotos giver anledning til at tale om af arbejdsrelateret indhold - dette område dækker vi med andet undervisningsmateriale.

Vi snakker mere om skolerelateret indhold (transport til skole, mødetider, pauser, osv.), da kun få kender nogen, som arbejder!

Kursisterne vælger ikke arbejdsrelaterede fotos men mere familierelaterede og/eller vennerelaterede fotos.

Det vil typisk give anledning til at stille spørgsmål der vedrører personernes personlige og familiære relationer såsom: Hvem er det?, hvor bor han, hvor kommer han fra, er han gift osv. Desuden: Hvad laver han og herunder: Har han et arbejde og hvis ja: Hvad laver han?

Har du evt. kommentarer der vedrører forskelle mellem kursister på Du 1 og 2 i de foregående spørgsmål?

Har du evt. kommentarer der vedrører forskelle mellem kursister på Du 1 og 2 i de foregående spørgsmål?

Det er noget nemmere at tale om arbejds- og skolerelaterede emner med kursister på DU2, da de har flere familiemedlemmer, der har arbejde eller har en skolebaggrund.

DU1 kursister er generelt meget 'svagere' sprogligt

Det er en god ide at bruge et foto, kursisten selv medbringer, til testen.
Det gør samtalen autentisk.

Nej, taler kun om egen erfaring på du2-m1

Jeg har kun svaret ud fra min erfaring med DU 2.

Jeg synes på mange måder, at opgaven egner sig bedre til DU2-kursister, hvor af jeg oplever, at flere har tidligere arbejds erfaringer, til forskel fra nogle DU1-kursister, som aldrig har været på arbejdsmarkedet. Jeg synes i højere grad, at DU1-kursisterne gerne vil bruge fotos af deres familie, fx. tale om deres børn, og det er sværere på denne uddannelse at finde frem til brugbare billeder. Endelig er det svært med selve håndteringen af billederne, da det ofte på DU1 føles lidt usikkert, om telefonen lige har batteri på, eller man hurtigt kan finde billedet frem. De fleste DU1 'ere har ikke nogen email-adresse, eller kender den ikke, og det kan derfor være svært, at få billederne tilsendt og printet ud. Dette r dog også en problemstilling på DU2.

nej

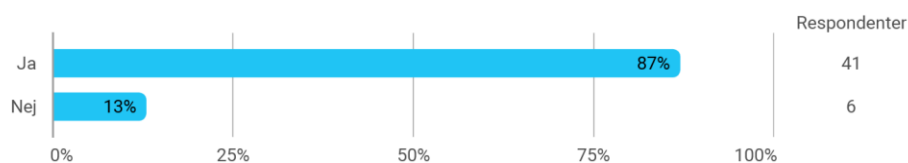
På DU1m1 er sproget temmelig begrænset i forh til fx at tale frit om arbejdsrelateret indhold ud fra deres fotos. Det er givetvis anderledes på DU2.

DU2 kursister har i højere grad reelt arbejde og tager fotos af det. DU1-(begyndere) kursister medbringer mange gange fotos af familien.

Kursister på DU1 modul 1 vil have meget svært ved at være på et niveau, hvor de kan tale om de pågældende arbejdsrelaterede emner. Kursister på DU2 vil til en vis grad have lettere ved det, men oplevelsen er ikke, at der sker nogen forandring ved inddragelse af de personlige fotos.

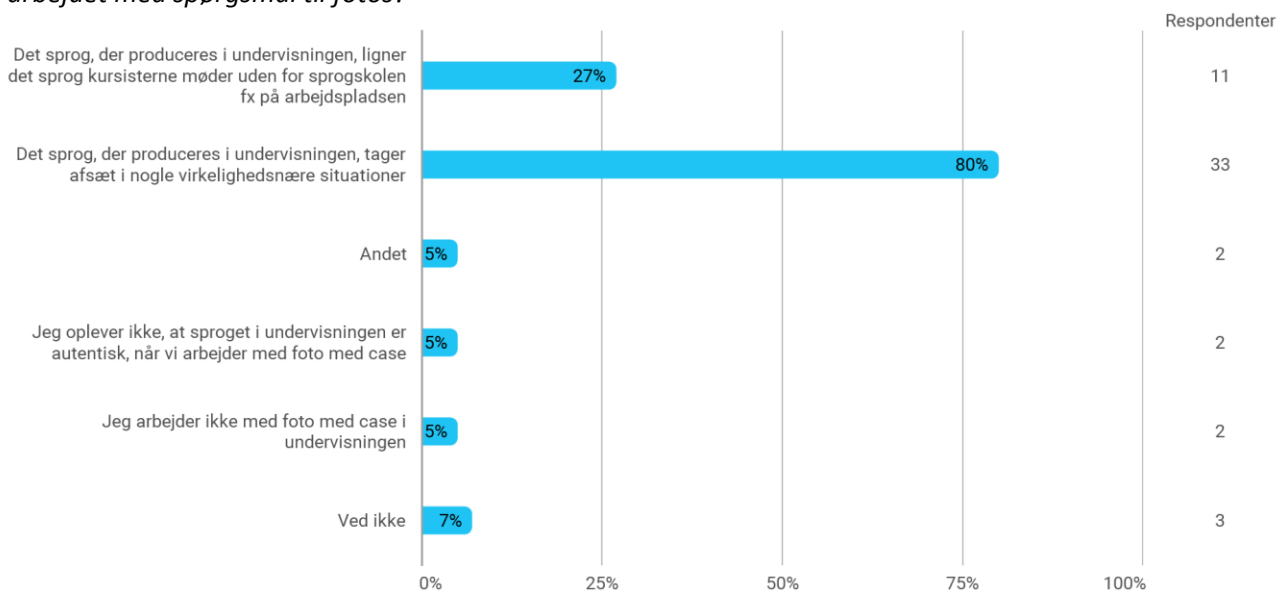
Modul 2

7. Har du erfaring med at undervise på Du1 eller Du2 modul 2?

Modul 2, opgave 3: Foto med Case

8. På hvilken måde oplever du, at sproget i undervisningen bliver mere autentisk, når der tages afsæt i cases i arbejdet med spørgsmål til fotos?

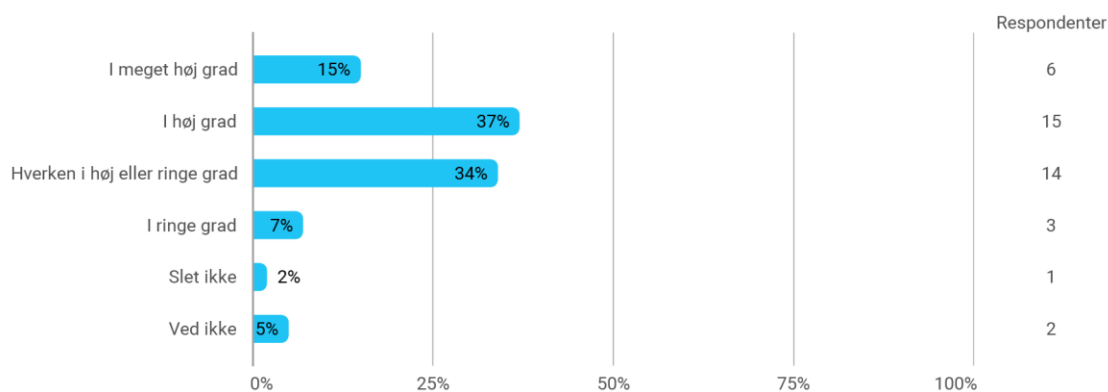
Bemærkninger:

Du har svaret **andet** til, hvordan du oplever, at kommunikationen i undervisningen bliver mere autentisk, når der tages afsæt i cases, når der arbejdes med spørgsmål til fotos. Uddyb venligst:

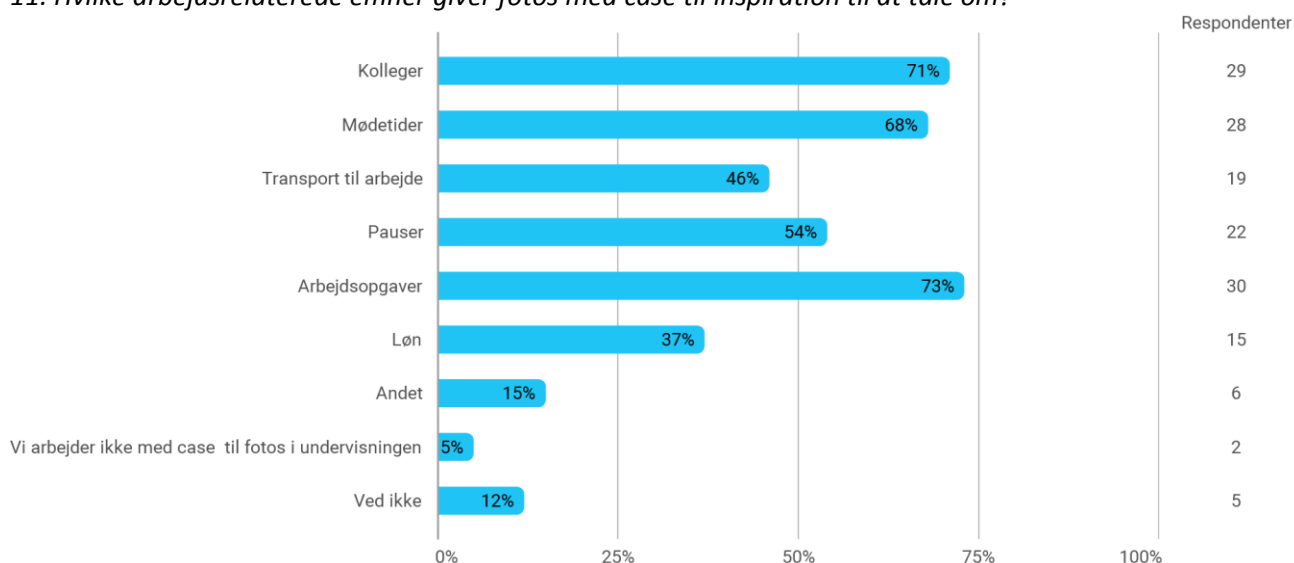
Kursistenes private fotos fra deres mobiltelefoner åbner tit op for en reel dialog.

Jeg har blot et forslag til, hvordan undervisningen kunne blive mere autentisk. Når vi taler om cases i undervisningen taler vi OM arbejde, men ikke hvad man kan sige i en arbejdssituation. Derfor foreslår jeg, at der også kunne lægges op til at kursisterne stiller spørgsmål om billederne som fx: Hvad siger han/hun? Hvad svarer han/hun? Det ville bl.a. inddrage brugen af modalverber, som kursisterne hurtigt får brug for på en arbejdsplads. I testen til DU 2.2 opg. 3 fotosæt 1 foto 1 kunne man fx foreslå disse spørgsmål og svar i casen: Vil du hjælpe mig? Hvad betyder det? Det betyder, at... I fotosæt 2 foto 1 kunne det fx være: Må jeg få et glas vand? Ja, værsgo.

9. I hvilken grad oplever du, at foto med case giver inspiration til at tale om arbejdsrelateret indhold?

11. Hvilke arbejdsrelaterede emner giver fotos med case til inspiration til at tale om?

Bemærkninger:

Du har svaret andet til, hvordan du oplever, at case giver inspiration til at tale om arbejdsrelateret indhold i fotos. Uddyb venligst:

Jeg taler ikke om arbejde, men om kursisternes familie. Jeg har nok misforstået det oprindelige spørgsmål. Arbejdstøj; glad for/ikke glad for arbejde og hvorfor; antal arbejdstimer om ugen (deltid/fuldtid).

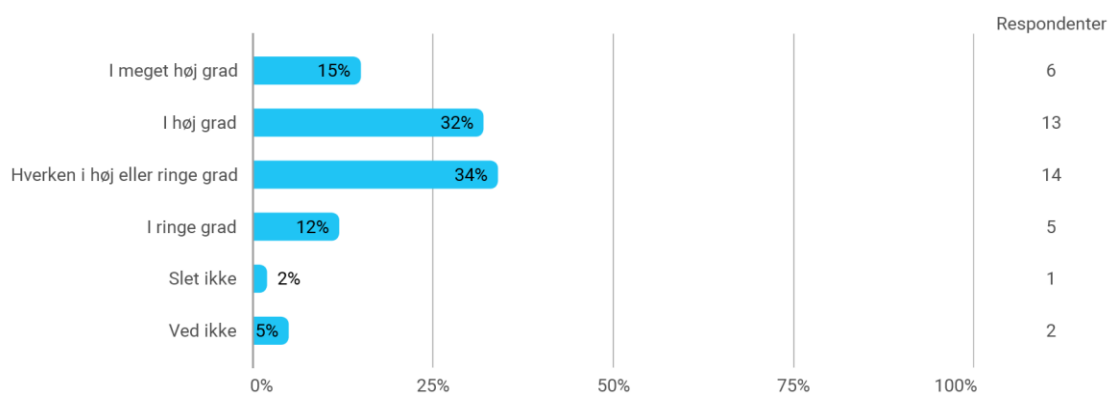
Der er et perspektiveringsindhold og mulighed for et sammenligningsgrundlag med hjemland og her

At arbejde med et arbejdsrelateret indhold i undervisningen lægger rigtig godt op til gruppearbejde som arbejdsform samt task-baserede opgaver samt træner den kommunikative kompetence. Dette er et solidt skridt i retningen af alfabetisering og det at knække læsekoden (LTG-metoden). Desuden er indhold og metode med til at motivere kursisternes læring idet det afspejler deres hverdag.

Uskrevne regler på arbejdspladsen

Hvad kursisterne synes om deres eget arbejde (spændende, kedeligt m.v.), og hvad de drømmer om i fremtiden.

12. I hvilken udstrækning anvender du case til fotos i undervisningen som afsæt for at arbejde med spørgsmål til fotos?

Bemærkninger:

Uddyb gerne:

Jeg har altid anvendt case til fotos, fordi det giver inspiration til kursisterne ift. de spørgsmål, der kan stilles, og det giver mulighed for at tale om andet end deres udseende, og det bliver jeg selvfølgelig ved med.

det kommer meget an på sammensætning af klassen. Hvis det er en klasse med kun husmødre er det svært at finde motivation til at tale om noget arbejde som de ikke kan forholde sig til. Men hvis der er en i klassen som arbejder bruger vi vedkommende som et eksempel.

Umiddelbart har jeg ikke brug for cases - jeg digter selv ud fra et givent foto eller griber de spørgsmål kursisten stiller

En trediedel af modulet stofområde er sat af til arbejde, en trediedel til uddannelse (skole).

Har ikke arbejdet på m2 siden det nye testformat kom.

Jeg tigger ikke om billeder, men hvis kursisterne viser billeder af deres pårørende i undervisningen, så taler vi om dem, hvis billederne kan bidrage til at øge de andre kursisters ordforståelse.

Jeg bruger billeder fra modultest.dk og billeder af arbejdssituationer fra internettet.

Ugerne op til modultesten er det ofte en fast del af undervisningen.

Vi indleder normalt hver undervisningsgang/-dag med, at dele kursisterne op i mindre grupper. Hver gruppe skriver 5 spørgsmål til et billede, som de derefter bytter med en anden gruppe. De får her et nyt billede fra den anden gruppe med 5 spørgsmål, som de skal besvare. De retter hinandens svar. Opgaven giver ofte anledning til ordindsamling og identifikation f.eks. Spiller du også fodbold? til et billede af nogle personer, der spiller fodbold.

Jeg gør det nogle gange, men jeg oplever også, at når folk skal stille spørgsmål til fotos bagefter, så er de meget låst i deres spørgsmål, så jeg arbejder også nogengange uden case til fotosne.

Det kan være svært for DU1-kursister at forstå, at der er tale om en case/en speciel situation - og ikke bare et tilfældigt billede.

Det anvendes ikke i stor udstrækning i selve undervisningen, men det anvendes til at træne modultestformen.

Vi arbejder mere med spørgsmål til fotos generelt (til tilfældige arbejdsrelaterede billeder fra Google, for eksempel) og har sjældent tid til decideret modultesttræning.

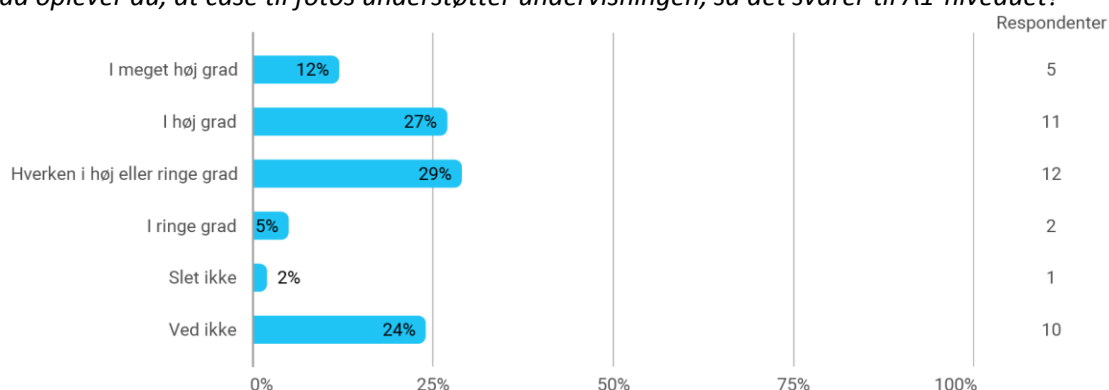
Vi har et dagligt emne, som jeg kalder "Dagens billede", hvor jeg viser et billede af ikke kendte personer (en ny hver dag) på tavlen (Interaktiv). Vi snakker om personen, og kommer rundt om mange forskellige emner.

Bruger ofte informationskløftsopgaver

Jeg bruger selvfølgelig modultestrettet billedmateriale, men foretrækker kursisternes egne billeder og film fra praktik, arbejde og virksomhedsbesøg.

---

13. I hvilken grad oplever du, at case til fotos understøtter undervisningen, så det svarer til A1-niveauet?

Bemærkninger:

Uddyb gerne:

Case til fotos hjælper faktisk kursisterne med at producere et sprog, der svarer til A2-niveauet, idet det indbyder til at tale om situationer, udtryk og rutiner langt over den elementære kommunikation omkring præsentation og personlige forhold.

jeg var overrasket over hvor meget ordforråd kursisterne skal have til A1 testen i forhold til DU1 modul 1 og modul 2

Det er meget fint med beskrivelserne af situationen og personerne i casene i testen, så det sproglige niveau bliver tydeligt for lærerne og ensartet fra lærer til lærer.

Det er en stor hjælp for læreren - og hermed - kursisten, at der på forhånd er stykket en historie sammen, da man på den måde undgår at tale i et ikke-adækvat sprog som underviser.

Hvad hedder du? omsættes til Hvad hedder han?

Hvor bor du? omsættes til Hvor bor de?

Osv.

Casen gør arbejdet med fotos længerevarende og dermed grundigere samt mere 'menneskeligt'/nærværende.

Oplevelsen er, at case til fotos ikke gør nogen forskel i forhold deres niveau.

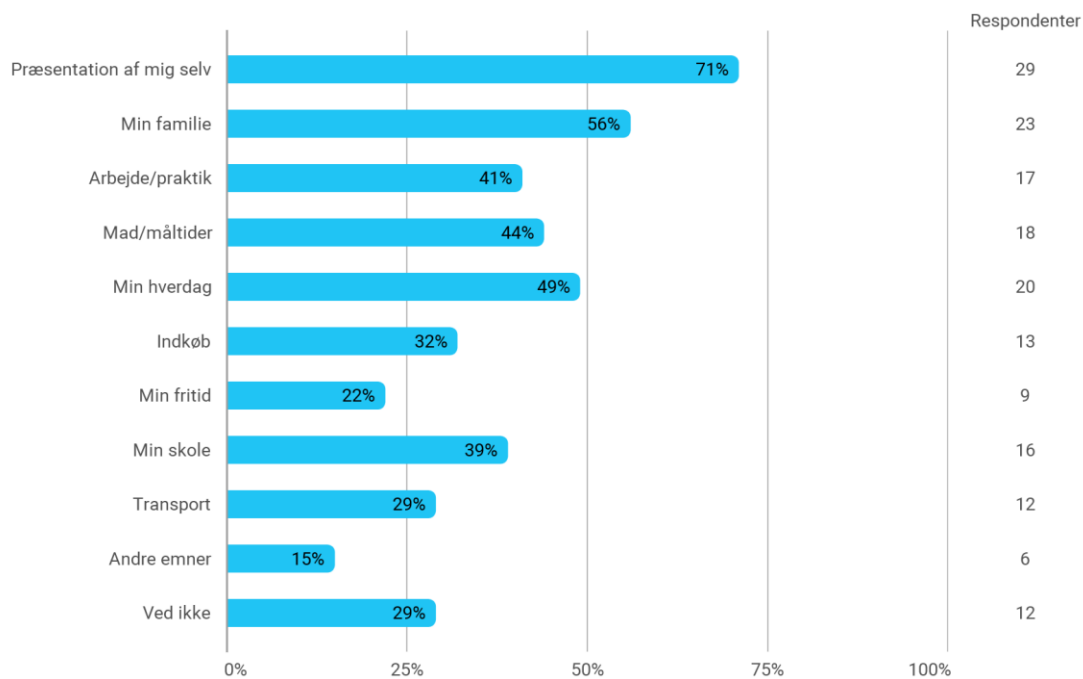
Det kræver stærk styring fra underviser og abstraktionsevne fra kursister.

Tilrettelæggelsen af den beskæftigelsesrettede indhold i undervisningen på begyndermodu- lerne generelt

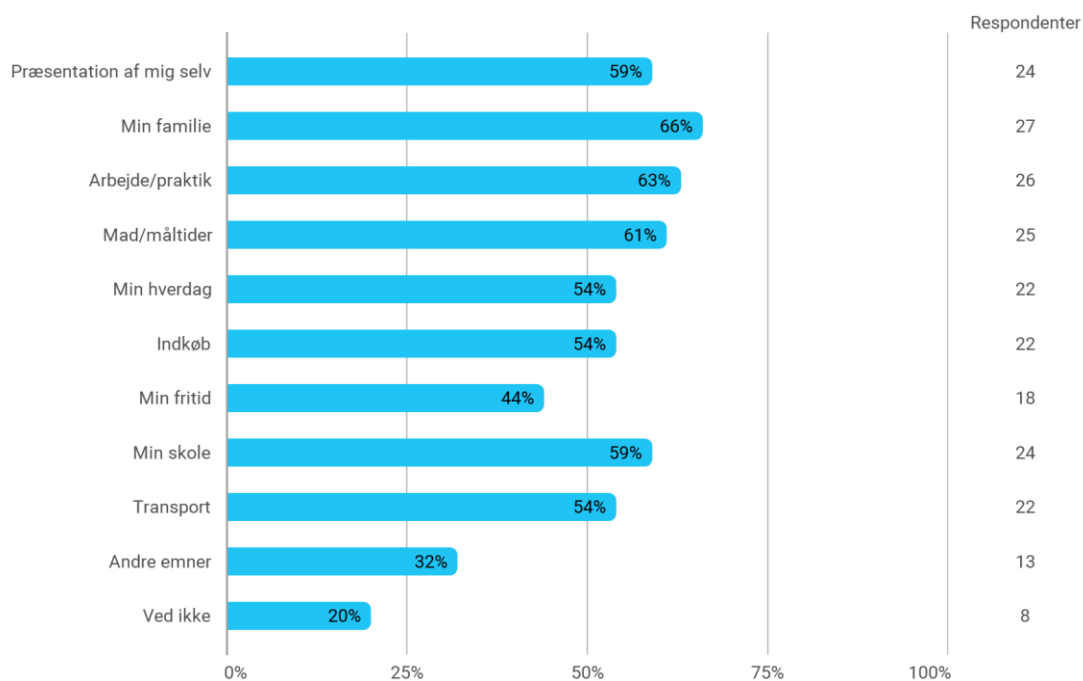
14. Hvilke emner arbejder du med på Du1?

Modul 1

14. Hvilke emner arbejder du med på DU1?

Modul 2

Bemærkninger:

Jeg arbejder også med disse emner:

Mit hjemland - mine venner - min bolig - min by

Sammenligninger mellem hjemland og DK ud fra forskellige emner. Introduktion til rettigheder på det danske arbejdsmarked: Fagforening, barsel m.m.

Børnehaver og skoler i DK

Mit liv i Danmark/hvordan det er at lære dansk/integration, hvad er svært og ikke svært

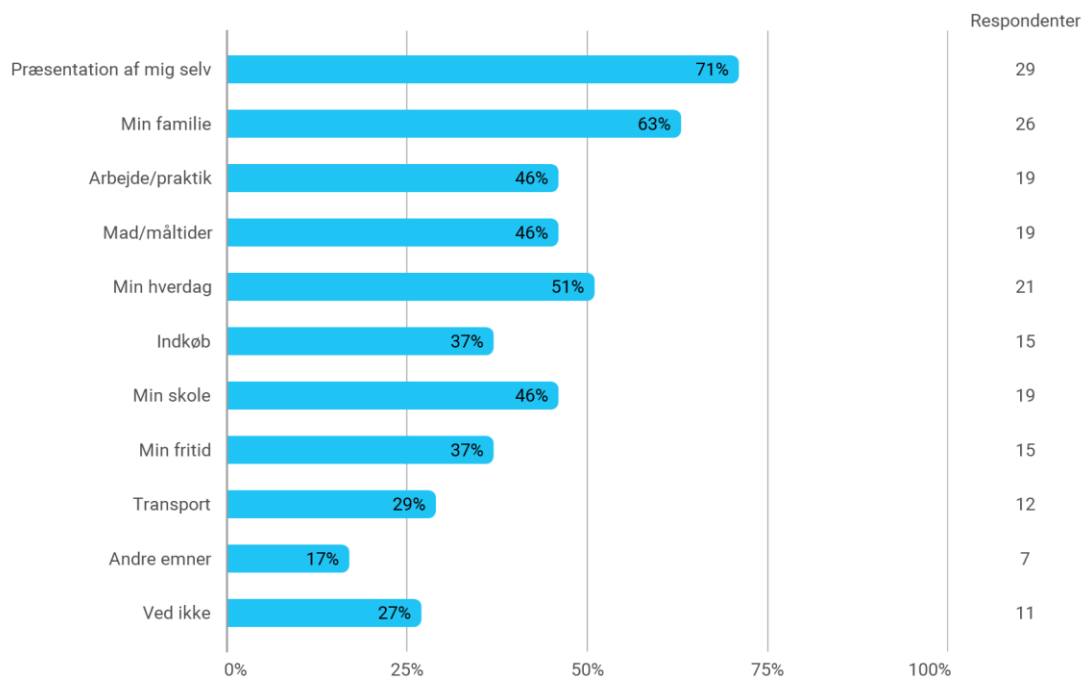
Modul 1: Tal, klokken, ugedage, måneder, årstider

Modul 2: Bolig og adresse

Ekskursioner i lokalområdet fx hospital, borgerservice, daginstitution, tandlæge, læge, stationen, supermarkeder, genbrugsbutik, svømmehal, biograf, fitnesscenter, erhvervsskole, SoSu-skole, VUC, kirkegård, kirke, museum, geografi og kend din by, fagforening, a-kasse, bibliotek, mekanikværksted, bondegård, kolonihave og meget meget mere...

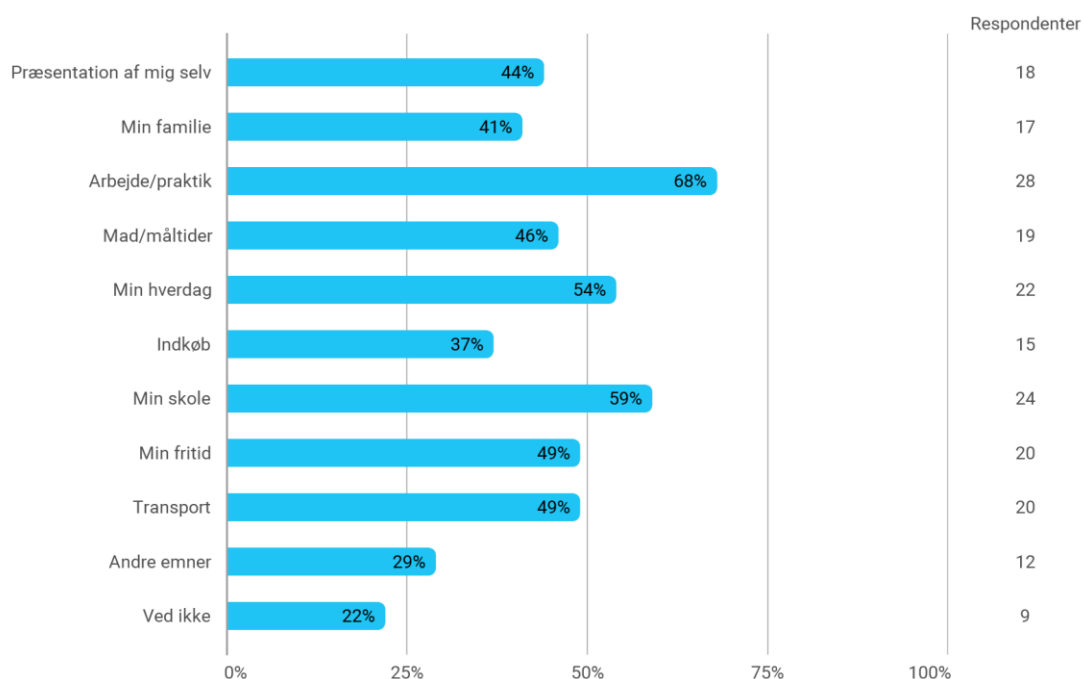
15. Hvilke emner arbejder du med på DU 2?

Modul 1

15. Hvilke emner arbejder du med på DU 2?

Modul 2

Jeg arbejder også med disse emner:

Mit hjemland - mine venner - min bolig - min by - min uddannelse
ferier

Sammenligninger mellem hjemland og DK ud fra forskellige kontekster. Introduktion til rettigheder på det danske arbejdsmarked, følelser og at udtrykke sin mening.

Børnehaver og skoler i DK og Sundhed

Modul 1: Tal, klokken, ugedage, måneder, årstider

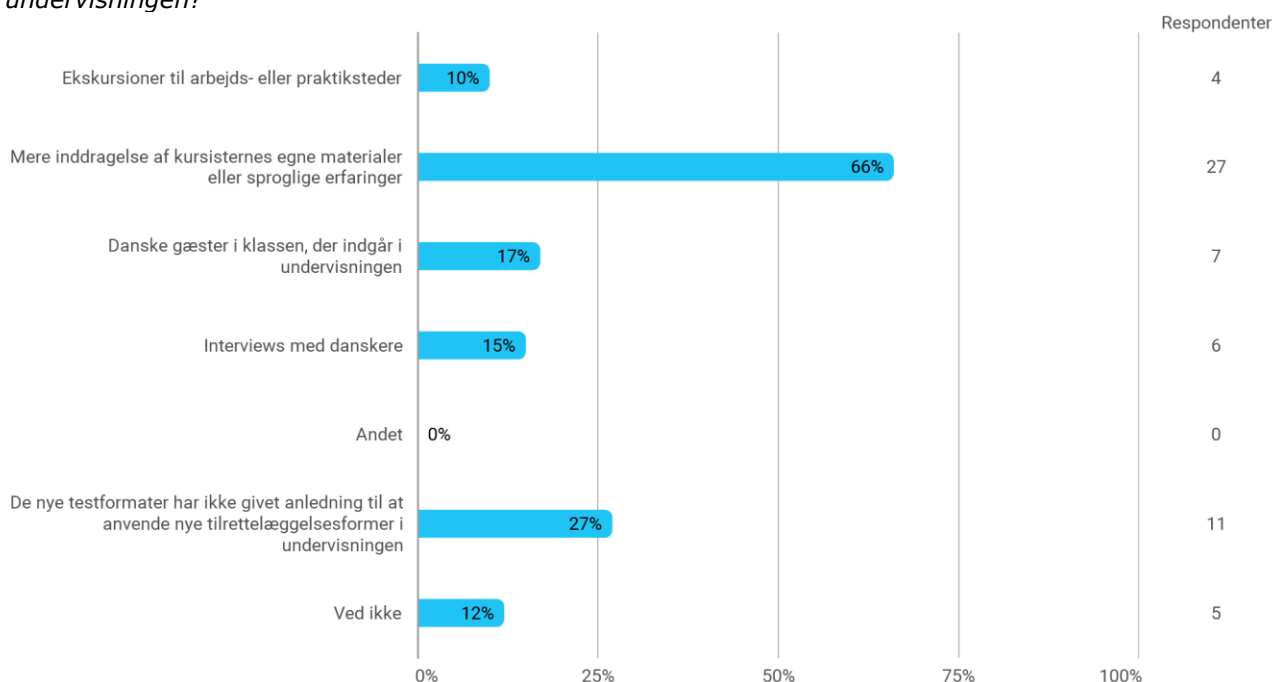
Modul 2: Bolig og adresse

Bolig

Boligsituation

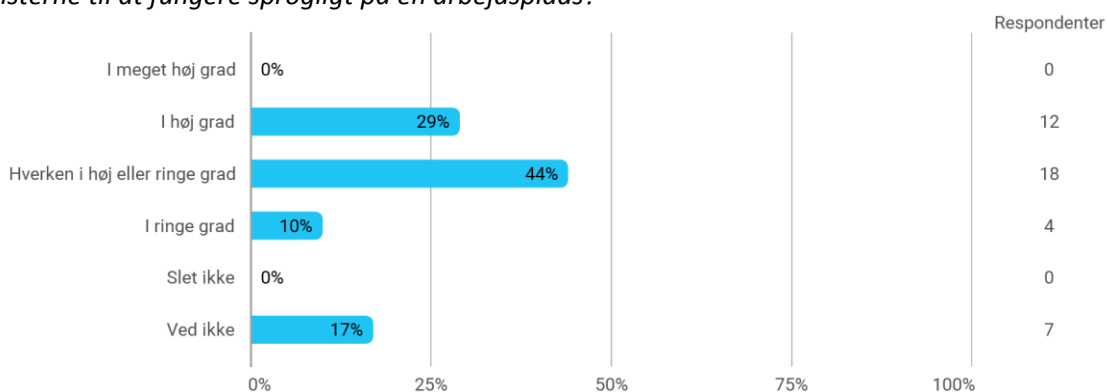
Nye tilrettelæggelsesformer i undervisningen

16. Hvordan har de nye mundtlige testformater givet anledning til at anvende nye tilrettelæggelsesformer i undervisningen?

Tegn på mere beskæftigelsesrelevante sprogkompetencer hos kursisterne

17. I hvilken grad oplever du, at din undervisning efter indførelsen af de nye testformater medvirker til at kvalificere kursisterne til at fungere sprogligt på en arbejdsplads?

Uddyb gerne:

Jeg oplever helt ærligt ikke nogen forskel, da jeg arbejdede med case til fotos før indførelsen af de nye testformater.

Det kan blive rigtig godt men det kræver at kursisterne kan relatere sig til det. For nogle kan det give mening?

Jeg har ikke rigtigt mulighed for at måle og vurdere. Desuden er kun få af mine kursister i arbejde

Uddyb gerne:

Jeg kan ikke vide, hvordan mine kursister klarer sig på deres arbejdsplads. Det kræver en observation af kursisten på arbejdspladsen.

Jeg kan udtale mig om, hvad der sker i læringsrummet. Her arbejdes der meget med at forøge kursistens arbejdspladsordforråd, og hvordan kursisten skal begå sig på en dansk arbejdsplads fx skrevne og uskrevne regler.

Jeg kunne godt ønske mig noget i testen, som lægger op til, hvad kursisterne faktisk kan sige i en arbejdsrelateret samtale på arbejde. Se bl.a. mit forslag i et af de tidligere svar om 2.2. Billederne og præsentationerne af de tre emner lægger op til at tale OM arbejde i stedet for det sprog, som kursisterne har brug for i en konkret arbejdssituation.

Det inddrager jeg meget i min undervisning, men det er ikke pga. de nye test, at jeg gør det, og det, som mine kursister lærer, bliver ikke testet i modultesten.

Det er meget svært, at vurdere, eftersom jeg - desværre - ikke er tilstede på arbejdspladsen.

Vi arbejder i forvejen med arbejdsmarkedsrettet dansk f.eks. pausesnak, kollegasnak og fagdansk. Indførelsen af de nye testformater har umiddelbart ikke ændret undervisningsprogrammet. Autenticiteten vil nok snarere ske ved, at kursisterne har et rekvisit i form af foto med, som der samtales om fremfor et "udenads-ark", hvorfra kursisten skal huske en lang smøre.

Sproget i undervisningen relaterer sig til at være på en arbejdsplads, og de har derfor forforståelse for et arbejdsrelateret ordforråd/vendinger.

Vi har ikke tilladelse til at besøge arbejdspladsen, og det kan derfor være svært at finde ud af, hvad kursisterne har behov for at lære rent sprogligt i forhold til arbejdet.

Det er måske ikke så meget de nye testformater, der kvalificerer kursisterne til at fungere sprogligt på arbejdspladsen, men mere andre arbejdsrelaterede opgaver i undervisningen.

Har indført et større fokus på arbejdsrelateret undervisning først og fremmest ved at trække deres praktik-erfaringer mere med ind i klasserummet. Giver dog også udfordringer at arbejde med deres individuelle praktikområder i en fælles undervisning, da DU1-kurserne oftest har brug for meget støtte.

Inddragelse af autentisk materialer bidrager i høj grad til et mere levende og virkelighedsnært sprog. Motivationen og humøret stiger også når billeder fra eget liv kommer i spil.

Det gør ikke umiddelbart nogen forskel med de nye testformater.

Jeg har altid arbejdet med at kvalificere kursisterne til at fungere sprogligt på en arbejdsplads. Det er der ikke noget nyt i.

Heller ikke et nyt testformat

Det giver mulighed for at inddrage deres eget materiale i højere grad, hvilket kan give anledning til snak om problemstillinger og dilemmaer m.v. fra deres egen arbejdsplads.

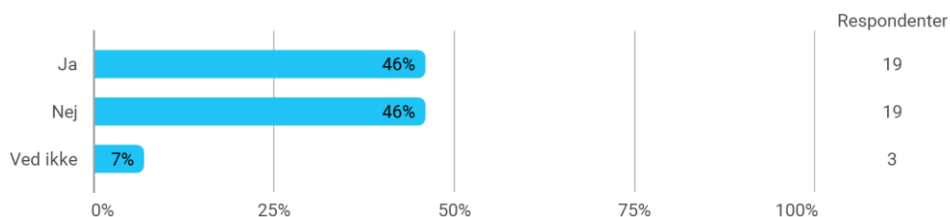
Jeg mener, at de nye testformater er et skridt i den rigtige retning. Jeg har dog altid arbejdet med arbejdsmarkedsrelevant undervisning, autentisk læringsindhold og -materialer. Jeg savner skrivning som disciplin i 2.2-testen, da undervisere desværre let netprioriterer denne disciplin med den konsekvens, at kursisterne både dumper læsning og skrivning 2.3. Jeg mener også, at skriftligheden er en forudsætning for at kunne fungere sprogligt på en arbejdsplads og i øvrigt understøtter mundtligheden.

Uddyb gerne:

Pga. undervisningsdifferentering og modultest er det ofte en stor udfordring at målrette undervisningen således, at det kvalificerer kursisterne til at fungere sprogligt på en arbejdsplads. Der er dog kommet mere fokus på arbejde og ordforråd der relaterer sig til kursistens arbejdsplads efter indførelsen af de nye testformater.

Skriftlighed på DU2, modul2

18. Oplever du, at fokus på det skriftlige arbejde i undervisningen fylder det samme som før, efter at skriveopgaverne er udgået?

Har du evt. kommentarer, der vedrører forskelle mellem kursister på Du 1 og 2 i de foregående spørgsmål?

Kursister på DU1 skal alfabetiseres, ellers har de ingen mulighed for at læse sig igennem testene på de højere moduler.

Ja, jeg synes læseopgaven, hvor kursisterne skal strege den forkerte, ofte volder dem problemer på 2.2.